

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว

สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในจังหวัดกำแพงเพชร

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุรัชย์ โภคยะกุล

๒๓ ต.ค. ๒๕๒๖

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๓ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. ๓๙๒๑๕๗๕, ๓๙๑๕๐๕๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน ๒๕๒๖

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ล้วน ล่ำมยงค์ และ อาจารย์ อาวุธ วัฒนสิน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้คิดเห็น ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ในสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกต่อการยืมแบบทดสอบมาตรฐาน

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชำนาญ อินทรประวัติ อาจารย์ สัมเกียรติ ชอบผล ตลอดจนเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอนมัสการถึงพระคุณของบิดาและมารดา ที่ได้เมตตาให้กำลังใจสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา พระคุณนี้หาที่เปรียบมิได้

สุรชัย โกกิจยะกุล

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
ความหมายของการปรับตัว	9
ทฤษฎีการปรับตัวของอีริคสัน	10
ประเภทของการปรับตัว	13
กำเนิดของการปรับตัว	14
ลักษณะของการปรับตัวที่ดี	15
การปรับตัวกับลัทธิสภาพจิต	19
การวิเคราะห์การปรับตัว	21
การวัดบุคลิกภาพ	22
การพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว	30
งานวิจัยในต่างประเทศ	30
งานวิจัยในประเทศ	34
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัว	38
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	41
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	46
วิธีจัดกระทำข้อมูล	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 การทดสอบครั้งที่ 1	53
ตอนที่ 2 การทดสอบครั้งที่ 2	61
ตอนที่ 3 การทดสอบครั้งที่ 3	70
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	99
กลุ่มตัวอย่าง	99
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	99
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	100
การวิเคราะห์ข้อมูล	101
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
อภิปรายผล	104
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	117

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง และครั้งที่ใช้ในการทดลอง	37
2	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกายเป็นรายข้อ	54
3	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอนเป็นรายข้อ	55
4	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู เป็นรายข้อ	56
5	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน เป็นรายข้อ	57
6	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว เป็นรายข้อ	58
7	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป เป็นรายข้อ ...	59
8	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกาย จากการทดสอบครั้งที่ 2	62
9	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอนจากการทดสอบครั้งที่ 2	63

10	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จากการทดสอบครั้งที่ 2	64
11	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จากการทดสอบครั้งที่ 2	65
12	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว จากการทดสอบครั้งที่ 2	66
13	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป จากการทดสอบ ครั้งที่ 2	67
14	จำนวนข้อ ช่วงค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบ ครั้งที่ 2 ที่เลือกไว้สำหรับทดสอบครั้งที่ 3	69
15	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกาย จากการ ทดสอบครั้งที่ 3	71
16	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จากการทดสอบครั้งที่ 3	72
17	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จากการทดสอบครั้งที่ 3	73
18	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จากการทดสอบครั้งที่ 3	74

19	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว จากการทดสอบครั้งที่ 3	75
20	ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป	76
21	เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว ของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย	77
22	เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว ของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน	79
23	เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว ของนักเรียนต่อครู	81
24	เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว ของนักเรียนต่อเพื่อน	83
25	เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว ของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว	85
26	เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว ของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป	87
27	ค่าสถิติพื้นฐาน ความเชื่อมั่น และความคลาดเคลื่อนในการวัดของแบบทดสอบ การปรับตัวทั้งหมด จากการทดสอบครั้งที่ 3	89
28	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และการทดสอบนัยสำคัญของค่าความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้างของแบบทดสอบในแต่ละด้าน	91
29	ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ และการทดสอบนัยสำคัญของค่าความเที่ยงตรงตาม สภาพของแบบทดสอบแต่ละด้าน	92
30	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบทั้งหมด	94
31	เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบทั้งหมด	95
32	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบทั้งหมด	98

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงขอบเขตการปรับตัว	21
2	แสดงลำดับขั้นการสร้างแบบทดสอบ	38

ภูมิหลัง

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในแง่เศรษฐกิจ สังคม หรือความมั่นคงของชาติ ในแง่เศรษฐกิจนั้นมนุษย์เป็นทั้งผู้ประกอบการ แรงงาน และผู้บริโภค ซึ่งนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในด้านเศรษฐกิจ ส่วนในแง่สังคมและความมั่นคงของชาตินั้น เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัด เห็นว่าคุณภาพของมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลถึงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของชาติ ในการพัฒนาประเทศ เราจึงไม่สามารถละมองข้ามความสำคัญของปัจจัยเชิงมนุษย์ไปได้ แต่การพัฒนาประเทศในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา เราได้พบความสนใจและความพยายามไปที่การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเมืองเป็นสำคัญ ซึ่งได้ก่อให้เกิดเมืองใหญ่ ๆ ขึ้นมาพอ ๆ กับโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อโครงสร้างของสังคมเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ก็ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อันเป็นผลกระทบจากการพัฒนา ลุนทร โคมิน (ลุนทร โคมิน 2522 : 374 - 395) ได้ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของการพัฒนาที่มีต่อจิตวิทยาสังคมของมนุษย์ ไว้อย่างชัดเจนว่า การพัฒนาประเทศที่มุ่งเปลี่ยนสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรมและมุ่งพัฒนาเมืองเป็นสำคัญจะก่อให้เกิดปัญหาในทันโครงสร้างของครอบครัว การเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Mobility) และความเสื่อมทรามทางด้านศีลธรรม (Moral relativism) ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทางค่านิยมของมนุษย์และทำให้มนุษย์เกิดความคับข้องใจ จนเกิดความเสื่อมทรามทางสุขภาพจิต นอกจากนี้ผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศแล้ว สังคมไทยในปัจจุบันยังกำลังประสบปัญหาการเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาประชากรยังคงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2525 : 207) ซึ่งการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรนี้ ทำให้เกิดความแออัดมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตัวเมืองที่ประชากรจากชนบทย้ายถิ่นเข้าไปมากก็จะมีแออัดมากขึ้น ทำให้สุขภาพจิตของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองเสื่อมทรามได้เร็วขึ้น อีกทั้งความผันผวนทางด้าน

เศรษฐกิจที่เป็นไปในทางลบก็ได้อาศัยเพิ่มความกดดันทางเศรษฐกิจให้แก่มนุษย์มากยิ่งขึ้น มนุษย์จึงเกิดความวิตกกังวลมากยิ่งขึ้นในแทบจะทุกด้าน

ความกดดันและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่มนุษย์จะต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดในสังคมดังกล่าวได้ ถ้ามนุษย์ไม่สามารถปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลได้ก็จะเกิดความคับข้องใจ ความขัดแย้งและความวิตกกังวล จนทำให้เกิดปัญหาทางด้านพฤติกรรมอันเนื่องมาจากความบกพร่องในการปรับตัว ถ้าสภาพเสียสมดุลเกิดขึ้นและติดต่อกันเป็นเวลานาน มนุษย์อาจกลายเป็นผู้ป่วยทางจิตประสาทได้ ฟาร์ล และ ดันแอม (กันทร โคมิน 2522 : 374 - 395 อ้างอิงมาจาก Faris and Dunham. 1939 : unpagged) ได้วิจัยพบว่า มนุษย์ที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองที่แออัดจะมีอัตราการป่วยด้วยโรคจิตสูง เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อาศัยอยู่ในถิ่นล้น สำหรับในประเทศไทย คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้รวบรวมสถิติไว้ว่า จำนวนผู้ฆ่าตัวตายได้เพิ่มขึ้นจาก 4.7 คนต่อประชากร 1 แสนคน ในปี 2519 มาเป็น 7.4 คนต่อประชากร 1 แสนคน ในปี 2523 อันเนื่องมาจากไม่สามารถปรับตัวได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2523 : 11 - 12) การป่วยด้วยโรคจิตประสาทก็คือ การฆ่าตัวตาย ก็ดี นับได้ว่าเป็นการสูญเสียทรัพยากรที่มีค่าของชาติ และหากจะพิจารณาถึงปัจจัยหนึ่งของการสูญเสียนี้ก็จะพบว่า คือ ความบกพร่องในการปรับตัวนั่นเอง ทั้งนี้เพราะว่าไม่มีหนทางใดที่มนุษย์จะทำให้สังคมหยุดการเปลี่ยนแปลงไปได้ ลาซารัส (Lazarus. 1969 : 17 - 21) กล่าวว่า มนุษย์ต้องมีการปรับตัวและพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการภายในของตนเอง และสภาพแวดล้อมของสังคม ปัญหาต่าง ๆ ของสังคมมักจะเกิดจากการปรับตัวไม่เหมาะสมของมนุษย์นั่นเอง อรรถัย ชื่นมนุษย์ (อรรถัย ชื่นมนุษย์ ม.ป.ป. : 1) ได้แสดงเหตุผลว่า ปัญหาความเจ็บป่วยทางจิตและอารมณ์ที่สูงขึ้นเป็นเพราะมนุษย์ไม่สามารถเข้าใจตนเองและไม่เข้าใจเพื่อนมนุษย์ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งการเข้าใจตัวเองและเข้าใจเพื่อนมนุษย์ที่เกี่ยวข้องนี้ ก็คือการปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลนั่นเอง

กล่าวโดยทั่วไปแล้วปัญหาในเรื่องการปรับตัวอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้ ย่อมเกิดขึ้นกับมนุษย์ในทุกเพศอายุ ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา แต่เนื่องจาก วัยรุ่น เป็นวัยที่มนุษย์มีปัญหาในด้านอื่น ๆ เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว จึงดูเหมือนว่าเราควรจะให้ความสนใจ แก่ปัญหาการปรับตัวของวัยรุ่นเป็นพิเศษ เพราะโดยปกติวัยรุ่นก็เป็นวัยที่เกิดความเครียดทางอารมณ์ ได้ง่ายอยู่แล้ว (HunLock, 1949 : 3) นอกจากนั้นมนุษย์ในวัยรุ่นหรือในช่วง 13 - 16 ปีนี้ กำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อทั้งทางร่างกายที่จะเปลี่ยนจากเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ในด้านการศึกษา ที่จะออกจากโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อไปสู่การประกอบอาชีพในตลาดแรงงานหรือการศึกษาค้นคว้าในระดับอุดมศึกษาต่อไป ความเปลี่ยนแปลงบ่มักในด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้วัยรุ่นมีความวิตกกังวล เคร่งเครียด ผิดหวัง ท้อแท้หรือวุ่นวายเกี่ยวกับฐานะหรือบทบาทของตนในชีวิต ว่าเขาควรจะทำอะไร หรือเลือกอาชีพอะไร เลือกเรียนอะไร (นิภา นิธิยานน 2520 : 22) หากจะ พิจารณาเฉพาะลงไปในเรื่องของการปรับตัวในโรงเรียน ก็จะพบปัญหาอีกหลายประการ เช่น ปัญหาความแตกต่างทางความคิดระหว่างครูกับนักเรียน อันเนื่องมาจากช่องว่างระหว่างวัย ปัญหา ความขัดแย้งทางความต้องการของกลุ่มเพื่อนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ปัญหาความเขินอายทาง สังคมนอกโรงเรียนเหล่านี้เป็นต้น ปัญหาทั้งหมดดังกล่าวนี้เป็นปัญหาหนักที่วัยรุ่นจะต้องปรับตัว ของเขาเอง เพื่อให้ความต้องการของเขาและความต้องการของสังคมเกิดความสมดุลย์พอดีกัน จึงจะทำให้เขาอยู่รอดในสังคมได้อย่างมีความสุข หากการปรับตัวไม่เหมาะสมก็มักจะก่อให้เกิด ปัญหาได้ทั้ง ๆ ที่ไม่ควรจะเกิด เช่น นักเรียนบางคนอาจจะมีสติปัญญาวานกลางแต่กลับสอบตก เพราะไม่สามารถปรับตัวได้ (ล้วน ล้ายยศ 2525 : ไม่มีเลขหน้า) นอกจากปัญหาการ ปรับตัวของวัยรุ่นจะอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไปแล้วยังปรากฏอยู่ในสถาบันระดับ อุดมศึกษาด้วย โดยเฉพาะในชั้นปีที่ 1 - 2 ที่ผู้เรียนยังมี กะทัดอายุอยู่ในช่วง 17 - 19 ปี วัยรุ่นที่ได้ผ่านเข้ามาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันที่มีการคัดเลือก ก่อนเข้าศึกษา อาจถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีระดับสติปัญญาอยู่ในขั้นแนวหน้า คือ เป็นชนชั้นนำ ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศต่อไป วัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้ควรจะได้รับ การพัฒนา ให้มีคุณสมบัติที่สำคัญ ๆ อย่างน้อยสามประการ คือ มีความรู้ดี มีระดับสติปัญญาดี และที่สำคัญ คือ มีความสามารถในการปรับตัวดี (ชวาล แพรัตกุล 2510 : 3)

การได้ศึกษาหรือผ่านการตรวจสอบได้ว่าความสามารถในการปรับตัวของวัยรุ่นในชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในระดับใด ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น บิดา มารดา ครู นักแนะแนว เป็นต้น เพราะจะได้อาศัยข้อมูลในด้านนี้เพื่อช่วยเหลือพัฒนาให้นักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้มีการปรับตัวที่เหมาะสม เพื่อขจัดความตึงเครียดทางอารมณ์ ความวิตกกังวล ซึ่งอาจจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เช่น การเก็บกด การก้าวร้าว การหนีออกจากบ้าน การเสพยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการพิจารณาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญยิ่งอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้าง เครื่องมือวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัวที่สร้างขึ้น
3. เพื่อสร้าง เกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับตีความหมายคะแนนจากผลการสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่สร้างขึ้น

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

1. จะได้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ
2. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษา ครูผู้แนะแนว ตลอดจน บิดา มารดา และผู้ปกครองที่จะนำผลจากการ วัดไปใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพในด้านการปรับตัวของเด็กนักเรียนที่อยู่ในความปกครอง
3. ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของนักเรียนระดับอื่น ๆ และสถานที่อื่น

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2,651 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเลือกมาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) หน่วยการสุ่ม (Sample Unit) เป็นห้องเรียน จำนวน 345 คน

3. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งวัดการปรับตัวในด้านต่าง ๆ หกด้าน ได้แก่

- 3.1 การปรับตัวของนักเรียนทางลุ่มภาพร่างกาย /
- 3.2 การปรับตัวของนักเรียนด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
- 3.3 การปรับตัวของนักเรียนกับครู /
- 3.4 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน
- 3.5 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว /
- 3.6 การปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป /

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถด้านการปรับตัว หมายถึง ความสามารถที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยไม่มีความคับข้องใจ ชัดแจ้งในใจ หรือวิตกกังวล ประพฤติตนได้ตามแนวทางส่วนใหญ่ของสังคม ตลอดจนเข้าใจสภาพของตนเอง สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งแยกเป็นด้านต่าง ๆ หกด้าน คือ

1.1 การปรับตัวของนักเรียนด้านลุ่มภาพร่างกาย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่จะรักษาอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เป็นปกติ แข็งแรง ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบทดสอบการปรับตัวด้านลุ่มภาพร่างกาย

1.2 การปรับตัวของนักเรียนด้านบรรยากาศ การเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนต่อกิจกรรมต่าง ๆ เนื้อหาวิชา ระเบียบวินัย หลักสูตร สภาพภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ วัดได้โดยใช้แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

(1.3) การปรับตัวของนักเรียนกับครู หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนทั้งในตำแหน่งตัวของครู การสอน การปกครองชั้นเรียน วัดได้โดยใช้แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนกับครู

1.4 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนในด้านการทำงาน หรือการสังสรรค์กับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ วัดได้โดยใช้แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน

1.5 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนกับพ่อแม่ ญาติ และบุคคลอื่นที่อยู่ในครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ภายในบ้านและรอบบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจ วิถีปฏิบัติของพ่อแม่ต่อลูก วัดได้โดยใช้แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว

1.6 การปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนในด้านการติดต่อ ประสานงาน เข้าร่วมกิจกรรม ที่สัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ตลอดจนการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น วัดได้โดยใช้แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหกด้านดังนี้

- ด้านที่ 1 การปรับตัวของนักเรียนทางสภาพร่างกาย
- ด้านที่ 2 การปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศการเรียนการสอน
- ด้านที่ 3 การปรับตัวของนักเรียนกับครู
- ด้านที่ 4 การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน
- ด้านที่ 5 การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว
- ด้านที่ 6 การปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป

3. ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัตินี้ของแบบทดสอบที่สามารถวัดการปรับตัวของนักเรียนได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณโดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) เรียกว่า Alpha-Coefficient

4. ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบ หมายถึง ประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในการวิจัยนี้ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาและวัดผลการศึกษา หากความเที่ยงตรงตามสภาพโดยนัย อาจะแน่นอนผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไปหาความสัมพันธ์กับคะแนนที่ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว เป็นผู้ให้และหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธีที่เรียกว่า Known-Group Technique

5. อำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัตินี้ของข้อคำถามที่สามารถจำแนกหรือแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ในเรื่องการปรับตัว ซึ่งอาศัยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test

6. เกณฑ์ปกติ (Norm) หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่นำมาโดยแสดงลงในตาราง ซึ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐานที่ปกติ (Normalized T-scores) ที่แปลงมาจากคะแนนดิบ

7. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนวิชาจิตวิทยาพัฒนาการและวัดผลการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 4 ท่าน

8. ความวิตกกังวล (Anxiety) หมายถึง สภาวะจิตใจที่มีอารมณ์อ่อนไหว ซ้ำอ้าว หวาดระแวง กสั้ว บางครั้งหาสาเหตุได้ บางครั้งหาสาเหตุไม่ได้ ควบคุมตนเองไม่ได้ และมีความเคร่งเครียด

9. ความขัดแย้งในใจ (Conflict) หมายถึง สภาวะที่ความปรารถนาหรือแนวโน้มที่จะกระทำหรือพลังกระทบกันเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน ซึ่งมีผลทำให้ผู้ที่ตกอยู่ในสภาวะนั้นเกิดความขัดแย้งขึ้นในใจ ในการที่จะต้องเลือกกระทำแต่เพียงอย่างเดียว

10. ความคับข้องใจ (Frustration) หมายถึง ความรู้สึกผิดหวัง อึดอัดใจ ไม่พอใจ และ/หรือโกรธ อันเกิดจากมีอุปสรรคขวางกั้นไม่ให้ได้กระทำในสิ่งที่กำลังกระทำหรือต้องการจะกระทำ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องความหมายของการปรับตัว

ได้มีการให้ความหมายการปรับตัวไว้โดยบุคคลจากคำศัพท์ต่างๆ กัน ทั้งนักจิตวิทยา และนักการศึกษาหลายท่าน แต่ความหมายก็มีได้แตกต่างกันไปโดยสิ้นเชิงแต่อย่างใด ดังเช่น เบอร์แทรนด์ (Bertrand. 1958 : 320) ให้ความหมายการปรับตัวว่า เป็น กระบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นกับบุคคล จะโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตามในการที่จะเลือกทางเลือกต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางเลือกปฏิบัติดังกล่าวนั้น อาจเป็นการหลีกเลี่ยง การทำให้ลดลง หรือทำให้หมดไป ซึ่งขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือกลุ่ม พฤติกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นในลักษณะของการปฏิบัติต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน (Reciprocal adjustment) เบอร์แทรนด์ เชื่อว่า การปรับตัวนี้ เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ทางสังคมมากกว่าจะเกิดขึ้นมาจากการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์

กิลเมอร์ (Gilmer. 1971 : 73) ได้อธิบายว่าการปรับตัวเป็นความพยายาม ที่จะทำให้เกิดขึ้น ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสิ่งเร้าและโอกาสที่มีอยู่ภายในสิ่งแวดล้อมหนึ่ง ๆ หรืออาจจะกล่าวในอีกความหมายหนึ่งได้ว่า เป็นกระบวนการที่มนุษย์มีปฏิกิริยาโต้ตอบกับ สิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นการปรับตัวเข้ากับปัญหา รวมความหมายถึงการบรรเทาปัญหาที่เป็นอยู่ ให้เข้ากับความต้องการด้วย

เลเมอร์ และ กูบ (Lehmer and Kube. 1955 : 3) ได้กล่าวถึงสภาพชีวิต ของมนุษย์ในสังคมว่าต้องการการปรับตัวเข้ากับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ เชื่อว่ามนุษย์ ไม่สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาได้ แต่จะต้องปรับตัวที่จะมีชีวิตอยู่กับปัญหาให้ได้ การปรับตัวจะช่วย ทำให้เกิดความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ดีขึ้น

แอฟเฟอร์ และ โฮเบน (Shaffer and Shoben. 1956 : 56) ได้ชี้ให้เห็น โดยสรุปว่า การปรับตัวนั้นก็คือ การลดหรือการทำให้เกิดความพอใจในแรงขับนั้นเอง

อรรถย ชื่นมณฺญย์ (อรรถย ชื่นมณฺญย์ ม.ป.ป. : 11) ได้อธิบายว่า การปรับตัว ก็คือปฏิกิริยาของเราที่มีต่อสิ่งแวดล้อมนั้นเอง คนเราแต่ละคนจะพยายามหันฝ่าให้ได้ในสิ่งที่อยากได้ให้สำเร็จถึงจุดมุ่งหมายแต่ละอย่างที่เราวางไว้ พยายามให้ความหวังลุล่วงไปสู่ความปรารถนา แต่ขณะเดียวกันคนเราก็จะอยู่ใต้อิทธิพลกดดัน บังคับของสิ่งแวดล้อมให้ประพฤติปฏิบัติในแนวใดแนวหนึ่ง แล้วแต่สภาพการณ์ ภาวะเทศะหนึ่ง ๆ ไป ดังนั้น การปรับตัวจะรวมถึง การประลองตองไกล่เกลี่ยความต้องการส่วนตนให้สอดคล้องกับความต้องการของสิ่งแวดล้อมด้วย

ลูซ่า จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (ลูซ่า จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม 2518 : 142 - 143) ได้อธิบายว่าการปรับตัวคือลักษณะการกระทำในเรื่อง ความต้องการของมนุษย์ แบ่งออกเป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ ความต้องการทางกาย ซึ่งหมายถึง ความต้องการอาหาร น้ำ ออกกาส่งกาย ขับถ่าย ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการอีกอย่างหนึ่ง คือความต้องการตำแหน่งทางสังคม ความปลอดภัย ความรัก ความเป็นอิสระ และความสำนึกถึง ดังนั้น การที่มนุษย์พยายามตอบสนองความต้องการของตนเอง จึงเป็นความพยายามที่ต้องการให้การกระทำของตนเองสอดคล้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่ จึงจะทำให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากคำจำกัดความและแนวคิดเรื่องการปรับตัวเท่าที่กล่าวมานั้นพอสรุปได้ว่า การปรับตัว เป็นกระบวนการทางสังคมและจิตวิทยา ที่บุคคลปรับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ได้อย่างเป็นสุข

ทฤษฎีการปรับตัวของอีริคสัน

ดางเต๋อณ พันธ์มณฺวาริน และ เพ็ญแข ประจณปัจฉนิภ (ดางเต๋อณ พันธ์มณฺวาริน และ เพ็ญแข ประจณปัจฉนิภ 2524 : 10 - 12) ได้รวบรวมและกล่าวถึงทฤษฎีการปรับตัวของอีริคสันไว้ว่า ตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นไปนั้น บุคคลมีการพัฒนาทางอารมณ์เชิงสังคมและบุคลิกภาพไปจนตลอดชีวิต โดยบุคคลอาจเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวได้มากน้อยเพียงไรในช่วงอายุใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ที่สำคัญที่สุด คือ ความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมตนในช่วงนั้น ๆ ฉะนั้นในวัยทารกจนถึงวัยรุ่น ครอบครัวจึงมีผลเกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัว (หรือ

ลุ่มภาพจิต) ของบุคคลอย่างใกล้ชิด อีริคสัน ได้แบ่งขั้นตอนของการพัฒนาทางอารมณ์เชิงสังคมของบุคคลออกเป็นแปดขั้น ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดจนอายุ 80 ปี ความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวของบุคคลนั้น อีริคสัน เห็นว่าส่วนใหญ่เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ทางความรู้ความสามารถ และความเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม ส่วนการที่บุคคลจะปรับตัวได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคลนั้นที่มีต่อผู้แวดล้อมรอบตน โดยผู้แวดล้อมรอบตนจะสามารถช่วยให้บุคคลปรับตัวได้อย่างราบรื่นหรือทำการขัดขวาง หรือผลักดันบุคคลไปในทิศทางที่ทำให้ปรับตัวไม่ได้ก็ได้ นอกจากนี้การที่บุคคลสามารถจะปรับตัวได้ดีเพียงใดในขั้นก่อน ยังมีอิทธิพลต่อความสามารถปรับตัวในขั้นต่อไปของบุคคลนั้นด้วย ทฤษฎีของอีริคสันนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของครอบครัวในการวางพื้นฐานทางจิตใจให้แก่บุคคลตั้งแต่วัยทารกเป็นต้นมา ในขั้นก่อนวัยรุ่นนั้นครอบครัวอาจจะให้กำลังใจ ให้ความมั่นใจ และชักจูงให้ทารก เด็กเล็กและเด็กโตสามารถพัฒนาทางกล้ามเนื้อและทางสติปัญญา เสริมสร้างความสนใจในงานให้เด็ก สัมผัสได้ฝึกฝนจนเกิดความรู้ความชำนาญ และมีความยืนยันยืนยงที่จะทำสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะงานที่ตนชอบและถนัด ส่วนครอบครัวบางประเภทก็อาจจะเรียกร้องผลักดันเด็กมากเกินไป หรือโอบอุ้มเด็กมากเกินไป เด็กไม่สามารถเป็นตัวของตัวเอง เด็กรู้สึกว่าไม่มีใครเข้าใจตน และมีความเห็นขัดแย้งกับครอบครัวอยู่เสมอ เด็กไม่กล้าลงมือแปลกใหม่ รู้สึกว่าตนเองไร้ฝีมือและความสามารถ และเมื่อเป็นเด็กโตก่อนวัยรุ่นก็กลายเป็นคนที่ไม่ปมด้อย

เมื่อมาถึงขั้นวัยรุ่น (อายุ 13 - 19 ปี) เป็นขั้นการปรับตัวขั้นที่ 5 ตามทฤษฎีของอีริคสัน ในช่วงอายุนี้มีสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่อื่นเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ คือ ความต้องการทางเพศและความต้องการอิสระ ซึ่งทำให้วัยรุ่นดิ้นรนและต่อสู้กับกฎเกณฑ์ข้อบังคับทางสังคม ผู้ที่ปรับตัวได้จะเป็นผู้ที่แสดงความสมดุลระหว่างความต้องการของสังคมกับความต้องการส่วนตัว มีอิสระเสรีพอสมควร แต่ก็ยังยอมรับคำแนะนำจากผู้อื่นได้ ส่วนการพัฒนาด้านเอกลักษณ์ (ego-identity) ซึ่งหมายถึงการเข้าใจว่าตนเองเป็นใคร ก้าวสู่ความเป็นชีวิตไปในทิศทางใด และจะเป็นที่ยอมรับนับถือของคนอื่นหรือไม่ มีความเชื่อและค่านิยมทางการเมือง ค่านิยมและการเลือกอาชีพอย่างไร ส่วนผู้ที่ปรับตัวไม่ได้มักจะมีปัญหาทางจิตหรือปัญหาทางสังคม ฉะนั้นช่วงวัยรุ่นนี้ บุคคลยังต้องการความอบอุ่นและความเข้าใจจากครอบครัว การผ่อนคลายผ่อนเบา

. เพื่อฝึกความเป็นอิสระของบุคคล ฉะนั้น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวในช่วงวัยรุ่นนี้ จึงยังมีความสำคัญต่อสุขภาพจิตของเยาวชนอยู่มาก

การวิจัย เพื่อตรวจสอบสมมติฐานตามทฤษฎีของอีริกสันนี้ยังมีอยู่น้อย ทั้งนี้เป็นเพราะลักษณะพัฒนาการทางอารมณ์เชิงสังคมยังขาดเครื่องมือวัดและตัวแปรอิสระที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีนี้ได้อ้างอิงการเปลี่ยนแปลงทางสรีระของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตและศึกษาได้ไม่มากนัก ทฤษฎีพัฒนาการทางอารมณ์เชิงสังคมของอีริกสันนี้ เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับสุขภาพจิตมากที่สุดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทฤษฎีนี้ช่วยให้เข้าใจว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่สำคัญต่อการปรับตัวของเด็ก โดยทฤษฎีของอีริกสันนี้กล่าวว่า เด็กต้องปรับตัวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระและสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสรีระประกอบกับการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และพื้นฐานทางจิตใจแต่เดิมของเด็ก รวมสามปัจจัยนี้จะส่งผลร่วมกันต่อความสามารถในการปรับตัวของบุคคลในแต่ละช่วงอายุ ความสามารถปรับตัว (หรือสุขภาพจิตที่ดี) ในทฤษฎีนี้ หมายถึง การมีมิตรรักงาน ขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบ เสียสละเพื่อส่วนรวม และมีเกียรติยศแห่งตน แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับความสุขในชีวิตและการบรรลุถึงความเป็นจริงแห่งตนในขั้นสูง ซึ่งตรงกับความหมายทางบวกของสุขภาพจิตตามที่ได้กล่าวไปแล้ว

ฉะนั้น ทฤษฎีของอีริกสันจึงมีประโยชน์ในการช่วยอธิบายความเกี่ยวข้องระหว่างครอบครัวกับสุขภาพจิตของบุคคลในวัยเด็ก ทฤษฎีนี้ได้เน้นวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักล้นอบอุ่น และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ตั้งแต่วัยเด็กเล็กจนถึงวัยรุ่น นอกจากนั้นทฤษฎีของอีริกสันได้ชี้ให้เห็นข้อขัดแย้งระหว่างบิดามารดากับเด็ก ซึ่งอาจจะเกิดได้ทุกระดับอายุ และโดยเฉพาะในวัยรุ่น อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ยั่วยวความสามารถในการปรับตัวของเด็ก นอกจากนี้การปฏิบัติต่าง ๆ ของบิดามารดาต่อเด็กจะเป็นที่พอใจของเด็กเพียงใดขึ้นอยู่กับความต้องการ และความสามารถในด้านต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาการทางอารมณ์เชิงสังคมของเด็กด้วย ฉะนั้น การศึกษาทัศนคติของเด็กที่มีต่อบิดาและต่อมารดาของตนจะเป็นเครื่องมือช่วยให้เข้าใจบทบาทของครอบครัวที่มีต่อจิตใจเด็กได้มากยิ่งขึ้น

ประเภทของการปรับตัว

กิลเมอร์ (Gilmer. 1971 : 111 - 113) ได้กล่าวถึงการปรับตัวของบุคคลว่าประกอบไปด้วย 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ประเภทที่ต่อสู้หรือเผชิญหน้ากับปัญหา (Fight) โดยแยกออกเป็นวิธีการต่าง ๆ คือ

- การหาเหตุผลเข้าข้างตัวเอง (Rationalization)
- การโยนความผิดไปให้ผู้อื่น (Projection)
- การย้ายอารมณ์ (Displacement)
- การชดเชย (Compensation)
- การระบวย (Sublimation) เป็นต้น

2. ประเภทที่หลีกเลี่ยงหนีปัญหา (Flight) โดยการปรับตัวเป็นวิธีการต่าง ๆ คือ

- การแยกตัวออกคนเดียว (Isolation)
- การปฏิเสธ (Denial)
- การแตกกลุ่ม (Dissociation)
- การถดถอย (Regression) เป็นต้น

ในทางสังคมวิทยานั้นการปรับตัว (adjustment) จะประกอบไปด้วยกระบวนการย่อย 2 ประการ คือ การดัดแปลง (adaptation) ซึ่งหมายถึง การปรับตัวทางชีวภาพหรือทางร่างกาย กับการทำให้อยู่ในภาวะพอเหมาะ (Accommodation) ซึ่งหมายถึงการปรับตัวในทางสังคม (Social adjustment) นั้นเอง กระบวนการปรับตัวประการหลังนี้จะเป็นกระบวนการขั้นท้ายสุดของกระบวนการปรับตัวในครั้งหนึ่ง ๆ (Hoffsommer. 1958 : 55 - 57) การปรับตัวในทางสังคมนี้ จะเกิดขึ้นจากการมีประสบการณ์ทางสังคมของบุคคล มิได้เกิดมาจากการถ่ายทอดโดยเชื้อชาติหรือกรรมพันธุ์แต่อย่างใด ออฟซอมเมอร์ ได้สรุปว่าการปรับตัวทางชีวภาพหรือทางร่างกายนั้น เป็นผลมาจากการแข่งขันของบุคคลที่จะพยายามอยู่รอด

ในสังคม ในขณะที่การปรับตัวในทางสังคมนั้นเป็นผลมาจากการขัดแย้ง ผลของการปรับตัวทั้ง 2 แบบนี้จะนำมากซึ่งความล้มเหลว โดยความล้มเหลวทางชีวภาพที่เกิดขึ้นนั้นจะถ่ายทอดกันได้ ก็ด้วยวิธีการทางชีวภาพ ส่วนการปรับตัวทางสังคม จะมีการถ่ายทอดกันโดยการสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี

กำเนิดของการปรับตัว

ความคิดเกี่ยวกับการปรับตัวมีกำเนิดมาจากชีววิทยา ซึ่ง ดาร์วิน (Darwin) เป็นคนแรกที่เริ่มใช้คำนี้ในทฤษฎีของเขาซึ่งว่าด้วยการวิวัฒนาการเมื่อปี ค.ศ. 1859 โดยใช้คำว่า "adaptation" ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า สิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมของโลกที่เต็มไปด้วยอันตรายต่าง ๆ ได้เท่านั้นที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ ต่อมานักจิตวิทยาได้ขอยืมคำ adaptation มาใช้ แล้วให้ชื่อใหม่ว่า เป็น "adjustment" ซึ่งคำทั้งสองนี้ต่างก็ถูกนำมาศึกษา เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ การปรับตัวในแง่ชีววิทยา เป็นการปรับตัวที่เป็นไปตามสภาพความต้องการของร่างกาย แต่ในแง่ของจิตวิทยา หมายถึง การปรับตัวที่เป็นไปตามสภาพความต้องการของจิตใจ (Lazarus. 1969 : 17 - 18) ซึ่งการปรับตัวของมนุษย์เป็นไปตามแรงผลักดันสองอย่าง คือ

1. แรงผลักดันจากภายนอก (External Demands) เกิดจากการที่มนุษย์ต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อม การที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน และต้องผูกพันกับผู้อื่น ดังนั้นคนเราจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคม ซึ่งเริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่
2. แรงผลักดันจากภายใน (Internal Demands) อันได้แก่ความต้องการอาหาร น้ำ และความอบอุ่น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวกสบาย และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากสภาวะทางจิตซึ่งเป็นผลของการเรียนรู้ เช่น ความต้องการความอบอุ่นใจ ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม และต้องการความสำเร็จ

ลักษณะของการปรับตัวที่ดี

เฮอรัลด์ (Hurlock, 1950 : 428) ได้สรุปไว้ว่า ถ้าเด็กมีการปรับตัวที่ดี จะมีลักษณะยอมรับสภาพของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถจะช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีความเป็นประชาธิปไตย มีวิธีสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี และสนใจคนอื่น นอกจากนี้

เฮอรัลด์ ยังให้หลักพิจารณาลักษณะของการปรับตัวที่ดีไว้ ๕ ประการ คือ

1. การแสดงออก (Over Performance) ถ้าหากว่า พฤติกรรมที่แสดงออกนั้น เหมาะสมกับความคาดหวังของกลุ่ม อายุ และระดับของพัฒนาการแล้ว ก็จะเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม
2. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกกลุ่ม เด็กบางคนอาจปรับตัวเข้ากับบุคคลในครอบครัวได้แต่กับบุคคลอื่นไม่กล้า เหนียวอาย เป็นต้น
3. มีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น
4. มีความพอใจในตนเอง

คอร์โลว์ (Corlow, 1968 : 75 - 76) ได้กล่าวถึงบุคคลที่ปรับตัวได้ดีไว้ดังนี้

1. รักษาบูรณาการแห่งบุคลิกภาพไว้ได้ (Maintaining an integrated personality) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานสัมพันธ์กันระหว่างความต้องการของบุคคล และพฤติกรรมที่จะไปสู่จุดหมายนั้น โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างราบรื่น
2. มีวุฒิภาวะเพียงพอ (Maturing with age) การมีวุฒิภาวะและพัฒนาการไปตามขั้นของความเจริญเติบโต และขบวนการปรับตัวที่สมบูรณ์แบบ
3. มองสังคมในทัศนะที่ดี และช่วยเหลือสังคม พฤติกรรมที่แสดงถึงการปรับตัวได้ดี จะต้องไม่เพียงแต่มีจุดมุ่งหมายของตนเองเป็นศูนย์กลาง แต่ควรคำนึงถึงสังคมด้วย
4. มีความมั่นคง (Maintaining consistency) นั่นคือ สามารถทำนาย พฤติกรรมและมีความหวังว่าจะปรับตัวได้
5. รักษาอารมณ์ให้อยู่ในภาวะปกติเสมอ (Maintaining an optimal emotional tone) ผู้ที่ปรับตัวได้ดีต้องไม่เป็นผู้ที่จิตใจหรือ สลัดหลุดพุ่งเกินไปในการกระทำของตน

6. ปฏิบัติตามบงกัฐานของสังคม (Conforming to Social demands)

หมายถึง การปฏิบัติตนให้กลมกลืนกับมาตรฐานที่สังคมวางไว้ ด้วยความรับผิดชอบของตนเอง

7. การปรับตัวเข้ากับสภาพความเป็นจริง (Adaption to reality

conditions) หมายถึง ความสามารถในการที่จะเผชิญกับความยากลำบาก เพื่อที่จะนำตัวเองไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้

โรเจอร์ส (Rogers. 1947 : 358) กล่าวถึงการปรับตัวที่ดี ว่าการปรับตัวที่ดีคือ

1. การที่บุคคลมีความเข้าใจในตนเอง และเข้าใจบุคลิกลักษณะของตนเอง
2. รู้จักคุณภาพ ความสามารถ แรงบันดาลใจ และทัศนคติที่ดีต่อตนเอง
3. เข้าใจสิ่งแวดล้อมที่ผู้อื่นบุคคลอื่น ทำให้ไม่มีความตึงเครียดซึ่งเป็นการปรับตัว

ที่ทางจิตวิทยา

อาบราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้รวบรวมลักษณะของบุคคลที่มีอัตตาสมบูรณ์ (Self-Actualization) ซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีความคิดและบุคลิกลักษณะที่ชัดเจนเป็นบุคคลประเภท "เข้าไหนเข้าได้" และปรับตัวให้เข้าได้กับบุคคลอื่น ๆ ซึ่งพอสรุปลักษณะย่อ ๆ ได้ดังนี้ คือ

1. สามารถเผชิญและรับรู้กับสภาพความเป็นจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีการยอมรับในตนเองและผู้อื่นตามความเป็นจริงมากขึ้น
3. มีความคล่องตัวมากขึ้นเรื่อย ๆ
4. เพิ่มความต้องการที่จะแยกตัว แล่งหาอิสระภาพส่วนตัวมากขึ้น
5. มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น พ้นจากสภาพที่จะต้องตกเป็นทาสของสังคม
6. เพิ่มความรู้รักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ
7. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมใหญ่เพื่อมนุษย
8. มีจุดมุ่งหมาย ปรปญายึดและอารมณ์ขึ้น
9. มีความสามารถในอันที่จะสร้างสรรค์ (นวลศิริ เปาโรหิตย์ ม.ป.ป. : 94)

นอกจากนี้แล้ว วรรณ ปุณโยติ (วรรณ ปุณโยติ 2515 : 49 - 53)

ได้ศึกษาเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีพบว่า มักจะเป็นเด็กที่มีความขัดแย้งทางอารมณ์ ปัญหาการปรับตัวจะเกิดขึ้น เมื่อเด็กไปปฏิบัติโต้ตอบบุคคลอื่น ๆ เช่น บุคคลในครอบครัว ครู

และเด็กในโรงเรียนเป็นต้น ดังนั้นวิธีที่จะช่วยให้ครูทราบว่าเด็กในห้องเรียนของตนเอง
ปรับตัวดีหรือไม่ดีก็คือ วิธีสังเกตจากพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับการปรับตัว ถ้าพฤติกรรมนั้นแตกต่างไปจากพฤติกรรมของเด็กรรรมตามากเกินไปก็แสดงว่า
เป็นเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดี ซึ่งพอที่จะแยกพฤติกรรม หรือลักษณะที่แสดงว่าปรับตัวไม่ต้อออกเป็น
ข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. เรียนไม่ดี ซึ่งไม่เกี่ยวกับสาเหตุทางร่างกายหรือสติปัญญาของเด็ก
2. ขาดเรียนหรือมาสายเป็นประจำ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเจ็บป่วยหรือเหตุผลอย่างอื่น
3. ก่อความวุ่นวายภายนอกและภายในห้องเรียนเป็นประจำ
4. แสดงอาการเศร้าซึมและไม่มีความสุขอยู่เสมอ
5. ไม่สามารถทำงานรวมกลุ่มกับพวกเพื่อน ๆ ในวัยเดียวกัน
6. แสดงอาการกระวนกระวาย ก้าวร้าว และมีอารมณ์ตึงเครียดจนเกินไป
7. แสดงให้เห็นว่าชอบทำงานและเล่นลำพังอยู่คนเดียว
8. หลีกเลี้ยงและหลบหน้าคนอื่นอยู่เสมอ
9. ใจลอย ขาดสมาธิในการเรียน
10. มักทำลายสิ่งของ สัมบัติของผู้อื่น
11. มักพูดโกหกและอวดอ้างคุณงามิ
12. ชอบลักขโมยเสมอ ๆ
13. แสดงอารมณ์โกรธต่อคำพูดและคำวิจารณ์ของผู้อื่นมากเกินไป
14. เคร่งครัดกับระเบียบจนเกินไป และไม่ยอมให้มีการเปลี่ยนแปลง
15. แสดงอาการไม่รู้จักรัด และไม่มีควมรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับคนอื่น
16. แสดงความรู้สึกว่าตนเองมีปัญหามาก และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
17. พยายามชิงดีชิงเด่น เพื่อจะเอาชนะคนอื่นมากเกินไป
18. แสดงอารมณ์ก้าวร้าวและรังเกียจสิ่งของสกปรกจนเกินไป
19. ชอบคบหาสมาคมกับเด็กที่เล็กลงกว่าเท่านั้น
20. แสดงอาการอิจฉาริษยาคนอื่นอยู่เสมอ ๆ

21. แสดงอารมณ์ร้ายแรง เอาอะไกรักอยู่เล่น
22. ทำการบดขยี้ กลืนกลืน หรืออ้อมอยู่ได้กิน ๆ
23. บ่นถึงเรื่องปวดหัว ปวดท้องและอื่น ๆ อยู่เล่น
24. ไม่สามารถแสดงความสนุกกับบุคคลอื่น
25. เบื่อง่ายและขี้หงุดหงิดจนเป็นประสา
26. บ่นอยู่เล่นว่าไม่ชอบโรงเรียน
27. พยายามเอาใจคนอื่นจนเกินไป
28. แสดงอาการตื้อรั้นอยู่เล่น
29. แสดงพฤติกรรมที่ผิดปกติเล่น ๆ
30. มักพูดและใช้ภาษาหยาบคายเล่น

ถึงแม้ว่าเด็กธรรมดาทั่วไป บางครั้งก็มีพฤติกรรมบางอย่างเหมือนดังที่ได้กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่เด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีขึ้น มักจะแสดงพฤติกรรมเหล่านี้มากและบ่อยกว่าธรรมดา นอกจากนั้นแล้ว จรรยา ปุณโยติ ยังชี้ให้เห็นว่า ครูสามารถจัดหาประสบการณ์ใหม่ที่ดีงามให้แก่เด็กเพื่อเด็กจะเกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้สึกและทัศนคติที่ถูกต้อง แล้วเด็กก็จะสามารถปรับตัวให้ดีขึ้นได้

รัตนา ยัญทิพย์ ได้รวบรวมและสรุปความหมายของการปรับตัวได้ดี จะมีการแสดงออกดังนี้ (รัตนา ยัญทิพย์ 2522 : 32 - 33)

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง มีความภาคภูมิใจในตนเองไม่มีปมด้อย ไม่กลัวเกรงตำแหน่งหรือความยิ่งใหญ่ ไม่ก้าวร้าว ขณะเดียวกันก็ยอมรับความสามารถและความสำเร็จของผู้อื่นเหนือกว่าตน
2. ยอมรับสภาพความเป็นจริงมีความกล้าที่จะเผชิญชีวิต แม้ว่าจะมีเหตุร้ายบางขณะก็ไม่ท้อแท้ กล้าที่จะต่อสู้เต็มกำลังความสามารถ
3. มีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น เป็นผู้ที่มองบุคคลอื่นในแง่ดี ปราศจากอคติใด ๆ

4. ไม่เป็นปฏิกิริยาต่อสังคม หมายความว่า ไม่เป็นผู้ที่มีแต่ความเบื่อหน่าย มีการทะเลาะวิวาทบ่อย ๆ ทำความเข้าใจให้แก่ตนเองโดยไม่คำนึงถึงบุคคลอื่น และไม่ยุติธรรมต่อบุคคลอื่น
5. ไม่เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมก้อยหน้า เป็นบุคคลที่สามารถนำเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว มาใช้ให้เป็นประโยชน์ ไม่เป็นคนเจ้าความคิดเก็บตัว คบหาสมาคมกับคนทั่วไป
6. สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดีคือสามารถที่จะปรับตัวเข้ากับบุคคลทุกกลุ่ม โดยเฉพาะบิดา มารดา ครูและเพื่อน มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มมีใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของผู้อื่น
7. ปราศจากนิสัยทางจิตที่จะกระทบกระเทือนบุคลิกภาพ
8. มีความเข้าใจและยอมรับสภาพของตนเอง รู้จุดเด่นและปมด้อยของตนเอง
9. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมนี้คือกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสังคม
10. มีความรู้สึกเป็นอิสระ หมายถึง มีความรู้สึกว่าตนเองไม่ถูกบังคับ มีอิสระในการทำสิ่งใด ๆ ได้ มีความสามารถในการเลือกหาสมาคมกับบุคคลอื่นได้

การปรับตัวกับลุ่มภาพจิต

การปรับตัวเกี่ยวข้องกับลุ่มภาพจิตอย่างมาก การปรับตัวได้ดีที่สุดก็ต้องมีลุ่มภาพจิตที่ดีที่สุด (ล้วน ลายยศ 2525 : ไม่มีเลขหน้า)

องค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมายของลุ่มภาพจิตไว้ว่า ลุ่มภาพจิต คือความสามารถของบุคคลที่จะปรับตัวให้มีความลุ่มอยู่กับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี มีความสัมพันธ์ทางอันดีกับบุคคลอื่น และดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสามารถอย่างลุ่มสลาย รวมทั้ง สามารถสนองความต้องการของตนเองในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในจิตใจทั้งนี้คำว่าลุ่มภาพจิตมิได้หมายความว่าเฉพาะเพียงความปราศจากอาการของโรคประสาทหรือโรคจิตเท่านั้น (สุชาติ โสภประยูร 2524 : 99 - 100) และ ลุ่ม มาลากุล (ลุ่ม มาลากุล 2518 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ให้ความหมายของลุ่มภาพจิตไว้ว่าลุ่มภาพจิตคือสภาพของจิตใจที่สามารถทำงานได้อย่างปกติ

มีผล เป็นพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมกับเพศและวัยและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ได้อย่างดี โดยบุคคลนั้นไม่ต้องมีความซับซ้อนใจมากนัก และไม่มีอาการของโรคจิต โรคประสาท ฉะนั้นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี มีความรู้ตามสมควรแก่สภาพ และปรับตัวได้ดี ปรับตัวเข้ากับครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้อย่างดี

กลาสเซอ (Glasser) เป็นนักจิตวิทยาการแพทย์คนหนึ่งที่มีความเห็นว่า เรื่องของ สุขภาพจิตนั้นก็เหมือนกับความหมายของคำว่า "การรับผิดชอบ" โดย กลาสเซอ ให้คำจำกัดความ ว่า การรับผิดชอบนั้นก็คือความสามารถของบุคคลที่สนองความต้องการต่าง ๆ ได้สำเร็จโดยไม่ขัดกับการที่คนอื่นจะสนองความต้องการต่าง ๆ ของเขาและโดยที่ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ แต่ละคนนั้น ถ้าจะแบ่งง่าย ๆ ก็มีเพียง 2 อย่างเท่านั้น คือ

1. ความต้องการที่จะรักและความต้องการที่จะเป็นที่รักของคนอื่น
2. ความต้องการที่จะเกิดความรู้สึกว่าตัวเองมีค่าทั้งต่อตัวเองและผู้อื่น

คนที่รับผิดชอบในความเห็นของ กลาสเซอ ก็คือคนที่ประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ จะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าตัวเองมีค่าและเกิดความรู้สึกด้วยว่าตนเองมีคุณค่าสำหรับคนอื่น การมีความรับผิดชอบนั้นเป็นสภาวะการกระทำที่ซับซ้อนซึ่งจะมีอยู่ตลอดชีวิตและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีสุขภาพจิตที่ดี (อรรถชัย ชื่นมณูชัย ม.ป.ป. : 5)

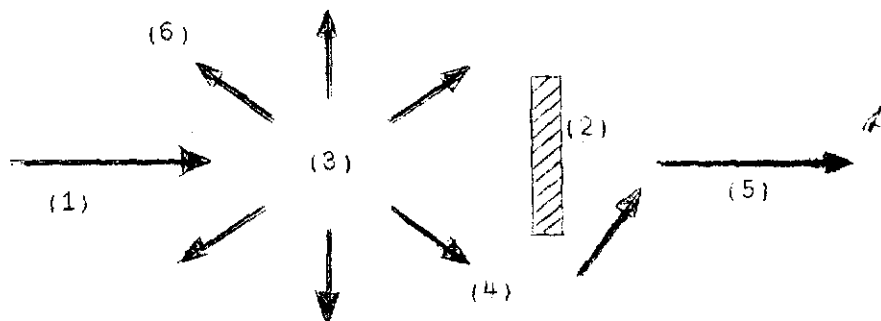
โจฮอดา (Johoda) อธิบายว่าสิ่งที่จะบอกถึงว่าผู้ใดมีลักษณะสุขภาพจิตดีหรือไม่ อย่างไรนั้นคือ เกณฑ์ 3 ประการ ดังนี้

1. คนที่เข้าใจตัวเอง การเข้าใจตัวเองนี้ หมายถึงรวมไปถึงเข้าใจแรงกระตุ้น เข้าใจแรงขับ ความปรารถนาความหวังของตนด้วย
2. คนที่สามารถมีการตระหนักแห่งตน (Self-realization) และมีอัตตาสมบูรณ์ (Self-Actualization)
3. คนที่มีบุคลิกภาพที่สมดุลย์ หมายความว่าคนที่สามารถยืดหยุ่นได้ในการ ตอบสนองต่อภาวะถึงเครียด บีบคั้น เผชิญกับแรงผลักดันของตนที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันได้ โดย ไม่สูญเสียกำลังใจหรือบุคลิกภาพแปรปรวนไป (อรรถชัย ชื่นมณูชัย ม.ป.ป. : 5)

จอห์นส์ และคนอื่น ๆ (John and others) ได้อธิบายไว้ว่าสุขภาพจิต หมายถึง ลักษณะของความสับสนวุ่นวายส่วนบุคคลที่เป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคลนั้นได้รับความพอใจ และความต้องการต่าง ๆ ของเขาได้รับการตอบสนอง หลังจากที่ได้ปรับตัวของเขาเองและปรับตัวด้านสังคมในสภาพแวดล้อมของเขามาแล้ว ในการปรับตัวทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องเกี่ยวกับสังคมนั้น บุคคลมักพยายามที่จะประพฤติปฏิบัติไปในทางที่สังคมยอมรับ ดังนั้นลักษณะพฤติกรรมของแต่ละบุคคลจะบอกให้รู้ถึงว่าบุคคลนั้นมีความสามารถในการเผชิญกับปัญหาอย่างตรงกับข้อเท็จจริงแค่ไหน บอกให้รู้ถึงความสามารถในการทำงานและหาความสับสน ความสามารถในการแก้ปัญหาต่อความเจริญของสังคมและความสามารถที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เอรทัย ชื่นมณูย์ ม.ป.ป. : 5 - 6)

การวิเคราะห์การปรับตัว

แชฟเฟอร์ และ โชเบน (Shaffer and Shoben. 1956 : 8 - 10) ได้อธิบายว่าในเรื่องการวิเคราะห์การปรับตัวนั้น ได้มีนักจิตวิทยาพยายามอธิบายขั้นตอนของการปรับตัวเอาไว้ ซึ่งพอสรุปได้เป็นขั้นตอนดังแผนภูมิข้างล่างนี้

ภาพประกอบที่ 1 แสดงขั้นตอนการการปรับตัว

(1) หมายถึงเมื่อบุคคลถูกกระตุ้นหรือเกิดแรงจูงใจที่จะทำอะไรสักอย่างหนึ่ง ต่อมาเมื่อคนมีแรงจูงใจหรือมีแรงกระตุ้นที่จะทำอะไรต่าง ๆ เขาจะประสบกับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง ก็สับสนสับสนการนี้ (2) จากการที่เขาประสบปัญหานั้นเขาจะต้องพยายามทดลอง โดยใช้การแก้ปัญหาหลาย ๆ ทาง หลาย ๆ วิธี ก็เป็นสับสนการนี้ (3) และ ในหลาย ๆ ทางนั้นก็จะมีความหนึ่งที่จะทำให้เขาแก้ปัญหาได้ สับสนสับสนการนี้ (4) จนไปสู่ความสำเร็จตามต้องการ สับสนสับสนการนี้

(5) แต่ในบางครั้งเรามีอาจแก้ปัญหาได้เราก็เลือกเดินทางอื่น อาจจะเป็นการหนีปัญหานั้นก็ได้ จัดเป็นสถานการณ์ (5) การปรับตัวตามลำดับขั้นแบบนี้ได้แนวคิดมาจาก J.F.Dashiell

ในวิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธี (ตรงหมายเลข 3) นั้น แชฟเฟอร์ และ โชเบน (Shaffer and Shoben) ได้แยกพฤติกรรมของการปรับตัว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. ปรับตัวแบบป้องกันตนเอง (Adjustment by defense) เป็นการปรับตัวแบบเคลื่อนเข้าหาหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นการปรับตัวแบบลี้ภัย
2. ปรับตัวแบบหนี (Adjustment by escape) เป็นการปรับตัวแบบหนีออกไปจากปัญหานั้น ไม่ยอมยุ่งกับปัญหา
3. ปรับตัวแบบมีความกลัวแฝงอยู่ (Adjustments involving focal fears) เป็นการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมยังไม่เป็นที่น่าสนใจ
4. ปรับตัวแบบมีอาการประสาธทางกายภาพ (Adjustment by ailments) เป็นลักษณะการปรับตัวโดยมีอาการทางกายต่าง ๆ เช่น ป่วยเป็นไข้ รู้สึกหมดแรง เสียวปวดกล้ามเนื้อ อาการเหมือนจะเป็นตะคริว
5. ปรับตัวแบบอยู่ท่ามกลางความกังวลใจ (Anxiety states) กล่าวคือ เมื่อเราประสบปัญหายุ่งยากแล้วเรามองไม่เห็นหนทางใดที่จะแก้ปัญหา หรือหนีจากปัญหานั้นได้ มีความกังวลใจอยู่เกิดอาการทางประสาท ซึ่งอาจจะพูดได้ว่าความกังวลใจที่ยังเกิดอยู่นี้ถือว่าบุคคลนั้นยังไม่ได้มีการปรับตัว เพราะยังไม่ได้ลดความเครียดหรือแก้ปัญหาใด ๆ ทั้งสิ้น (Shaffer and Shoben. 1956 : 158 - 160)

การวัดบุคลิกภาพ

การวัดความสามารถด้านการปรับตัวนี้อาจจัดได้ว่าเป็นการวัดบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งการวัดบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่วัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดในสิ่งอื่น ๆ

นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการจะวัด สำหรับวิธีการวัดบุคลิกภาพนั้น มล.ดุษฎี ชุ่มลาย ได้กล่าวสรุปไว้ว่ามีอยู่ 5 วิธีคือ (ดุษฎี ชุ่มลาย 2508 : 364 - 367)

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิชาคำลัทธิทุกแขนงตั้งแต่ระดับการค้นคว้าขั้นต้น อย่างเช่นพฤติกรรมของคนที่เป็นสิ่งที่จะสังเกตพิจารณาให้ได้เรื่องราวละเอียดถี่ถ้วนยาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงปฏิกริยาอันใดอันหนึ่งเป็นคราว ๆ ไป

2. วิธีการทดสอบ การทดสอบประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ หลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้นโดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่ว ๆ ไปเป็นมาตรฐาน ซึ่งบางข้อเป็นคำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในสิทธิการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกริยาที่คนทำอยู่เสมอ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ เป็นต้น ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับผู้ทดสอบในการตอบคำถามต่าง ๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

3. การประมาณค่า โดยการเลือกลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นเครื่องชี้วัดให้บุคลิกภาพเด่นสะดุดตา เช่น ความสงบเสงี่ยม แล้วให้หลาย ๆ คนช่วยกันประมาณค่า ว่าบุคลิกภาพของผู้ถูกประมาณค่าอันนั้นตกอยู่ในขั้นไหนคือ มีความสงบเสงี่ยมมากน้อยเพียงใด

4. การวิเคราะห์ตัวเอง คือการประมาณค่าตัวเอง แบบวิเคราะห์ตัวเองจะเป็นคำถามแบบปรนัย จะมีประโยชน์ในการให้เลือกอาชีพให้เหมาะสมแก่บุคลิกภาพของตน

5. การสัมภาษณ์ มีหลักการคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตัวเองต่างกันที่ว่า ผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราติดตาม เพื่อวิเคราะห์ตัวเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จัดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพ

ตามที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การวัดบุคลิกภาพทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการจะวัดและสิ่งที่วัดหรือศึกษาสำหรับการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวัดโดยวิธีการทดสอบ ทั้งนี้เพราะการทดสอบสามารถใช้วัดได้กับบุคคลจำนวนมาก และทราบผลในเวลารวดเร็ว

การพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

ในการพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ วิธีการที่ใช้ในการเขียนรวบรวมการคัดเลือก และการจัดข้อคำถามให้เป็นหมวดหมู่ขึ้นมีหลายวิธี วิธีการสำคัญ ๆ ที่ใช้กันมากในปัจจุบันก็คือ วิธีที่ได้จากการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา การใช้การตรวจสอบตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การวิเคราะห์องค์ประกอบและจากทฤษฎีบุคลิกภาพ วิธีการเหล่านี้ไม่ใช่เทคนิคที่จะแทนกันได้หรือไม่ใช่เทคนิคเฉพาะเลยก็ได้ว่า ตามทฤษฎีแล้วทั้งหมดอาจจะนำมาผสมกันในการพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในทางปฏิบัติแล้ว แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพจำนวนมากได้ใช้วิธีการเหล่านี้ลงวิธีขึ้นไป (ประมุขลือ อาชีวอารุ และคนอื่น ๆ 2519 : 437 - 456)

วิธีที่ได้จากการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validation)

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่ได้จากการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เป็นแบบทดสอบที่เอื้อจัดทำด้วยตัวเอง ตัวอย่างแบบทดสอบประเภทนี้ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของ วูดเวิร์ท (Woodworth Personal Data Sheet. 1917) แบบสอบถามนี้มุ่งที่จะปรับการสัมภาษณ์ทางจิตเวชให้เป็นมาตรฐานและดัดแปลงวิธีเพื่อทดสอบคนเป็นหมู่

วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของ วูดเวิร์ท (เฮตคักดี โฆวาสินธุ์ 2520 : 86 - 87)

1. สร้างข้อคำถามประมาณ 200 ข้อ โดย วูดเวิร์ท ได้รวบรวมข้อความเกี่ยวกับอาการโรคประสาท และอาการแรกเริ่มของโรคประสาทจากตำราต่าง ๆ ทางจิตเวช และจากการประชุมกับพวกจิตแพทย์
2. นำข้อคำถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเล็ก โดย วูดเวิร์ท นำไปทดสอบกับนิสิตมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย
3. พิจารณาคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อคัดข้อคำถามที่ไม่ดีทิ้งโดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่าถ้า 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามข้อนั้นไปในทางที่บ่งลักษณะของการเป็นโรคประสาทจะตัดทิ้ง ทั้งนี้ เพราะ วูดเวิร์ท มีข้อตกลงเบื้องต้นไว้ว่า ข้อคำถามใดที่ผู้ตอบ

หรือกลุ่มตัวอย่างซึ่งถือว่าเป็นคนปกติ ส่วนใหญ่ให้คำตอบที่แนวโน้มไปในทางโรคประสาทแล้ว
ไม่ควรจะนำมาพิจารณา เพื่อตัดสินอาการของคนเป็นโรคประสาท ซึ่งเมื่อ วูดเวิร์ท คัดเลือกแล้ว
คงเหลือข้อคำถาม 179 ข้อ

4. นำข้อคำถามที่ได้ไปทดสอบใหม่กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนปกติ จำนวน 1,000 คน
และทดสอบกับทหารที่คาดว่าจะมีอาการทางโรคจิตอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อหา เกณฑ์และความเที่ยงตรง
ของข้อคำถาม

5. ปรับปรุงข้อคำถามในขั้นสุดท้ายเหลือข้อคำถาม 116 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ว่าผู้ที่
มีอาการทางโรคจิต หรือโรคประสาท จะให้คำตอบที่เกี่ยวกับโรคจิต-ประสาท ประมาณ 30 - 40
ข้อ โดยเฉลี่ย ส่วนคนปกติธรรมดาจะให้คำตอบเกี่ยวกับโรคจิตประมาณ 10 ข้อ

ในการคัดเลือกข้อคำถามขั้นสุดท้าย วูดเวิร์ท ได้ไปสังเกตในการตรวจสอบ
จะเห็นได้ว่าสิ่งที่เน้นขึ้นต้นในการสร้างและใช้แบบทดสอบนี้อยู่ที่ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
ดังที่เห็นได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาเขียนข้อคำถาม การคัดเลือกและจัดหมวดหมู่ของข้อคำถาม

วิธีที่ได้จากการใช้การตรวจสอบตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Empirical Criterion Keying)

การตรวจสอบตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หมายถึง การตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ภายนอก
เพื่อใช้คัดเลือกข้อคำถามไว้ในแบบทดสอบ ตัวอย่างของวิธีนี้ได้แก่การสร้างแบบสอบถามข้อมูล
ส่วนตัวของ วูดเวิร์ท (Woodworth Personal Data Sheet) ที่มีการตรวจสอบทางสถิติ
เพื่อใช้ในการคัดเลือกข้อคำถามขั้นสุดท้ายเป็นการแสดงให้เห็นถึงวิธีการตรวจสอบคำตอบโดยใช้เกณฑ์
คือ เขาจะไม่เก็บข้อคำถามที่คนในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคนปกติจำนวน 25 เปอร์เซนต์ หรือมากกว่า
ตอบไปในทางที่ไม่พึงปรารถนาเอาไว้ เพราะว่าลักษณะพฤติกรรมใดที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนที่ปกติบ่อยครั้ง
เช่นนั้น ไม่สามารถจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความคิดปกติได้ หรือเขาใช้วิธี เปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างกลุ่มโดยเก็บข้อคำถามซึ่งกลุ่มที่เป็นโรคประสาทตอบบ่อยอย่างน้อยเป็นสองเท่าของกลุ่มคน
ธรรมดาไว้ในแบบทดสอบ

วิธีที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis in Test Development)

ในการจำแนกประเภทของลักษณะบุคลิกภาพต่าง ๆ อย่างเป็นระบบนั้น นักจิตวิทยาจำนวนมากได้หันมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบดังเช่น กิลฟอร์ด (Guilford) ได้ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบในแบบทดสอบของ กิลฟอร์ด (The Guilford Inventories) ซึ่งเป็นการหาค่าสหสัมพันธ์ภายใน (Intercorrelation) ระหว่างข้อคำถาม

แบบทดสอบของ กิลฟอร์ด (Ferguson, 1952 : 198 - 203) เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดบุคลิกภาพหลาย ๆ ด้าน (Multidimension) ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 511 ข้อ แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านเอสทีซีไออาร์ (An Inventory of Factor STDCR) ประกอบด้วยข้อคำถาม 175 ข้อ เพื่อใช้วัด

1.1 การเก็บตัว แสดงตัวในสังคม (Social Introversion Extroversion)

1.2 การคิดแต่เรื่องของตนเอง เรื่องของคนอื่น (Thinking Introversion-Extroversion)

1.3 อาการซึมเศร้า (Depression)

1.4 การมีอารมณ์ไม่คงที่ (Cycloid Disposition)

1.5 การกล้วสังหาระรึก (Rhythmia)

2. แบบสอบถามลักษณะส่วนตัวของ กิลฟอร์ด มาร์ติน I (The Guilford-Martin Personal Inventory I)

2.1 การมีจุดมุ่งหมาย (Objectivity)

2.2 การให้ความร่วมมือ (Cooperativeness)

2.2 การเห็นพ้องต้องกัน (Agreeableness)

3. แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านจิตเอเอ็มไอเอ็ม (An Inventory of Factors GAMIN)

3.1 กิจกรรมทั่ว ๆ ไป (General Activity)

3.2 การชอบแสดงอำนาจ-ยอมตาม (Ascendancy-Submission)

3.3 การแสดงลักษณะความเป็นชาย-หญิง (Masculinity-Femininity)

3.4 การมีความรู้สึกด้อย (Inferiority-Fellings)

3.5 การมีอาการของโรคประสาท (Nervousness)

ทุกข้อให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 อย่างคือ ใช่ (yes) ไม่ใช่ (No) หรือไม่ทราบ (Cannot Say) คุณลักษณะทั้ง 13 ประการนี้ กิลฟอร์ด ได้ให้คำจำกัดความไว้เพื่อตีความหมายของคะแนนว่าแต่ละคุณลักษณะ ถ้าใครได้คะแนนสูงจะตีความหมายไปในทางที่ดี ใครได้คะแนนต่ำจะตีความหมายไปในทางไม่ดี ดังตัวอย่างการแปลความหมายของบางลักษณะดังนี้

การเก็บตัว แสดงตัวในสังคม ใครได้คะแนนสูงแสดงว่ามีการสังคมดี ชอบรวมกลุ่มกับบุคคลอื่น คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นคนอึดอัด และมีแนวโน้มที่จะดีตัวออกจากสังคม คนได้คะแนนสูงมักจะมีสุขภาพจิตดีกว่าพวกคะแนนต่ำมาก แสดงว่าต้องการการแนะนำเพื่อช่วยให้เข้าสังคมได้อย่างมากอีกด้วย

การสร้างแบบทดสอบของ กิลฟอร์ด

ในที่นี้จะกล่าวถึงแต่การสร้างแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านเอสทีดีอาร์ เพอร์กัสน์ (Ferguson, 1952 : 200 - 201) ได้อธิบายว่า เริ่มแรก กิลฟอร์ด และภรรยา (Ruth B. Guilford) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ เนบราสกา (The Nebraska Personality Inventory) ขึ้นมาก่อนโดยรวบรวมข้อความต่าง ๆ ที่จะใช้วัดการเก็บตัว แสดงตัว จากข้อเขียนของนักจิตวิทยาที่มีชื่อหลายท่าน เช่น ขง จุง (Jung), เฟรย์ด (Freud), แลร์ด (Laird), มาร์ลตัน (Marston), เนแมนคอสต์เด็คท์ (Neyman-Kohlstedt), กิลล์แลนด์ (Gilliland) และ มอร์แกน (Morgan) ได้ข้อความตามไม่ซ้ำกัน 75 ข้อ แล้วคัดเลือกอีกครั้งเหลือเพียง 36 ข้อ นำไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญหลายคน ส่วนมากยอมรับว่าใช้ได้

กิลฟอร์ด และภรรยา ได้พยายามแก้ไขจำนวนในแต่ละข้อคำถามให้รัดกุม เพื่อให้ผู้ตอบที่ตอบว่าใช่หรือไม่เช่นนั้นแสดงความรู้สึกแบบการเก็บตัว แสดงตัวอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงในขณะนั้น (Actual behavior) เขาได้นำข้อคำถามที่ได้มีไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างชาย 430 คน หญิง 500 คน หลังจากนั้นหนึ่งเดือนก็นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใหม่ 277 คน เป็นชาย 163 คน หญิง 114 คน แล้วจึงนำไปคำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์ส (Pearson-type) ได้องค์ประกอบออกมา 18 องค์ประกอบ จากเมตริกซ์ของค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถาม (Interitem correlation matrix) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Contingency coefficient) อยู่ระหว่าง -.50 ถึง .50

กิลฟอร์ด ได้เปลี่ยนค่าสัมประสิทธิ์นี้ โดยวิธีคำนวณแบบสหสัมพันธ์มุมสี่เหลี่ยม (tetrachoric intercorrelation) พบว่ามีสัมประสิทธิ์สูงขึ้นเป็นค่าระหว่าง -.60 ถึง .69 แล้วนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบแบบวิธีจุดศูนย์กลางของมวล (Centroid) ได้องค์ประกอบที่มีความหมายทางจิตวิทยาออกมา 5 องค์ประกอบ คือ การเก็บตัว-แสดงตัวในสังคม การมีอารมณ์รุนแรง (emotionality) การมีลักษณะแบบผู้ชาย (masculine ideal), การกล้วสังหระหะก (rhythmic) และการคิดแต่เรื่องของตัวเอง-เรื่องของคนอื่น

เพื่อที่จะหาความแน่นอนขององค์ประกอบบางตัวให้ไว้อีก กิลฟอร์ด ได้เพิ่มข้อคำถามใหม่อีก 87 ข้อ รวมกับของเดิม 36 ข้อ เป็น 123 ข้อ นำแบบทดสอบไปทดสอบกับคน 815 คน เป็นชาย 382 คน หญิง 433 คน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อจะแยกองค์ประกอบพวก การเก็บตัว-แสดงตัวในสังคม การมีอารมณ์รุนแรง และการมีลักษณะแบบผู้ชาย ตามควอไทล์สูงสุดและต่ำสุด จัดกลุ่มเกณฑ์เพื่อทำความเข้าใจตรงของข้อคำถามและหาน้ำหนักของคะแนน (Scoring weight) โดยการให้ตอบใช่ ไม่ใช่ หรือไม่ทราบ กิลฟอร์ด พบว่ามีข้อคำถาม 101 ข้อ ที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ ข้อคำถามเหล่านี้จึงได้ปรับปรุงขึ้นเป็นแบบทดสอบที่เรียกว่าแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเนบราสกา ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบ การเก็บตัว-แสดงตัวในสังคม การมีอารมณ์รุนแรงและการมีลักษณะแบบผู้ชายอยู่ระหว่าง .75 ถึง .85

และเมื่อใช้สูตรของสปีร์แมน บราวน์ (Spearman-Brown) หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง
ข้อคำถาม ในครั้งแรกและครั้งหลังปรากฏว่ามีค่าสูงขึ้น

การสร้างแบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้าน เอลส์ดีซีอาร์ จากผลการหาค่าสหสัมพันธ์
ภายในระหว่างน้ำหนักคะแนน และระหว่างคะแนนของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเนบราสกา กิลฟอร์ด
ได้นำมาหาหน้าหนักคะแนนใหม่และแยกกลุ่มเกณฑ์ใหม่ โดยการไม่ใช้ข้อคำถามที่วัดเพียงองค์ประกอบ
เดียวแต่ใช้คำถามที่ใช้วัดหลายองค์ประกอบร่วมกัน จำนวน 89 ข้อ นำไปทดสอบกับคน 1,000 คน
เป็นชาย 610 คน หญิง 390 คน แล้วคัดเลือกออกมาได้ 30 ข้อ ที่วัดองค์ประกอบด้านเอลส์ดีซี
และอาร์ นำมาคำนวณหาสหสัมพันธ์หมู่เชิงสี่ พร้อมกับหาค่าสหสัมพันธ์ภายใน เพื่อวิเคราะห์
องค์ประกอบแบบวิธีจุดศูนย์กลางของมวลของเรอร์สโตน แยกออกมาเป็นองค์ประกอบได้ 9
องค์ประกอบ ได้ การเก็บตัว-แสดงตัวในสังคมขึ้นมาใหม่ ได้การกลัวสังหระระกักขัดเจนนัย
ได้มิติทางการคิด (Thinking dimension) แบ่งออกเป็นองค์ประกอบย่อย (Subfactor)
2 ตัว และได้องค์ประกอบใหม่อีก 2 องค์ประกอบ คืออาการ ซึมเศร้า (depression) และ
การตื่นตัว (alertness) ขึ้นมาอีก

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นวิธีการที่ กิลฟอร์ด ใช้คัดเลือกข้อคำถามขึ้นมาใช้เพื่อสร้าง
แบบทดสอบวัดองค์ประกอบด้านเอลส์ดีซีอาร์ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบ
เป็นเทคนิคในการจัดรวมข้อคำถามในแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ เข้าเป็นกลุ่มที่เป็นเอกเทศต่อกัน
และมีลักษณะเป็นเอกพันธ์ การจัดกลุ่มเช่นนี้ทำให้การหาความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ง่ายขึ้น และ
น่าจะช่วยให้มีการนำเอาคะแนนต่าง ๆ มารวมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อทำนายเกณฑ์เฉพาะ
บางอย่าง ซึ่งความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) และการเป็นองค์ประกอบบริสุทธิ์นี้
เป็นความมุ่งหมายที่พึงปรารถนาในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

วิธีที่ได้จากการใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory in Test Development)

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพจำนวนมากได้สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง
การสร้างแบบทดสอบด้วยวิธีนี้ ไม่ค่อยทำกันบ่อยนัก สำหรับแบบทดสอบที่ต้องทำด้วยตนเอง

ตัวอย่างของแบบทดสอบประเภทนี้ได้แก่ แบบสอบถามความชอบส่วนตัวของเอ็ดเวิร์ด (Edwards Personal Preference Schedule) และ ไมเออร์ส-บริกส์ ไทป์ อินดิเคเตอร์ (Myers-Briggs Type Indicator)

แบบสอบถามความชอบส่วนตัวของ เอ็ดเวิร์ด เป็นแบบสอบถามที่วัดในด้านความต้องการ ซึ่งทฤษฎีความต้องการนี้ เมอร์เรย์ (Murray) และคณะเป็นผู้เสนอไว้ แบบทดสอบนี้เริ่มด้วยความต้องการ 15 ด้าน ที่ได้จากรายชื่อความต้องการของเมอร์เรย์ เอ็ดเวิร์ด ได้เตรียมชุดข้อความที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับความต้องการแต่ละประเภท แบบทดสอบนี้มี 15 มาตรา ประกอบด้วยข้อความจำนวน 210 คู่ ซึ่งมีการจับคู่ข้อความในแต่ละมาตรากับข้อความในมาตราอื่นอีก 14 มาตรา ในแต่ละคู่ผู้ตอบจะต้องเลือกข้อความหนึ่งซึ่งคล้ายกับลักษณะของเขามากกว่าอีกข้อความหนึ่งแต่เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องภายใน จึงได้มีข้อความ 15 คู่ ซ้ำในแบบทดสอบชุดนี้ ดังนั้นข้อความในแบบทดสอบจึงมีทั้งหมด 225 คู่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

งานวิจัยในต่างประเทศ

สท็อทท์ (Stott, 1940 : 415 - 428) ได้ทำการศึกษาสภาพชีวิตภายในบ้าน ที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นชาย-หญิง ในเมืองเนบราสกา โดยใช้เกณฑ์คุณภาพและแบบสอบถามสภาพชีวิตภายในบ้าน พบว่า เด็กที่มีการปรับตัว ดี-ไม่ดี มีสภาพชีวิตภายในบ้านแตกต่างกัน

1. สภาพชีวิตภายในบ้านของเด็กที่มีการปรับตัวไม่ดี

- 1.1 แม่ทำงานนอกบ้าน
- 1.2 แม่ป่วย
- 1.3 พ่อป่วย
- 1.4 แม่เป็นโรคเส้นประสาท
- 1.5 พ่อเป็นโรคเส้นประสาท

- 1.6 มีความขัดแย้งกับสิ่งที่แม่ทำ
- 1.7 มีความขัดแย้งกับสิ่งที่พ่อทำ
- 1.8 ถูกลงโทษเมื่อสืบทอดที่ผ่านมา
2. สภาพชีวิตภายในบ้านของเด็กที่มีการปรับตัว
 - 2.1 ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับพ่อแม่
 - 2.2 รับประทานอาหารร่วมกันเป็นประจำ
 - 2.3 มีเวลาพักผ่อนร่วมกันภายในบ้าน
 - 2.4 พ่อแม่ต้อนรับเพื่อนของลูก ๆ ที่บ้านดี

โรเจอร์ (Kaplan, 1959 : 55 citing Roger, 1942 : 69 - 79)

ได้ศึกษาปัญหาสุขภาพจิตกับเด็กระดับประถมในโคลัมเบียและโอไฮโอ พบว่า มีเด็กที่ปรับตัวไม่ได้ อย่างรุนแรง 12 เปอร์เซ็นต์ ปรับตัวค่อนข้างลำบาก 30 เปอร์เซ็นต์ และเป็นพวกที่มีสติปัญญา ต่ำกว่าปกติ 23 เปอร์เซ็นต์

บอลด์วิน (Baldwin, 1948 : 127 - 136) ได้ศึกษาเด็กอายุสี่ขวบ จำนวน 67 คน โดยให้ครูทำการสังเกตจิตอันตบคุณภาพจากพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก บำรุงว่า บรรยากาศภายในครอบครัวมีความสำคัญต่อแบบแผนพัฒนาการของเด็ก การที่เด็กปรับตัวได้ดี ในการปกครองแบบประชาธิปไตย อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์ภายในบ้าน มีความอบอุ่น มีอิสระภาพ มีการเล่นกันระหว่างพ่อแม่ลูก ทำให้เด็กมีการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ดีกว่าเด็ก ที่ถูกพ่อแม่ควบคุมพฤติกรรม โดยไม่ใช้การอธิบายหรือการให้เหตุผล ซึ่งจะทำให้เด็กที่มีพ่อแม่แบบเผด็จการนั้นกลายเป็นคนที่ขาดความมั่นคงทางจิตใจ และความเป็นตัวของตัวเอง

แลนด์ส (Landis, 1954 : 105 - 106) ได้ศึกษาการปรับตัวของวัยรุ่น ซึ่ง มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตยและแบบเข้มงวด โดยส่งแบบสอบถามเด็ก ขึ้นสูงสุดของโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้แก่เรียนชายจำนวน 1,900 คน นักเรียนหญิงจำนวน 2,410 คน พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ปกครองแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัว ที่พ่อแม่ปกครองแบบเข้มงวดหรือมีอำนาจเหนือบุตร เด็กที่ได้รับการปกครองแบบนี้จะมีความวิตกกังวล มีความเคร่งเครียดทางจิตใจ เพราะต้องคอยหวาดระแวงว่าจะทำตามไม่ได้ อันเป็นลักษณะหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดการปรับตัวไม่ได้

คาเพลน (Kaplan. 1959 : 56) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของเด็กไฮลูลส จำนวน 810 คน ในแมรี่แลนด์ โดย Prince George Country Mental health Clinic พบว่า พวกที่ปรับตัวได้ดีคือพวกที่มีความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีเหตุผลดีเหมาะสมกับอายุ มีประมาณ 69.6 เปอร์เซ็นต์ ส่วนพวกที่ปรับตัวไม่ได้ปานกลาง คือ พวกที่ไม่มีความสุขเท่าที่ควร มีความยุ่งยากในการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นและต่อผู้อื่นอย่าง มีประมาณ 24.2 เปอร์เซ็นต์ และ พวกที่ปรับตัวไม่ได้อย่างรุนแรงคือ พวกที่มีปัญหาการปรับตัวอย่างรุนแรง และต้องการความช่วยเหลือ มีประมาณ 18 เปอร์เซ็นต์

เนมอวิชเชอร์ (Nemovicher) ได้ทำการศึกษาบุคลิกภาพของเด็กที่ปรับตัวได้ดีกับเด็ก ที่ปรับตัวไม่ได้ เขาได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นเดียวกัน เรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน นับถือศาสนาเดียวกันและมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมทางครอบครัว ในระดับชั้นเดียวกัน โดยใช้ Parents Questionnaire, Rating Scale ของครู, Rorschach test, T.A.T. และ Drawing test ผลการวิจัยปรากฏว่าเด็กที่ปรับตัวได้ดีมีลักษณะชอบฟังคนอื่น เห็นด้วยง่าย และมีความกลัวมากกว่าเด็กที่ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว (คึกวิมล โสภณพันธ์ 2522 : 20)

กิลล์ (Gill. 1962 : 144 - 149) ศึกษาพบว่าเด็กที่เรียนดีมีความสามารถ ในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดีสามารถแก้ปัญหา ด้านการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กรอนลันด์ (Gronlund. 1959 : 176) พบว่า เด็กที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและสภาพ สิ่งแวดล้อม มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความขัดแย้งในกลุ่มเป็นเหตุให้การเรียนไม่มี ประสิทธิภาพ เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ และไม่มีความสุข มีนักเรียนจำนวนน้อยที่ต้องออกจาก โรงเรียนก่อนสำเร็จอันเนื่องมาจากการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไม่ได้และ โอนิดา (Onoda. 1975 : 7726 - A) ได้ศึกษาพบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

โกลด์แมน (Goldman, 1968 : 307 - 310) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบสำคัญทางบุคลิกภาพและการปรับตัวทางสังคมที่มีต่อจำนวนปัญหาที่นักศึกษาเผชิญอยู่ ด้านบุคลิกภาพวัดโดยแบบทดสอบบุคลิกภาพคาลิฟอร์เนีย (California test of Personality) การปรับตัววัดโดยแบบสำรวจปัญหามูนนี่ (Mooney Problem Check list Form C) บราคมว่า มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าบุคคลที่มีองค์ประกอบ ทางการปรับตัว มีปัญหาน้อยกว่าผู้ที่ปรับตัวไม่ได้ และแบบสำรวจปัญหามูนนี่ สามารถแสดงให้เห็น ถึงสถานะในการปรับตัวได้

นูนนาลลี (Nunnally, 1969 : 470) ได้ศึกษาสมรรถภาพในการทำงานและ การเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกลักษณะของแต่ละคน ความสำเร็จในการทำงานและผลการเรียน อาจจะมีผลเนื่องมาจากความแตกต่างของแต่ละบุคคลในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางสังคม (Social Traits) เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แต่ละ บุคคลเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ซึ่งได้แก่ลักษณะของความไว้วางใจ การรวมกลุ่ม ลักษณะการเก็บตัว อารมณ์ขัน และลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออกในรูปของพฤติกรรม

2. แรงกระตุ้น (Motive) ทุกคนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความต้องการ (need) หรือแรงขับ (drive) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับความต้องการ ความสำเร็จและความตั้งใจ จะกระทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย

3. การปรับตัวได้และปรับตัวไม่ได้ (Adjustment Versus Maladjustment) หมายถึง การที่บุคคลได้พบเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ผิดแผกไปจากเดิม แล้วสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่ ๆ นั้นได้อย่างเหมาะสมหรือไม่

ลี (Lee, 1977 : 318 - 323) ได้ทำการศึกษาถึงผลของการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษาอ่อน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนปัญญาอ่อนที่มี I.Q เฉลี่ย 47 เป็นชาย 20 หญิง 24 ได้รับความปรึกษาแบบกลุ่มที่มีโครงสร้าง (Structured-Group) ผู้ให้คำปรึกษารับบทบาทสองอย่าง คือ เป็นผู้นำกลุ่มและเป็นแบบอย่าง (Teacher Model) โดยมุ่งความสนใจไปที่การปรับตัวทางสังคม และการปรับตัวเฉพาะบุคคล กลุ่มตัวอย่างถูกแบ่ง เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง (N = 20) และกลุ่มควบคุม (N = 24)

ผู้นำกลุ่มได้รับการฝึกในด้านนี้โดยเฉพาะ เพื่อช่วยให้สมาชิกที่มีปัญหาเหล่านี้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมในสังคม การแสดงบทบาท ทำทาง ความรู้สึก การผูกมิตร เป็นต้น สำหรับการวัดของระดับของพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปใช้เครื่องมือ 2 อย่าง คือ Peabody Picture Vocabulary Test และ Adaptive Behavior Scale ซึ่งเพื่อนในกลุ่มเป็นผู้ประเมิน ผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงที่สูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในประเทศไทย

สำหรับงานวิจัยในประเทศไทยได้มีผู้ศึกษาไว้หลายคน เช่น

สมคิด ไชยพันธุ์ (สมคิด ไชยพันธุ์ 2510 : 26 - 27) ได้ศึกษาบุคลิกภาพทางด้านของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 33 คน หญิง 19 คน โดยใช้แบบสอบถาม High School Personality Questionnaire พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสามารถในการบังคับตัวเอง และปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

วรพณี จรัสตระกูล (วรพณี จรัสตระกูล 2514 : 46 - 47) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของวัยรุ่นในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4, 5 ฝ่ายสามัญศึกษา และฝ่ายอาชีวศึกษาพบว่า ปัญหาทั่ว ๆ ไป ของนักเรียนทั้งสองฝ่ายประสบมากที่สุดคือ การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหารองลงมาคือ ปัญหาสุขภาพและปัญหากิจกรรมทางสังคม

ปราณีชาลปณ์ กัณหเนตร (ปราณีชาลปณ์ กัณหเนตร 2515 : 186 - 187) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ดอบล้องระหว่างบุคคลความเกรงใจและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร มีการปรับตัวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด และกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดที่เป็นชายปรับตัวได้ดีกว่าหญิง

คมเพชร ฉัตรกุล (คมเพชร ฉัตรกุล 2515 : 90) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษาชั้นปีที่สองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเพียงหนึ่ง โดยการศึกษาตัวอย่างจำนวน 510 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีปัญหามากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

สมาน กานันต์ (สมาน กานันต์ 2520 : 35 - 36) ได้ทำการศึกษาแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยปรับตัวได้ดีกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการปรับตัวของเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย ทั้งจากการพิจารณาในกลุ่มรวมและพิจารณาแยกตามเพศ สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเด็กหญิงปรับตัวดีกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อัมพร โอตระกูล (อัมพร โอตระกูล 2521 : 144 - 155) ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวที่มีผลต่อสุขภาพจิต พบว่า ผู้ที่มีปัญหาการปรับตัวมักมาจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจปานกลาง และตัวเสียส่วนใหญ่

พวงสร้อย วรกุล (พวงสร้อย วรกุล 2522 : 79) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนสงขลาในด้านการปรับตัวกับเพื่อนและครูมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,651 คน จากโรงเรียนจำนวน 15 โรงเรียน ซึ่งกระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองกำแพงเพชร ขาณุวรลักษบุรี คลองขลุง พรานกระต่าย ไทรงาม คลองลานและลานกระบือ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 707 คน ซึ่งหน่วยของการสุ่ม (Sampling Unit) เป็นห้องเรียนและใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) มีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 กะประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์ ($\alpha = .01$) ซึ่งเมื่อเทียบจากตารางขนาดตัวอย่าง ปรากฏว่าต้องใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 698 คน (ลิวัน ล้ายยศ และ สังคณา ล้ายยศ 2524 : 287 อ้างอิงมาจาก Mercado. 1977 : unpagged)

ขั้นที่ 2 สุ่มอำเภอมาประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนอำเภอ 7 อำเภอ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนอำเภอทั้งหมด 5 อำเภอ

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอมาประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 6 โรงเรียน

ขั้นที่ 4 กลุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียนที่ลุ่มได้ในขั้นที่ 3 ออกมาด้วยอัตราส่วน

1 : 2 จะได้จำนวนห้องเรียนทั้งสิ้น 17 ห้องเรียนและได้จำนวนนักเรียน รวม 707 คน

ต่อจากนี้ทำการลุ่มกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือ จำนวน 362 คน ซึ่งแยกเป็นดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 203 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 159 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เหลือจากการลุ่ม

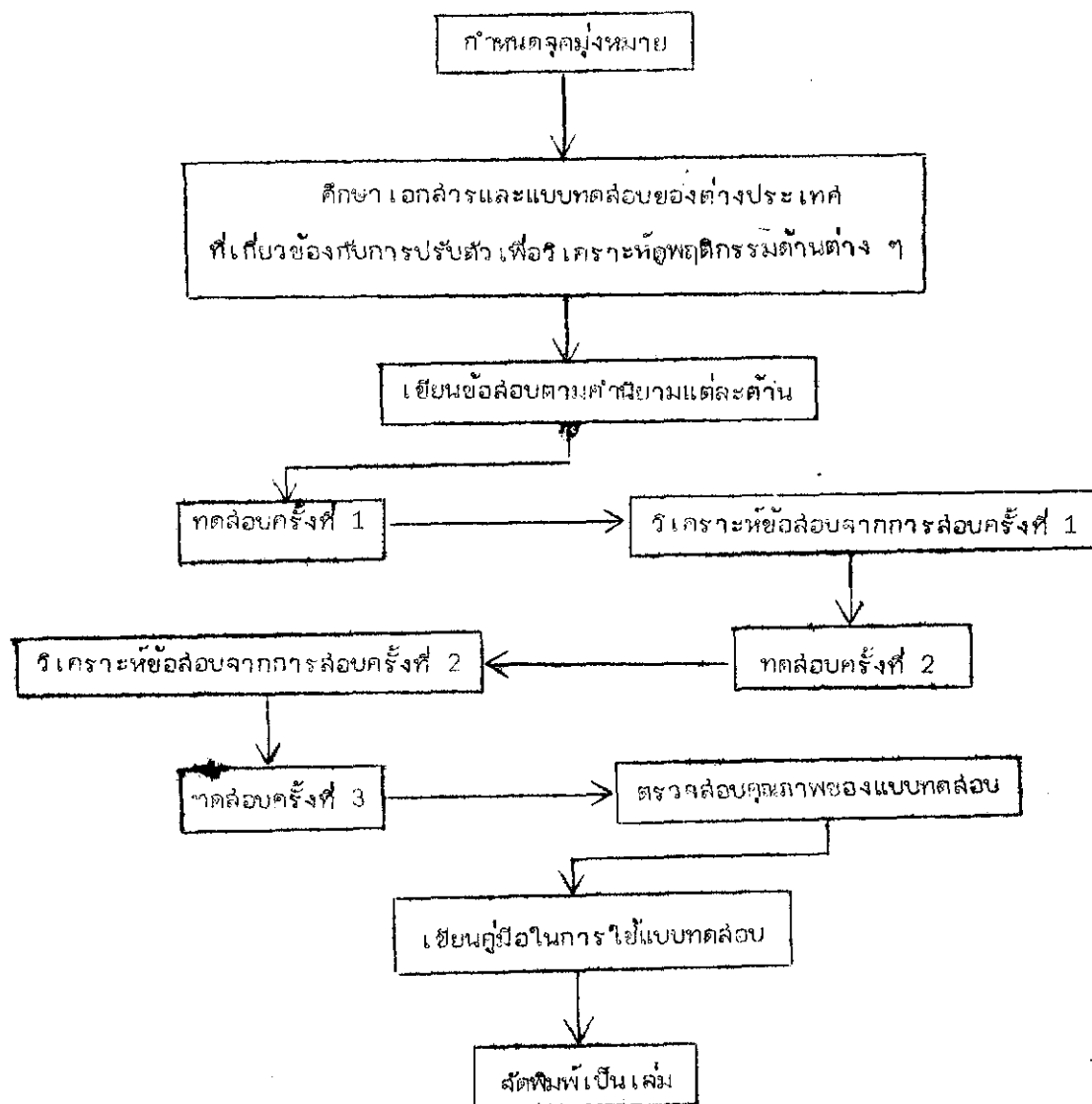
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือ จำนวน 345 คน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตาราง 1 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง และครั้งที่ใช้ในการทดลอง

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนนักเรียนในการทดสอบ		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
เมืองกำแพงเพชร	กำแพงเพชรวิทยาคม		2(87)	2(86)
	วิชัยวิทยา	2(88)		2(76)
ชาณุวรลักษณ์บุรี	โค่งไผ่วิทยา	1(37)		1(36)
พรานกระต่าย	พรานกระต่ายพิทยาคม	1(38)	1(32)	2(72)
ไตรงงาม	ไตรงงามวิทยาคม	1(40)		1(36)
คลองลาน	คลองลานวิทยา		1(40)	1(39)
	รวม	5(203)	4(159)	9(345)

วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัว

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้น ดังแสดงในภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงลำดับขั้นการสร้างแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบนั้น ได้เริ่มดำเนินการตามลำดับขั้น (ภาพประกอบ 2) โดยเริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมายการสร้างข้อสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบ จนกระทั่งถึงการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ

1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวเกี่ยวกับความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

2. ศึกษาเอกสารและแบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์หาการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักเรียน จากแบบทดสอบของ

1) M.B. Youngman ชื่อ Behavior in School Inventory (BSI)

2) Daniel Offer ชื่อ Offer Self-Image Questionnaire for Adolescents

3) Bruce Balow and Rosalyn A. Rubin ชื่อ School Behavior Profile

4) Timothy M. Elynn ชื่อ School Adjustment Scale (SAS)

5) John N. Washburne ชื่อ Washburne Social-Adjustment Inventory

6) Ross L. Mooney, Leonard V. Gordon ชื่อ The Mooney Problem Check Lists และโดยเฉพาะของ 7) Hugh M. Bell ชื่อ The Adjustment Inventory

จากแบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศที่วัดความสามารถด้านการปรับตัวดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การปรับตัวของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการปรับตัวในด้านใหญ่ ๆ 6 ด้าน

1. การปรับตัวของนักเรียนทางสุขภาพร่างกาย

2. การปรับตัวของนักเรียนด้านบรรยากาศการเรียนการสอน

3. การปรับตัวของนักเรียนต่อครู

4. การปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน

5. การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว

6. การปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป

3. การเขียนข้อสอบ

3.1 ลักษณะของข้อสอบที่สร้างขึ้นเป็นแบบตัวเลือก โดยให้ตอบตามความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้ตอบ

3.2 สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน โดยมีจำนวนข้อด้านละประมาณ 25 ข้อ

3.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา และวัดผลการศึกษา

3.4 การให้คะแนนแต่ละข้อคำถามมีน้ำหนักคะแนนเป็น 0, 1

4. ทดลองสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นนำไปทดลองสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 203 คน

5. ผลจากการทดลองสอบครั้งที่ 1 เพื่อ

5.1 หาจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของแบบทดสอบ เช่น การใช้ภาษากำกวมในคำชี้แจงภาษากำกวมในข้อคำถาม

5.2 หาเวลาจำกัด (Time Limit) ในการให้นักเรียนทำแบบทดสอบ โดยใช้เวลาที่ 90 เปอร์เซ็นต์ของนักเรียนทำเสร็จ

5.3 ค้นหาข้อบกพร่องในวิธีดำเนินการสอบ รวบรวมปัญหาไว้เพื่อการสอบครั้งที่สองจะได้แก้ไขได้ทันที

5.4 หาอำนาจการจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้ t-test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่ดี คือข้อที่มีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ .05 และ .01 พร้อมทั้งปรับปรุงข้อที่ไม่ดีในแต่ละด้าน

5.5 คัดเลือกข้อสอบที่ไม่สามารถปรับปรุงได้ทิ้งไป และปรับปรุงข้อสอบให้ดีขึ้น โดยให้มีจำนวนข้อสอบเพียงพอต่อการสอบครั้งต่อไป

6. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงจากการทดลองสอบครั้งที่ 1 ไปทดลองสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 159 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่ดี คือข้อที่มีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติ α เท่ากับ .05 และ .01

7. ทดลองสอบครั้งที่ 3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกจากการสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับนักเรียนจำนวน 345 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ คือ หาค่าความเชื่อมั่น และ ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ

8. จัดทำคู่มือสอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวัดการปรับตัวของนักเรียนด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การปรับตัวของนักเรียนทางสุขภาพร่างกาย
2. การปรับตัวของนักเรียนด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
3. การปรับตัวของนักเรียนต่อครู
4. การปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน
5. การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว
6. การปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป

ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างข้อสอบและวิธีการตอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวฉบับนี้ มี 150 ข้อ เวลา 50 นาที
ให้ท่านอ่านแต่ละข้อความ แล้วให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ซึ่งตรงหรือใกล้เคียง
กับลักษณะของท่าน คำตอบของนักเรียนจะไม่มีถูกหรือผิด เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีลักษณะนิสัย
ความรู้สึก หรือการกระทำต่างกัน ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดลงใน
กระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

	ใช่	ไม่ใช่
(0) ข้าพเจ้าสามารถเข้ากับเพื่อนเพศตรงข้ามได้ดี	☐	☐
(00) ข้าพเจ้ารู้สึกมีความยุ่งยากที่จะพูดกับคนที่เพิ่งพบกันเป็นครั้งแรก	☐	☐

ตัวอย่างข้อสอบในแต่ละด้าน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวของนักเรียนทางสุขภาพร่างกาย
เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดการรักษาวัยวุฒิส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เป็นปกติ แข็งแรง มีจำนวน
25 ข้อ ตัวอย่าง

	ใช่	ไม่ใช่
(0) ในบางเวลาข้าพเจ้ารู้สึกปวดฟัน	☐	☐
(00) ข้าพเจ้ามักจะติดเชื้หวัดจากบุคคลอื่นได้ง่าย	☐	☐

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน
เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดการปรับตัวของนักเรียนต่อกิจกรรมต่าง ๆ เนื้อหาวิชา ระเบียบวินัย
หลักสูตร สภาพภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ มีจำนวน 25 ข้อ

ตัวอย่าง

	ใช่	ไม่ใช่
(0) ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อมีการบ้านมากจนทำไม่ทัน	☐	☐
(00) ข้าพเจ้ารู้สึกฮึดฮัดใจในบางชั่วโมงที่ต้องไปเรียนในห้องแคบ ๆ
โต๊ะเก้าอี้ไม่เพียงพอ	☐	☐

3. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวของนักเรียนต่อครู เป็นแบบทดสอบ

ที่ใช้วัดการปรับตัวของนักเรียนทั้งในด้านส่วนตัวของครู การสอนการปกครองชั้นเรียน มีจำนวน

25 ข้อ ตัวอย่าง

	ใช่	ไม่ใช่
(0) เมื่อครูแสดงท่าทีที่จะเรียกชื่อ ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยง	☐	☐
(00) ในบางวิชาข้าพเจ้าคิดว่าครูบังคับเกินไป จนทำให้
ไม่อยากเรียนในวิชานั้น	☒	☐

4. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน เป็นแบบทดสอบ

ที่ใช้วัดการปรับตัวของนักเรียนในด้านการทำงานหรือการสังสรรค์กับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและ

ต่างเพศ มีจำนวน 25 ข้อ ตัวอย่าง

	ใช่	ไม่ใช่
(0) ข้าพเจ้าปฏิเสธที่จะเล่นเกมบางเกมเพราะข้าพเจ้าเล่นไม่เก่ง	☐	☐
(00) ข้าพเจ้าน้อยใจที่ข้าพเจ้าไม่สามารถมีเสื้อผ้าสวย ๆ อย่างที่
เพื่อน ๆ มี	☐	☐

5. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว

เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความมีมนุษยสัมพันธ์ภายในครอบครัว การปรับตัวกับ พ่อแม่ พี่น้อง ญาติ และบุคคลอื่นที่อยู่ในครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ภายในบ้าน และรอบบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจ วัตรปฏิบัติของพ่อแม่ต่อลูกมีจำนวน 25 ข้อ ตัวอย่าง

ใช่ ไม่ใช่

- (0) พ่อแม่ของข้าพเจ้ายังปฏิบัติกับข้าพเจ้าราวกับว่าข้าพเจ้า
ยังเป็นเด็กอยู่

☐ ☐

- (00) ข้าพเจ้าคิดว่าพ่อแม่แบ่งงานภายในบ้านให้อย่างไม่ยุติธรรม

☐ ☐

6. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวของนักเรียน กับบุคคลทั่วไป เป็นแบบทดสอบ
ที่ใช้วัดความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป การติดต่อ การประสานงาน เข้าร่วมกิจกรรมที่สัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป
ตลอดจนการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น มีจำนวน 25 ข้อ ตัวอย่าง

ใช่ ไม่ใช่

- (0) ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่ต้องไปพูดหน้าชั้นเรียน

☐ ☐

- (00) เมื่อมีการเดินทางนาน ๆ ข้าพเจ้าจะชวนเพื่อนร่วมทาง
ที่ไม่เคยรู้จักมาก่อนพูดคุยด้วย

☐ ☐

ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการปรับตัว ของนักเรียน

เรียน ☐ อาจารย์ผู้สอน ☐ อาจารย์แนะแนว
☐ อาจารย์ที่ปรึกษา

ท่านมีความเห็นว่านักเรียนมีข้อดีไปนี้มีการปรับตัว เป็นอย่างไร โปรดกาเครื่องหมาย

ในช่องที่ท่านเห็นสมควร

	ดีมาก	ดี	เกือบดี	ปานกลาง	เกือบไม่ดี	ไม่ดี	เลวมาก
1. นาย							
2. น.ส.							
3. นาย							
4. น.ส.							
5. ด.ช.							
6. ด.ญ.							
7. นาย							
8. น.ส.							
9. นาย							
10. น.ส.							

ขอขอบพระคุณ

ดีมาก = 7 คะแนน

ดี = 6 คะแนน

เกือบดี = 5 คะแนน

ปานกลาง = 4 คะแนน

เกือบไม่ดี = 3 คะแนน

ไม่ดี = 2 คะแนน

เลวมาก = 1 คะแนน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ติดต่อกับบุคคลหลายฝ่ายเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยกำหนดงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน และนัดหมายวัน เวลา เพื่อนำแบบทดสอบไปสอบ
2. เตรียมข้อสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้งวางแผนดำเนินการสอบ และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง
3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. อธิบายให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจวิธีทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัว และวิธีการตอบเสียก่อน ที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำ
5. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างดังนี้
 - 5.1 นำแบบทดสอบไปทดสอบครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 203 คน เพื่อปรับปรุงข้อสอบ
 - 5.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 159 คน เพื่อปรับปรุงข้อสอบ
 - 5.3 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน เพื่อหาคุณภาพ

วิธีสกัดกระทำข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด โดยใช้สูตร
 - 1.1 คะแนนเฉลี่ย (ถัวเฉลี่ย และ อังกฤษ ถัวเฉลี่ย 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ลัวัน ล้ายยัค และ อังกฤษ ล้ายยัค

2524 : 77)

$$S = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$N - 1$ แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (Degree of Freedom)

1.3 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 133)

$$SE_{meas} = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ SE_{meas} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

S_x แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ

r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

(ลัวัน ล้ายยัค และ อังกฤษ ล้ายยัค 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อของข้อสอบ
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3. วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน ลายยศ และ อังคณา ลายยศ 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบในแต่ละกลุ่ม

4. หาความเที่ยงตรง (Validity)

4.1 ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) หาโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่นักเรียนสอบได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวกับคะแนนที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว โดยใช้สูตร Pearson Product Moment Correlation Coefficient (ล้วน ลายยศ และ อังคณา ลายยศ 2522 : 167 - 168) ซึ่งต้องมีความเที่ยงตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{(N\sum X^2 - (\sum X)^2)(N\sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบ

X แทน คะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบของนักเรียน

Y แทน คะแนนที่ได้จากการสังเกตของครู

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

4.2 หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยวิธี

ที่เรียกว่า Known-Group Technique ในการเปรียบเทียบใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2525 : 119)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน Distribution ของ t

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5. ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2525 : 230)

โดยการทดสอบค่าที (t-test)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}} \quad df = n - 2$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6. หาค่าคะแนนทีปกติ (T-Score) โดยนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ไปเปิดตารางสำหรับ
เปลี่ยนเป็นคะแนนทีปกติ (Garrett. 1967 : 467)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจได้ตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
s	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SE _{meas}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
r _{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
r _{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ
df	แทน	degree of Freedom
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) ในเกณฑ์ปกติ (Norm)
X ₁	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัว ด้านสุขภาพร่างกาย
X ₂	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัว ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
X ₃	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัว ของนักเรียนต่อครู
X ₄	แทน	คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัว ของนักเรียนต่อเพื่อน

- X_5 แทน คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัวของนักเรียน
กับสภาพภายในครอบครัว
- X_6 แทน คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัวของนักเรียน
กับบุคคลทั่วไป

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 การทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 1

- 1.1 การวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ✓
- 1.2 การคัดเลือกข้อสอบรวบรวมเป็นฉบับใหม่ ✓

ตอนที่ 2 การทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 2

- 2.1 การวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก
- 2.2 การคัดเลือกข้อสอบรวบรวมเป็นฉบับใหม่

ตอนที่ 3 การทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 3

- 3.1 การวิเคราะห์รายข้อ
- 3.2 รายละเอียดเบื้องต้นของแบบทดสอบทั้งหกด้าน
- 3.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละด้าน และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ทั้งฉบับ

- 3.4 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบในแต่ละด้าน และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบทั้งหกด้าน

- 3.5 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบทั้งหกด้าน

- 3.6 คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบทั้งหกด้าน

- 3.7 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างแบบทดสอบ (Intercorrelation) ทั้งหกด้านและการทดสอบความมีนัยสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 1

1.1 การวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก

ผู้วิจัยนำผลจากการทดสอบครั้งที่ 1 ของแบบทดสอบทั้งหกด้าน มาคำนวณค่าอำนาจจำแนก โดยแยกคะแนนนักเรียนเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ใช้ตัด 25 เปอร์เซนต์ จากคะแนนทั้งหมดของการ แจกแจงในแต่ละด้าน แล้วหาค่าอำนาจจำแนกโดยการคำนวณ ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด
ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกาย เป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	2.44*	101	4.75*
2	3.00*	102	8.00*
3	1.50	103	4.22*
4	1.77	104	2.00*
5	0.44	145	5.25*
6	4.33*	146	1.11
7	3.20*	147	1.11
8	2.20*	148	5.25*
49	4.50*	149	10.00*
50	2.29*	150	4.50*
51	6.75*	151	4.22*
52	4.22*	152	8.86*
53	1.60	193	0.80
54	3.75*	194	5.50*
55	5.78*	195	4.67*
56	4.25*	196	6.50*
97	6.50*	197	7.14*
98	9.43*	198	3.25*
99	3.20*	199	2.33*
100	5.25*	200	7.50*

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 2

ตาราง 3 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด

ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
9	8.00*	109	4.75*
10	1.00	110	2.00*
11	4.22*	111	6.75*
12	1.43	112	2.75*
13	9.43*	153	6.25*
14	4.44*	154	5.56*
15	3.56*	155	6.57*
16	4.50*	156	4.86*
57	2.00*	157	2.89*
58	3.33*	158	4.50*
59	3.78*	159	4.50*
60	9.71*	160	3.11*
61	4.22*	201	5.00*
62	2.00*	202	4.22*
63	4.44*	203	2.25*
64	4.89*	204	4.22*
105	3.00*	205	4.89*
106	9.71*	206	2.44*
107	4.89*	207	2.00*
108	7.50*	208	3.67*

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 2

ตาราง 4 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู เป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
17	2.67*	117	3.11*
18	-6.00	118	5.43*
19	7.00*	119	5.75*
20	6.75*	120	4.86*
21	4.00*	161	10.00*
22	2.57*	162	8.00*
23	1.80	163	4.33*
24	5.50*	164	3.25*
65	4.25*	165	3.50*
66	5.43*	166	1.78
67	7.25*	167	5.00*
68	3.56*	168	3.50*
69	4.22*	209	8.00*
70	6.29*	210	7.50*
71	3.60*	211	3.43*
72	4.86*	212	5.11*
113	7.75*	213	2.50*
114	5.14*	214	2.86*
115	6.00*	215	2.00*
116	4.29*	216	6.67*

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 2

ตาราง 5 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน เป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
25	2.57*	125	1.45
26	9.71*	126	6.00*
27	2.22*	127	7.00*
28	5.71*	128	3.00*
29	1.75	169	5.75*
30	6.00*	170	3.25*
31	4.44*	171	6.75*
32	2.40*	172	9.71*
73	5.75*	173	7.50*
74	2.00*	174	6.50*
75	1.80	175	3.14*
76	2.67*	176	4.57*
77	2.00*	217	3.33*
78	2.00*	218	3.50*
79	1.71	219	5.75*
80	3.56*	220	6.89*
121	2.44*	221	4.00*
122	5.75*	222	1.80
123	3.67*	223	6.25*
124	8.29*	224	3.20*

*ข้อที่ขีด: สอนไว้ทดสอบครั้งที่ 2

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัวเป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
33	3.25*	133	2.44*
34	3.78*	134	16.80*
35	2.67*	135	3.71*
36	1.64	136	5.33*
37	3.75*	177	3.33*
38	4.00*	178	6.57*
39	3.11*	179	6.50*
40	4.50*	180	6.75*
81	6.00*	181	5.56*
82	3.33*	182	2.40*
83	4.25*	183	2.22*
84	5.11*	184	3.78*
85	4.00*	225	3.75*
86	5.33*	226	4.00*
87	3.14*	227	2.25*
88	3.89*	228	3.50*
129	6.00*	229	3.71*
130	7.00*	230	6.25*
131	1.71	231	4.22*
132	5.25*	232	4.43*

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 2

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป เป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
41	5.25*	141	5.25*
42	1.00	142	5.25*
43	4.00*	143	7.00*
44	7.25*	144	6.63*
45	4.00*	185	7.25*
46	6.75*	186	4.44*
47	3.78*	187	6.00*
48	1.11	188	7.50*
89	0.40	189	7.75*
90	1.60	190	6.50*
91	1.43	191	5.50*
92	4.89*	192	8.00*
93	4.67*	233	5.55*
94	2.50*	234	3.33*
95	4.89*	235	5.25*
96	5.11*	236	4.25*
137	4.25*	237	4.00
138	3.11*	238	1.75
139	0.80	239	4.44*
140	2.67*	240	4.67*

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 2

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 2 - 7 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกายมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.44 ถึง 10.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศการเรียนการสอนมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 9.71

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครูมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -6.00 ถึง 10.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.45 ถึง 9.71

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.64 ถึง 16.80

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -4.00 ถึง 8.00

1.2 การคัดเลือกข้อสอบรวบรวมเป็นฉบับใหม่

เพื่อให้แบบทดสอบมีคุณภาพสูง ผู้วิจัยจึงคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ เอ็ดเวิร์ด (Edward. 1957 : 153) ที่กำหนดค่าอำนาจจำแนกที่ดีควรมีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป สำหรับการนำไปทดลองสอบครั้งที่ 2 ซึ่งจะมีจำนวนข้อสอบในแต่ละฉบับดังนี้

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย จำนวน 33 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 38 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จำนวน 37 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จำนวน 35 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว จำนวน 38 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป จำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 2 การทดลองแบบทดสอบครั้งที่ 2

2.1 การวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก

ผู้วิจัยได้นำผลจากการทดสอบครั้งที่ 2 ของแบบทดสอบทั้งหกด้านมาคำนวณค่าอำนาจจำแนก โดยแยกคะแนนนักเรียนเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ 25 เปอร์เซนต์ จากคะแนนทั้งหมดของการแจกแจงในแต่ละด้าน แล้วหาค่าอำนาจจำแนกโดยการคำนวณ ดังปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด
ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกาย จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	3.10	85	8.63*
2	5.10*	86	4.50*
3	5.13*	87	2.00
4	3.73*	125	4.71*
5	4.60*	126	3.25
38	4.25*	127	5.40*
39	2.20	128	4.00*
40	6.78*	129	6.22*
41	3.27	130	4.89*
42	4.56*	170	4.33*
43	4.10*	171	3.78*
44	5.33*	172	8.00*
80	3.44*	173	5.33*
81	4.30*	174	5.11*
82	2.60	175	1.86
83	6.00*	176	3.00
84	5.67*		

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 3

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอนจากการทดสอบ

ครั้งที่ 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
6	6.00*	93	2.00
7	6.56*	94	8.00*
8	4.11*	95	0.63
9	4.40*	131	5.33*
10	4.89*	132	3.73*
11	2.30	133	4.56*
45	2.36	134	3.88*
46	6.50*	135	2.88
47	2.55	136	2.30
48	6.56*	137	4.33*
49	3.50*	138	3.30
50	3.13	177	4.78*
51	3.30	178	3.40*
52	5.40*	179	3.44*
88	4.13*	180	3.10
89	7.11*	181	5.20*
90	8.75*	182	4.10*
91	5.10*	183	2.50
92	3.40*	184	2.60

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 3

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด
ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
12	1.78	101	3.11
13	6.23*	102	5.44*
14	4.60*	103	4.78*
15	4.78*	139	6.78*
16	1.86	140	3.50*
17	4.56*	141	4.13*
53	3.10	142	4.00*
54	4.33*	143	5.13*
55	9.00*	144	5.44*
56	1.00	145	1.80
57	3.90*	185	5.40*
58	2.88	186	5.30*
59	6.89*	187	2.50
60	3.50	188	3.80*
96	5.40*	189	3.78*
97	8.00*	190	4.63*
98	6.00*	191	3.44
99	4.89*	192	0.49
100	2.27		

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 3

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
18	2.57	109	4.60*
19	6.78*	110	4.00*
20	1.18	146	4.00*
21	4.38*	147	5.11*
22	4.60*	148	6.63*
23	6.33*	149	7.11*
24	4.60*	150	6.56*
61	8.38*	151	8.25*
62	2.82*	152	3.29*
63	1.80	153	2.63
64	2.82	193	3.00*
65	2.09	194	2.56
66	6.56*	195	5.33*
104	2.73	196	2.73
105	6.56*	197	3.11*
106	3.73*	198	8.38*
107	4.60*	199	2.09
108	6.33*		

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 3

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด
ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัวจากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
25	5.67*	115	9.00*
26	8.38*	116	6.63*
27	3.67	117	6.56*
28	1.67	154	4.00
29	4.13	155	7.00*
30	2.30	156	13.67*
31	3.30	157	6.00*
67	8.88*	158	6.33*
68	5.50*	159	6.00*
69	7.75*	160	2.82
70	4.90*	161	3.00
71	4.75*	200	2.88
72	5.40*	201	2.90
73	1.43	202	2.89
74	5.44*	203	5.67*
111	7.88*	204	6.13*
112	9.00*	205	6.78*
113	5.67*	206	5.11*
114	18.00*	207	2.88

*ข้อที่คัดเลือกรื้อทดสอบครั้งที่ 3

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด

ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
32	5.44*	123	8.88*
33	1.92	124	6.78*
34	4.90*	162	7.11*
35	2.80	163	9.38*
36	6.78*	164	6.00*
37	4.10*	165	6.22*
75	6.56*	166	7.34*
76	2.86*	167	5.10*
77	4.75*	168	4.90*
78	1.91	169	8.63*
79	5.30*	208	2.27
118	3.67*	209	4.30*
119	2.60	210	3.10*
120	2.10	211	4.10*
121	2.27	212	3.27*
122	2.82*	213	4.93*

*ข้อที่คัดเลือกไว้ทดสอบครั้งที่ 3

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 8 - 13 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกายมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.86 ถึง 8.63

แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียนกับบรรยากาศการเรียนการสอนมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.63 ถึง 8.75

แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.49 ถึง 9.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.18 ถึง 8.38

แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.43 ถึง 18.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.91 ถึง 9.38

2.2 การคัดเลือกข้อสอบรวบรวมเป็นฉบับใหม่

จากผลการวิเคราะห์ผลจากการทดสอบครั้งที่ 2 ทำให้พบว่าถึงแม้จะเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกล่วงไว้แล้วก็ตาม ก็ยังมีข้อสอบบางข้อที่มีคุณภาพไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการ จึงตัดทิ้งไป ดังนั้น เพื่อให้ได้จำนวนข้อสอบที่ครอบคลุมในแต่ละด้าน ด้านละประมาณ 25 ข้อ จึงใช้ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.80 ขึ้นไป

ดังนั้น ในการทดลองสอบครั้งที่ 3 จึงมีจำนวนข้อสอบที่ใช้ในแต่ละด้าน ดังนี้

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย จำนวน 25 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 25 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จำนวน 25 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จำนวน 25 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว จำนวน 25 ข้อ

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป ๗ ไป จำนวน 25 ข้อ

การจัดเรียงข้อสอบเพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3 นั้น ได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก สูง ๆ ในแต่ละด้าน ดังแสดงไว้ในตาราง 14

ตาราง 14 จำนวนข้อ ย่อวงค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบครั้งที่ 2 ที่เลือกไว้สำหรับทดสอบครั้งที่ 3

แบบทดสอบ	จำนวนข้อ	ช่วงอำนาจจำแนก
การปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย	25	3.44 - 8.63
การปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน	25	3.40 - 8.75
การปรับตัวของนักเรียนต่อครู	25	3.50 - 9.00
การปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน	25	2.82 - 8.38
การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว	25	4.75 - 18.00
การปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป	25	2.82 - 9.38

จากตาราง 14 พบว่า แบบทดสอบทุกด้านมีช่วงอำนาจจำแนกใกล้เคียงกัน แบบทดสอบด้านที่มีช่วงค่าอำนาจจำแนกกว้างที่สุด คือ การปรับตัวของนักเรียนกับสภาพภายในครอบครัว แบบทดสอบด้านที่มีช่วงค่าอำนาจจำแนกแคบที่สุด คือ การปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย

ตอนที่ 3 การทดสอบแบบทดสอบครั้งที่ 3

การทดลองสอบในครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สองที่ผ่านมา เป็นการทดลองสอบเพื่อคัดเลือกแบบทดสอบที่สร้างขึ้นทั้งหกด้าน โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ เพื่อรวบรวมข้อสอบที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ต้องการ เข้าเป็นฉบับใหม่ เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งที่สาม

การทดสอบครั้งที่สาม เป็นการทดสอบเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวที่สร้างขึ้นทั้งหกด้าน โดยพิจารณาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพ ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ค่าสหสัมพันธ์ภายในแต่ละด้าน พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์ปกติ เพื่อใช้ตีความหมายคะแนนผลการสอบ จากแบบทดสอบที่สร้างขึ้นดังกล่าว ซึ่งผลการวิเคราะห์จะได้เสนอเป็นลำดับดังนี้

3.1 การวิเคราะห์รายข้อ

ผู้วิจัยได้นำผลจากการทดสอบครั้งที่ 3 ของแบบทดสอบทั้งหกด้านมาคำนวณค่าอำนาจจำแนก โดยแยกคะแนนของนักเรียนเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ใช้ 25 เปอร์เซนต์ของผู้ได้คะแนนสูงและต่ำในแต่ละด้าน แล้วหาค่าอำนาจจำแนกโดยการคำนวณค่า t ดังปรากฏในตาราง 15 - 20

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้ t-test ของแบบทดสอบ
วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาวะร่างกาย จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	8.67	64	11.17
2	4.33	65	4.86
3	4.43	91	9.00
4	5.43	92	11.17
5	5.29	93	6.60
31	6.43	94	9.33
32	3.86	95	6.50
33	9.33	121	7.50
34	8.33	122	7.33
35	7.50	123	9.33
61	6.14	124	6.83
62	9.00	125	3.50
63	8.33		

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 15 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
ของนักเรียนด้านสภาวะร่างกาย มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.50 ถึง 11.17 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด

ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
6	9.67	69	8.17
7	6.57	70	4.29
8	10.50	96	6.17
9	9.50	97	9.67
10	8.17	98	7.67
36	9.33	99	6.60
37	9.33	100	6.50
38	12.83	126	7.17
39	6.71	127	9.67
40	6.33	128	4.57
66	10.33	129	8.33
67	10.00	130	5.29
68	7.29		

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 16 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
ของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 4.29 ถึง 12.83
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด

ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
11	7.00	74	9.83
12	8.29	75	10.17
13	3.33	101	11.50
14	10.00	102	5.00
15	8.33	103	6.17
41	14.80	104	8.17
42	5.00	105	9.00
43	9.17	131	9.83
44	9.14	132	9.50
45	7.17	133	4.29
71	7.83	134	5.50
72	8.00	135	4.20
73	9.50		

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 17 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
ของนักเรียนต่อครู มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.33 ถึง 14.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 ทุกข้อ

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด
ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
16	9.00	79	4.29
17	5.83	80	9.17
18	6.00	106	4.86
19	6.29	107	11.80
20	4.00	108	10.83
46	9.83	109	9.33
47	4.71	110	9.50
48	9.17	136	3.40
49	8.17	137	2.38
50	6.71	138	7.17
76	9.83	139	6.67
77	10.00	140	11.17
78	8.00		

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 18 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
ของนักเรียนต่อเพื่อน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.38 ถึง 11.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ทุกข้อ

ตาราง 19 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด
ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว จากการทดสอบ ครั้งที่ 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
21	9.00	84	15.40
22	9.50	85	9.83
23	8.40	111	11.67
24	9.60	112	13.00
25	19.75	113	10.17
51	10.33	114	10.00
52	5.17	115	10.90
53	8.17	141	7.00
54	7.00	142	13.80
55	14.40	143	10.50
81	19.75	144	10.50
82	12.00	145	7.57
83	21.50		

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 19 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
ของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 5.17 ถึง 21.50 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test ของแบบทดสอบวัด
ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
26	9.33	89	7.71
27	9.16	90	8.83
28	6.42	116	14.20
29	5.71	117	10.83
30	8.66	118	7.42
56	6.66	119	10.50
57	6.66	120	9.66
58	6.00	146	5.71
59	7.83	147	11.00
60	6.66	148	6.50
86	10.66	149	7.00
87	15.00	150	5.83
88	11.16		

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 20 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการ
ปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 5.71 ถึง 14.20 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบทั้งสามครั้ง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่าในบางข้อค่าอำนาจจำแนกเปลี่ยนไปจากเดิมเล็กน้อย ในบางข้อลดลงในครั้งที่สอง แต่เพิ่มขึ้นในครั้งที่สาม บางข้อก็เพิ่มขึ้นแล้วลดลง ซึ่งการเปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้ง ได้เสนอไว้ในตาราง 21 ซึ่งในการเปรียบเทียบใช้จำนวนข้อและลำดับข้อของการทดสอบครั้งที่สามเป็นหลัก

ตาราง 21 เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
1	3.00	5.10	6.67
2	4.33	5.18	4.33
3	3.20	3.73	4.43
4	2.20	4.60	5.43
5	4.50	4.25	5.29
31	6.75	6.78	6.43
32	3.75	4.56	3.86
33	5.78	4.10	9.33
34	4.25	5.33	6.33
35	6.50	3.44	7.50
61	9.43	4.30	6.14
62	5.25	6.00	9.00
63	4.75	5.67	6.33
64	8.00	8.63	11.17

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
65	4.22	4.50	4.66
91	5.25	4.71	9.00
92	10.00	5.40	11.17
93	4.50	4.00	6.60
94	4.22	6.22	9.33
95	8.80	4.69	6.50
121	5.50	4.33	7.50
122	4.67	3.70	7.33
123	6.50	8.00	9.33
124	7.14	3.33	6.89
125	3.25	5.11	3.50

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 21 พบว่า แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนด้านคุณภาพร่างกาย มีช่วงค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งเป็นดังนี้ ในการทดสอบครั้งที่หนึ่ง ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.20 ถึง 10.00 ในการทดสอบครั้งที่สอง ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.44 ถึง 8.63 และในการทดสอบครั้งที่สาม ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.86 ถึง 11.17

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนด้านคุณภาพร่างกายจะเปลี่ยนแปลงบ้างในการทดสอบแต่ละครั้ง แต่ส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าเดิม

ตาราง 22 เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว
ของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
6	8.00	6.00	9.67
7	4.22	6.56	6.57
8	9.43	4.11	10.50
9	4.44	4.40	9.50
10	3.56	4.89	8.17
36	3.33	6.56	9.33
37	9.71	6.56	9.33
38	4.22	3.50	12.83
39	4.89	5.40	6.71
40	3.00	4.13	6.33
66	9.71	7.11	10.33
67	4.89	8.75	10.00
68	7.50	5.10	7.29
69	4.75	3.40	8.17
70	6.75	8.00	4.29
96	6.25	5.33	6.17
97	5.56	3.73	9.67
98	6.57	4.56	7.67
99	4.86	3.83	6.60

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
100	4.50	4.33	6.50
126	5.00	4.78	7.17
127	4.22	3.40	9.67
128	2.25	3.44	4.57
129	4.89	5.20	8.33
130	2.44	4.10	5.29

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 22 พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
 ของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้ง เป็นดังนี้
 ในการทดสอบครั้งที่ 1 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.25 ถึง 9.71 ในการทดสอบครั้งที่ 2
 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.40 ถึง 8.75 ครั้งที่ 3 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง
 4.29 ถึง 12.83

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศ
 การเรียน การสอนจะเปลี่ยนแปลงไปบ้างในการทดสอบแต่ละครั้ง แต่ส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว
ของนักเรียนต่อครู

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
11	7.00	6.23	7.00
12	6.75	4.60	8.29
13	4.00	4.78	3.33
14	5.50	4.56	10.00
15	5.43	4.33	8.83
41	7.25	9.00	14.80
42	4.22	3.90	5.00
43	3.60	6.89	9.17
44	7.75	5.40	9.14
45	5.14	8.00	7.17
71	6.00	6.00	7.83
72	4.29	4.89	8.00
73	5.75	5.44	9.50
74	4.86	4.78	9.83
75	10.00	6.78	10.17
101	8.00	3.50	11.50
102	4.33	4.13	5.00
103	3.25	4.00	6.17

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
104	3.50	5.13	8.17
105	5.00	5.44	9.00
131	8.00	5.40	9.83
132	7.50	5.30	9.50
133	5.11	3.80	4.29
134	2.50	3.78	5.50
135	2.86	4.63	4.20

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 23 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีช่วงค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

ในการทดสอบครั้งที่ 1 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.50 ถึง 10.00 ในการทดสอบครั้งที่ 2 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.50 ถึง 9.00 ในการทดสอบครั้งที่ 3 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.33 ถึง 14.80

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัวของ
นักเรียนต่อเพื่อน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
16	9.71	6.78	9.00
17	5.71	4.38	5.83
18	6.00	4.60	6.00
19	4.44	6.33	6.29
20	2.40	4.60	4.00
46	5.75	8.38	9.83
47	2.00	2.82	4.71
48	3.56	6.56	9.17
49	5.75	6.56	8.17
50	3.67	3.73	6.71
76	8.29	4.60	9.33
77	6.00	6.33	10.00
78	7.00	4.60	8.00
79	3.00	4.00	4.29
80	5.75	4.00	9.17
106	3.25	5.11	4.86
107	6.75	6.63	11.80
108	9.71	7.11	10.83

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
109	7.50	6.56	9.33
110	6.50	8.25	9.50
136	3.14	3.21	3.40
137	3.33	3.00	2.38
138	5.75	5.33	7.17
139	4.00	3.11	6.67
140	6.25	8.38	11.17

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 24 พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน มีช่วงค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

ในการทดสอบครั้งที่ 1 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.00 ถึง 9.71 ในการทดสอบครั้งที่ 2 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.82 ถึง 8.38 ในการทดสอบครั้งที่ 3 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.38 ถึง 11.80

ตาราง 25 เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัวของ
นักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
21	3.25	5.67	9.00
22	3.78	8.38	9.50
23	6.00	8.88	8.40
24	3.33	5.50	9.60
25	4.25	7.75	19.75
51	5.11	4.90	10.33
52	4.00	4.75	5.17
53	5.39	5.40	5.17
54	3.89	5.44	7.00
55	6.00	7.08	14.40
81	7.00	9.00	19.75
82	5.25	5.67	12.00
83	2.44	13.00	21.50
84	16.80	9.00	15.40
89	3.71	6.63	9.83
111	5.33	6.56	11.67
112	6.57	7.00	13.00
113	6.50	13.67	10.17

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
114	6.75	6.00	10.00
115	5.56	6.33	10.50
141	2.40	6.00	7.00
142	3.50	5.67	13.80
143	3.71	6.13	10.20
144	6.25	6.78	10.50
145	4.22	5.11	7.57

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 25 พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว มีช่วงค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้ง เปลี่ยนแปลงไปดังนี้ ในการทดสอบครั้งที่ 1 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.40 ถึง 16.80 ในการทดสอบครั้งที่ 2 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 4.75 ถึง 18.00 ในการทดสอบครั้งที่ 3 ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 5.17 ถึง 21.50

ตาราง 26 เปรียบเทียบค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งของแบบทดสอบการปรับตัว
ของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
26	5.25	5.44	9.33
27	7.25	4.90	9.16
28	6.75	6.78	6.42
29	3.78	4.10	5.71
30	4.89	6.56	8.66
56	4.67	2.86	6.66
57	2.50	4.75	6.66
53	5.11	5.30	6.00
59	4.25	3.67	7.83
60	5.25	2.82	6.66
86	7.00	8.38	10.66
87	6.63	6.73	15.00
88	7.25	7.11	11.16
89	4.44	9.38	7.71
90	6.00	6.00	8.83
116	7.50	6.22	14.20
117	7.75	7.34	10.83

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก		
	ทดสอบครั้งที่ 1	ทดสอบครั้งที่ 2	ทดสอบครั้งที่ 3
118	6.50	5.10	7.42
119	5.50	4.90	10.50
120	8.00	8.63	9.66
146	3.33	4.30	5.71
147	5.25	3.10	11.00
148	4.25	4.10	6.50
149	4.44	3.27	7.00
150	4.67	4.33	5.83

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 26 พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป มีช่วงค่าอำนาจจำแนกของการทดสอบทั้งสามครั้งเปลี่ยนแปลงไปดังนี้ ในการทดสอบครั้งที่หนึ่ง ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.50 ถึง 3.00 ในการทดสอบครั้งที่สอง ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.82 ถึง 3.36 และในการทดสอบครั้งที่สาม ช่วงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 5.71 ถึง 15.00

3.2 รายละเอียดเบื้องต้นของแบบทดสอบทั้งหกด้าน

รายละเอียดเบื้องต้นของแบบทดสอบ ประกอบด้วยจำนวนข้อ ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย ค่าความเที่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่น และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด ดังปรากฏในตาราง 27

ตาราง 27 ค่าสถิติพื้นฐาน ความเชื่อมั่น และความคลาดเคลื่อนในการวัดของแบบทดสอบการปรับตัวทั้งหกด้าน จากการทดสอบครั้งที่ 3

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อ	จำนวนข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย	s	r _{tt}	SE _{meas}
สุขภาพร่างกาย	25	7.2076	4.3144	.7440	±2.1829
บรรยากาศการเรียนการสอน	25	8.0264	4.5975	.7726	±2.1924
ครู	25	8.0488	4.7016	.8011	±2.0968
เพื่อน	25	7.5244	4.6489	.7750	±2.2052
สภาพภายในครอบครัว	25	11.3684	5.0682	.8734	±1.8033
บุคคลทั่วไป	25	8.6040	4.8443	.8044	±2.1425
ทั้งหมด	150	8.4612	22.2457	.9422	±5.3482

±

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 27 พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทุกด้านมีค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยสูง โดยมีค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 7.2076 ถึง 11.3684 แบบทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว แบบทดสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยต่ำสุด คือ แบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัวของนักเรียนต่อสุขภาพร่างกาย

ด้านของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่มีการกระจายของคะแนนสูงก็คือ แบบทดสอบวัดความสามารถการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว เพราะมีค่าความเที่ยงเบนมาตรฐานเป็น 5.0682 ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย ด้านบรรยากาศ การเรียนการสอน ต่อครู ต่อเพื่อน และบุคคลทั่วไป มีการกระจายของคะแนนใกล้เคียงกัน คือ มีค่าความเที่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 4.3144 ถึง 4.8443

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในทุก ๆ ด้านอยู่ช่วง .7440 ถึง .8734 ด้านของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดคือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว ส่วนด้านของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด คือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสุขภาพร่างกาย ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

สำหรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด ปรากฏว่ามีค่าค่อนข้างต่ำในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว ซึ่งมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดเพียง 1.8033 เท่านั้น แสดงว่า คะแนนที่ได้มา เป็นคะแนนที่เที่ยง เบนไปจากคะแนนจริงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งพอจะเชื่อถือได้ว่า เป็นคะแนนที่ได้จากความสามารถของนักเรียนในกลุ่มที่เป็นตัวอย่างจริง ๆ

3.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งหมดด้าน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 3 ของแบบทดสอบทุกด้านมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ ครอนบาค (Cronbach) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .7440 - .8734 ดังปรากฏในตาราง 27 ไว้แล้ว

3.4 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบในแต่ละด้านและการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรง

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบทั้งหกด้าน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้วิธีการเทคนิคกลุ่มที่ รู้ชื่ออยู่แล้ว (.Known Group Technique) โดยนำคะแนนของกลุ่มที่มีความสามารถทางการ ปรับตัวดี จำนวน 35 คน และคะแนนของกลุ่มที่มีความสามารถทางการปรับตัวไม่ดี จำนวน 35 คน ซึ่งคัดเลือกโดยครูผู้สอน ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา แล้วใช้ t-test เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและการทดสอบนัยสำคัญของค่าความเที่ยงตรง
เชิงโครงสร้างของแบบทดสอบในแต่ละด้าน

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อ	n	t
สุขภาพร่างกาย	70	4.1610**
บรรยากาศการเรียนการสอน	70	5.0419**
ครู	70	5.7142**
เพื่อน	70	5.6695**
สภาพภายในครอบครัว	70	4.2356**
บุคคลทั่วไป	70	5.8625**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 28 พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัว ของนักเรียนทั้งหกด้าน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงพอเชื่อถือได้ โดยแบบทดสอบวัด ความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไปมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงสุด และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสุขภาพร่างกาย มีค่าความ เที่ยงตรงเชิงโครงสร้างต่ำสุด

3.5 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพและการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของ

ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบทั้งหกด้าน

ความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบทั้งหกด้านนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้หาความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ซึ่งหาได้จากการนำคะแนนจากการตอบแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับคะแนนที่ได้จากการตัดสินของครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูผู้สอน มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันทั้งหกด้าน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังแสดงไว้ในตาราง 29

ตาราง 29 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพและการทดสอบนัยสำคัญของค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบแต่ละด้าน

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อ	r_{xy}	t
สุขภาพร่างกาย	.5649	3.9327**
บรรยากาศการเรียนการสอน	.5637	3.9204**
ครู	.8526	9.3727**
เพื่อน	.6984	5.6056**
สภาพภายในครอบครัว	.7274	6.5993**
บุคคลทั่วไป	.5666	3.9501**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 29 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งหกด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กับคะแนนที่ได้จากการตัดสินของครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูผู้สอน มีค่าตั้งแต่ 0.560 - 0.853 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งหกด้าน มีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ เชื่อมั่นได้สูง โดยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ สูงสุด และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพต่ำสุด

3.6 คะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบทดสอบทั้งหกด้าน และแบบทดสอบทั้งฉบับ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากแบบทดสอบทุกด้านและทั้งฉบับมาสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms)

ซึ่งเป็นเกณฑ์ท้องถิ่น (Local Norm) เพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร เท่านั้น โดยสร้างเป็นเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนทีปกติ (Normalized T-score)

คะแนนทีปกติที่คำนวณได้ในตอนต้นนั้น ยังไม่เรียบร้อย และต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ และคะแนนที่ได้ก็ยังไม่ครอบคลุมคะแนนทั้งหมด ตั้งแต่คะแนน 0 จนถึงคะแนนเต็ม ดังนั้น ในการสร้างเกณฑ์ปกติจึงได้ขยายขอบเขตนั้น โดยอาศัยแนวโน้มของการทดลองนั้นให้กว้างออกไปจนครอบคลุมคะแนนทุกคะแนนของแบบทดสอบแต่ละด้าน พร้อมทั้งเกล็ดตัวเลขเหล่านั้น ให้สม่ำเสมอติดต่อกัน ซึ่งกระทำโดยนำคะแนนดิบและคะแนนทีปกติที่คำนวณได้มาจัดกราฟเป็นคู่ ๆ แล้วลากเส้นตรงให้ผ่านจุดเหล่านั้นให้มากที่สุด จากนั้นจึงอ่านคะแนนดิบให้เป็นคะแนนทีปกติจากเส้นกราฟนั้น ให้เป็นเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบแต่ละด้านตามที่ต้องการ ดังปรากฏในตาราง 30

ตาราง 30 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบทั้งหกด้าน

คะแนนดิบ	คะแนนปกติของแบบทดสอบแต่ละด้าน						คะแนนดิบ
	สุขภาพ	บรรยากาศ	ครู	เพื่อน	สภาพภายใน	บุคคลทั่วไป	
	ร่างกาย	การเรียนการสอน			ครอบครัว		
25	68	76	72	72	65	76	25
24	66	73	70	70	63	76	24
23	64	71	68	68	62	74	23
22	62	69	66	66	60	72	22
21	60	67	63	64	59	70	21
20	58	65	62	62	57	67	20
19	55	63	59	60	56	66	19
18	53	61	57	57	54	65	18
17	51	59	55	55	53	62	17
16	50	57	53	53	51	61	16
15	47	55	51	51	50	59	15
14	45	52	49	48	48	57	14
13	43	50	47	46	46	55	13
12	41	48	45	44	45	54	12
11	39	46	43	42	43	52	11
10	37	44	41	40	42	50	10
9	35	42	39	38	40	48	9
8	32	40	36	36	39	46	8
7	31	37	35	34	37	45	7
6	29	35	32	31	35	42	6
5	26	33	30	29	34	41	5
4	24	31	28	27	32	39	4
3	22	29	26	25	31	37	3
2	20	27	24	22	29	35	2
1	18	25	22	20	27	33	1
0	16	22	20	19	26	31	0

ตาราง 31 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบทั้งฉบับ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
150	79	131	71	112	62
149	79	130	71	111	62
148	79	129	70	110	62
147	78	128	70	109	61
146	78	127	69	108	61
145	77	126	69	107	60
144	77	125	68	106	60
143	76	124	68	105	59
142	76	123	67	104	59
141	75	122	67	103	58
140	75	121	67	102	58
139	74	120	66	101	57
138	74	119	66	100	57
137	73	118	65	99	57
136	73	117	65	98	56
135	73	116	64	97	56
134	72	115	64	96	55
133	72	114	63	95	55
132	71	113	63	94	54

ตาราง 31 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
93	54	74	46	55	37
92	54	73	45	54	36
91	53	72	45	53	36
90	53	71	44	52	36
89	52	70	44	51	35
88	52	69	43	50	35
87	51	68	43	49	34
86	51	67	42	48	34
85	51	66	42	47	33
84	50	65	41	46	33
83	50	64	41	45	32
82	49	63	41	44	32
81	49	62	40	43	31
80	48	61	39	42	31
79	48	60	39	41	30
78	47	59	39	40	30
77	47	58	38	39	29
76	46	57	38	38	29
75	46	56	37	37	29

ตาราง 31 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
36	26	24	23	12	17
35	28	23	22	11	17
34	27	22	22	10	16
33	27	21	21	9	16
32	26	20	21	8	15
31	26	19	20	7	15
30	25	18	20	6	14
29	25	17	19	5	14
28	24	16	19	4	14
27	24	15	19	3	13
26	23	14	18	2	13
25	23	13	17	1	12

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 30 - 31 พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกายมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T80 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 - T78 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T76 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T80 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T70 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง

หีบกลี T26 - T80 แบบทดสอบวัดความฉลาดทางการปรับตัวของนักเรียนทั้งฉบับ มีช่วงคะแนน
ที่ปกติอยู่ระหว่าง T20 - T80 การอ่านเกณฑ์ปกติก็ดูจากตารางโดยเทียบจากคะแนนดิบว่า
ได้คะแนนดิบเป็นจำนวนเท่าใดก็อ่านคะแนนที่ปกติที่ตรงกับคะแนนดิบจำนวนนั้น ๆ แล้วแปล
ความหมายจากเกณฑ์ของ ชาวล แพร์ติกุล และคนอื่น ๆ (ชาวล แพร์ติกุล และคนอื่น ๆ
2520 : 53) ในหน้า 108

3.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ (Intercorrelation) ทั้งหกด้าน
คะแนนจากแบบทดสอบวัดความฉลาดทางการปรับตัวของนักเรียนทั้งหกด้าน มีค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน ดังแสดงในตาราง 32

ตาราง 32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบทั้งหกด้าน

แบบทดสอบ	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6
X_1	1.0000	.7959**	.4203**	.3532**	.3749**	.3815**
X_2		1.0000	.6232**	.7104**	.6952**	.6127**
X_3			1.0000	.3960**	.5880**	.7062**
X_4				1.0000	.5219**	.6796**
X_5					1.0000	.6260**
X_6						1.0000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 32 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างแบบทดสอบ
แต่ละด้าน มีค่าเป็นบวกทุกค่า และมีค่าตั้งแต่ .3532 - .8952 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ทุกค่า

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างเครื่องมือวัดความสามารถทางการปรับตัวสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการปรับตัวที่สร้างขึ้น
3. เพื่อสร้างเกณฑ์ สำหรับตีความหมายคะแนนจากการสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่สร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 707 คน ใช้ในการทดลองเครื่องมือครั้งแรก 203 คน ครั้งที่สอง 159 คน และใช้ในการทดสอบเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบทุกด้าน 345 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนหกด้าน คือ

- ด้านที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย
- ด้านที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู

ด้านที่ 4 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน

ด้านที่ 5 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายใน

ครอบครัว

ด้านที่ 6 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนกับบุคคลทั่วไป

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการศึกษาวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ติดต่อกับบุคคลหลายฝ่าย เพื่อขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารของโรงเรียน และนัดหมาย วัน เวลา เพื่อนำแบบทดสอบไปทดสอบ
2. เตรียมข้อสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการสอบ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง
3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบทดสอบ
4. แจกแบบทดสอบให้ทำทั้งฉบับ แล้วให้กรอกชื่อ นามสกุล รายนามอื่น ๆ ให้เรียบร้อย ก่อนลงมือทำข้อสอบ
5. อธิบายวิธีทำให้ทุกคนเข้าใจ แล้วสั่งให้ลงมือทำ
6. นำผลการสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ และทั้งฉบับ โดยวิธีการทางสถิติ

การทดสอบแบ่งเป็นสามครั้ง คือ

1. การทดสอบครั้งที่หนึ่ง เพื่อวิเคราะห์และคัดเลือกข้อสอบ
2. การทดสอบครั้งที่สอง เพื่อวิเคราะห์และคัดเลือกข้อสอบ
3. การทดสอบครั้งที่สาม เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยวิเคราะห์หาค่า

ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง อำนาจจำแนก และหาเกณฑ์ปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบสอบ
ครั้งที่หนึ่ง
2. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบสอบ
ครั้งที่สอง
3. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบครั้งที่สาม
4. หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบครั้งที่สาม
5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งหกด้าน จากการทดสอบ ครั้งที่สาม
6. หาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทั้งหกด้าน และการทดสอบความมีนัยสำคัญ
ทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงของแบบทดสอบทั้งหกด้าน
7. หาค่าคะแนนปกติวิสัย (Norm) ของแบบทดสอบ
8. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่าง
แบบทดสอบ (Intercorrelation) ทั้งหกด้าน และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบที่ได้จากการสอบครั้งที่หนึ่ง ผลปรากฏว่ามีการกระจาย
ดังนี้

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกายมีค่าอำนาจ
จำแนกอยู่ระหว่าง 0.44 ถึง 10.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียน
การสอน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 9.71

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีค่าอำนาจจำแนก
อยู่ระหว่าง -0.00 ถึง 10.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน มีค่าอำนาจจำแนก
อยู่ระหว่าง 1.45 ถึง 9.71

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว
มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.64 ถึง 16.80

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป มีค่าอำนาจ
จำแนกอยู่ระหว่าง -4.00 ถึง 8.00

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบที่ได้จากการสอบครั้งที่สอง เมื่อได้คัด.เลือกข้อสอบ
ด้านต่าง ๆ จากการสอบครั้งที่หนึ่ง นำไปทดลองสอบครั้งที่สอง แล้วนำมาวิเคราะห์
ได้จำนวนข้อ ค่าอำนาจจำแนก ดังนี้

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกายคัดเลือก
ได้ 33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.86 ถึง 8.63

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียน
การสอน คัดเลือกได้ 38 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.63 ถึง 8.75

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู คัดเลือกได้ 37 ข้อ
มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.49 ถึง 9.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน คัดเลือกได้ 35 ข้อ
มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.18 ถึง 8.38

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว
คัดเลือกได้ 38 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.46 ถึง 18.00

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป คัดเลือกได้
32 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.91 ถึง 9.38

3/ ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบที่ได้จากการสอบครั้งที่สาม ผลปรากฏ ดังนี้

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียน ต่อสุขภาพร่างกาย

คัดเลือกได้ 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.50 ถึง 11.17 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 7.2076

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียน

การนอน คัดเลือกได้ 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 4.29 ถึง 12.93 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 8.0264

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู คัดเลือกได้ 25 ข้อ

มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 3.33 ถึง 14.80 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 8.0488

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน คัดเลือกได้ 25 ข้อ

มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.38 ถึง 11.80 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 7.5244

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว

คัดเลือกได้ 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 5.17 ถึง 21.50 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 11.3684

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป คัดเลือกได้

25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 5.71 ถึง 14.20 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย 8.6040

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า แบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสุขภาพร่างกาย ต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

ต่อครู ต่อเพื่อน ต่อสภาพภายในครอบครัว และต่อบุคคลทั่วไป มีความเชื่อมั่นเป็น .0.744,

0.773, .0.801, 0.775, 0.873 และ 0.804 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.942

5. ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ เมื่อเทียบคะแนนจากการสอบ แบบทดสอบ

วัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งหกด้าน กับคะแนนที่ได้จากการตัดสินใจของครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว

และครูผู้สอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของ

นักเรียนต่อสุขภาพร่างกาย ต่อบรรยากาศการเรียนการสอน ต่อครู ต่อเพื่อน ต่อสภาพในครอบครัว

และต่อบุคคลทั่วไป ได้ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพปัจจุบันเป็น 0.5649, 0.5637, 0.8526, 0.6984, 0.7274 และ 0.5666 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เราสุ่มมาปรับแก้ กับ ปรับตัวไม่ได้ ในด้านสุขภาพร่างกาย บรรยากาศการเรียนการสอน ครู เพื่อน สภาพภายในครอบครัว และบุคคลทั่วไป ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเป็น 4.1610, 5.0410, 5.7142, 5.6695, 4.2356 และ 5.8625 ตามลำดับ

แบบทดสอบทุกด้านมีค่าความเที่ยงตรงจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. เกณฑ์ปกติ (Norms) ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบ ทั้งแต่ละด้าน และแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) ปรากฏผล ดังนี้ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกายมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T80 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศ การเรียนการสอน มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 - T78 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T76 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T80 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T22 - T70 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T20 - T80 ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนทั้งฉบับ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T24 - T82

7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบทั้งหกด้าน ปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างแบบทดสอบแต่ละด้าน เป็นบวกทุกค่ามีผลตั้งแต่ .3532 ถึง .8952 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ ต้องการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านการปรับตัวของนักเรียน ซึ่งสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

จากการทดสอบครั้งที่ 1 ช่วงอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง -6.00 ถึง 16.80

ผลจากการวิเคราะห์ในครั้งนีพบว่า ช่วงค่าอำนาจจำแนกกระจายมาก ค่าที่ได้ในบางข้อไม่ได้ บางข้อมีค่าอำนาจจำแนกต่ำมาก จนมีค่าเป็นติดลบ ซึ่งถือว่าใช้ไม่ได้ สาเหตุเนื่องจากเป็นการทดสอบครั้งแรก แบบทดสอบยังไม่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าก่อนเลย จึงอาจมีความบกพร่องหลายประการ เช่น ความกำกวมของคำถามในด้านภาษา ลักษณะของข้อความซึ่งในทางศัพท์หรือไม่ดีเกินไปจนเข้าใจไม่ได้ หลังจากการวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพดี คือมีค่า t ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ เอ็ดเวิร์ด (Edward 1957 : 153) ที่กำหนดค่าอำนาจจำแนก (t) ที่สมควรมีค่าตั้งแต่ 1.75 ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจริงในแต่ละข้อความนั้น ๆ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบในการทดสอบครั้งที่ 2 อยู่ระหว่าง .49 ถึง 18.00 ถึงแม้ว่าข้อสอบทุกด้านจะได้รับการคัดเลือกรวมจากครั้งที่ 1 แล้ว ก็ยังมีบางข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำแต่ก็มีจำนวนน้อยมาก ข้อสอบส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้เมื่อวิเคราะห์และคัดเลือกข้อที่มีคุณภาพที่เหมาะสมแล้ว นำไปทดสอบในครั้งที่ 3 ต่อไป ซึ่งค่าอำนาจจำแนกในครั้งที่ 3 นี้ มีแนวโน้มที่จะมากกว่าครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

การรวบรวมข้อคำถามอันจะนำไปทดสอบ เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ยึดเอาข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกล่วง ๆ พร้อมทั้งพิจารณาให้ข้อคำถามครอบคลุมในแต่ละด้าน ประกอบกัน

ในการทดสอบครั้งที่สาม ปรากฏว่าค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบในแบบทดสอบทั้งฉบับอยู่ในเกณฑ์สูง คืออยู่ระหว่าง 2.38 ถึง 21.50 ซึ่งใกล้เคียงกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย สว่างโอบ สันตนา ทองย้อย ปีพ.ศ. 2525 ที่พบว่าค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ 2.4632 ถึง 12.8662

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทุกด้าน โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งหกด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .7440 ถึง .8734 ส่วนค่าความเชื่อมั่น

ทั้งฉบับเท่ากับ .9422 ซึ่งนับว่ามีค่าสูงเพราะแบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศของ Youngman Behavior in School Inventory (BSI) มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .66 ถึง .86 แบบทดสอบมาตรฐานของ Bell The Adjustment Inventory มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .80 ถึง .93 ส่วนแบบทดสอบมาตรฐานของ Boston Personality Adjustment Inventory มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .80 ถึง .91 ดังนั้นเมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นจากแบบทดสอบมาตรฐานของต่างประเทศที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการปรับตัวของนักเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ สำหรับแบบทดสอบการปรับตัวด้านที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุดคือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกาย มีค่าความเชื่อมั่น .7440 ซึ่งสอดคล้องกับแบบทดสอบมาตรฐานชื่อ The Adjustment Inventory สร้างโดย Bell เมื่อ ค.ศ. 1934 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการปรับตัวด้านสุขภาพร่างกาย ทางบ้าน สังคม และอารมณ์ เท่ากับ .80, .89, .89, และ .85 ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นว่าแบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับแบบทดสอบมาตรฐานของต่างประเทศได้ค่าความเชื่อมั่นต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เช่นกัน

3. ค่าความเที่ยงตรง

3.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธี Known-Group Technique ซึ่งเป็นวิธีที่ครูผู้สอนเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เราจะแน่ใจว่าปรับตัวดี กับกลุ่มตัวอย่างที่ปรับตัวไม่ดีในแต่ละด้าน มาตอบแบบทดสอบแล้วใช้วิธีการทางสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มในแต่ละด้านทั้งหมดนี้ ปรากฏว่าได้ค่า t อยู่ระหว่าง 4.1610 ถึง 5.8625 ซึ่งค่า t ตั้งแต่ 2.385 ขึ้นไป เป็นค่าที่สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจะเห็นว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนทั้งหมดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ

ผู้วิจัยหาค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบกับคะแนนที่นักเรียนได้จากการตัดสินของครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และครูแนะแนว ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง .5637 ถึง .8526 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า นั่นคือแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถวัดระดับการปรับตัวของนักเรียนได้ตรงตามสภาพ ซึ่งเป็นไปตามคำกล่าวของ ครอนบาค (Cronbach, 1960 : 103 - 104) ที่ว่า แบบทดสอบที่วัดความสามารถแสดงได้ตรงตามสภาพ ของผู้เข้าสอบซึ่งสอดคล้องกับการให้คะแนนโดยการสังเกตของผู้เชี่ยวชาญแล้ว แบบทดสอบฉบับนั้นย่อมมีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพสูง เนื่องจากข้อมูลทั้งสองได้จากการวัดกระทำในเวลาเดียวกัน และจากการศึกษาแบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศชื่อ Behavior in School Inventory (BSI) สร้างโดย Youngman เมื่อปี ค.ศ. 1973 พบว่า แบบทดสอบมีค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ .53 และแบบทดสอบมาตรฐานของ Heston Personality Adjustment Inventory สร้างโดย Heston เมื่อ ปี ค.ศ. 1949 พบว่า แบบทดสอบมีความเที่ยงตรงตามสภาพ ตั้งแต่ .26 ถึง .53 จากการพิจารณาจะเห็นว่าแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าใกล้เคียงกับแบบทดสอบที่สร้างโดย Youngman และ Heston ดังนั้นแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งหกฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จึงมีความเที่ยงตรงตามสภาพพอที่จะเชื่อถือได้

4. ค่าคะแนนปกติวิสัย

เกณฑ์ปกติที่สร้างขึ้นอยู่ในรูปของคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) . ซึ่งคะแนนที่ปกติจะขึ้นอยู่กับจำนวนคนที่เข้าสอบ (โกวิท ประวาลพุกษ์ และ สัมศักดิ์ อินธุระเวชัย 2518 : 55) เมื่อพิจารณาคะแนนดิบของแบบทดสอบแต่ละด้านแล้ว พบว่ามีการกระจายไม่ครบทุกช่วงคะแนน เช่น แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 4-25 จากคะแนนเต็ม 25 เป็นต้น ด้วยสาเหตุที่คะแนนที่ได้ยังไม่ครอบคลุมคะแนนทั้งหมด

การสร้างเกณฑ์มาตรฐานจึงต้องขยายขอบเขต โดยอาศัยแนวโน้มจากการทดลองนั้น
ให้กว้างออกไปจนครอบคลุมคะแนนทุกระดับของแบบทดสอบด้านนั้น ๆ วิธีการก็คือนำคะแนนดิบ
และคะแนนที่ปกติที่คำนวณได้ มาจัดกราฟเป็นคู่ ๆ แล้วลากเส้นตรงให้ผ่านจุดเหล่านั้นให้มากที่สุด
จากนั้นก็อ่านคะแนนดิบให้เป็นคะแนนที่ปกติจากเส้นกราฟนั้น (ชวาล แพรัตกุล และคนอื่น ๆ
2513 : 222)

การประเมินผลการสอบ ถ้าต้องการทราบความสามารถทางการปรับตัว เป็นรายบุคคลว่า
อยู่ในเกณฑ์สูง - ต่ำ เพียงใด ก็พิจารณาตามเกณฑ์ซึ่งสำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา
วิทยาสถาบันการศึกษากำหนดไว้ดังนี้

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า การปรับตัวเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก

ตั้งแต่ T55 - T65 แปลว่า การปรับตัวเป็นที่น่าพอใจ

ตั้งแต่ T45 - T55 แปลว่า การปรับตัวปานกลาง

เฉพาะที่ T50 แปลว่า ไม่มีการปรับตัวในระดับปานกลางของกลุ่ม

ตั้งแต่ T35 - T45 แปลว่า การปรับตัวไม่น่าพอใจ

ตั้งแต่ T35 และต่ำลงมา แปลว่า การปรับตัวไม่น่าพอใจอย่างมาก

ดังนี้ถ้ามีผู้สอบแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวบ่อยครั้ง การเรียน
การสอนได้คะแนนดิบ 22 จากเกณฑ์ปกติจะได้คะแนนที่ปกติเป็น T69 จัดว่านักเรียนผู้นั้น
มีการปรับตัวเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก ถ้าได้คะแนนรวมทั้งฉบับเป็น 60 คะแนนจากเกณฑ์ปกติ
จะได้คะแนนที่ปกติเป็น T69 จัดว่านักเรียนผู้นี้มีความสามารถในการปรับตัวในระดับไม่น่าพอใจ
(ชวาล แพรัตกุล และคนอื่น ๆ 2520 : 53)

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งสองด้าน พบว่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างแบบทดสอบแต่ละด้านมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 ทุกค่า ซึ่งคล้ายกับแบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศชื่อ The Adjustment
Inventory สร้างโดย Bell เมื่อ ปี ค.ศ. 1934 เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถทาง
การปรับตัว ใน 4 ด้านใหญ่ ๆ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวด้านครอบครั
วกับด้านสุขภาพเท่ากับ .43 ด้านสุขภาพกับด้านอารมณ์เท่ากับ .53

และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบมาตรฐานต่างประเทศ ก็มีค่าสูง เช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แสดงว่านักเรียนที่ทำการปรับตัวด้านหนึ่งก็จะปรับตัวอีกด้านหนึ่งตามไปด้วย หรือนักเรียนที่มีการปรับตัวด้านหนึ่งไม่ดี ก็จะปรับตัวไม่ได้อีกด้านหนึ่งตามไปด้วย หรืออาจพิจารณาในอีกประการหนึ่งได้ว่า แบบทดสอบที่ใช้วัดในโครงสร้างเดียวกัน คือวัดเกี่ยวกับความสามารถในด้านการปรับตัว เหมือนกัน ดังนั้นในการจะนำไปใช้ เราอาจวัดความสามารถทางการปรับตัวด้านใดด้านหนึ่งก็จะหมายถึง เราวัดความสามารถทางการปรับตัวด้านอื่น ๆ ด้วย ฉะนั้นการที่ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวด้านสุขภาพร่างกายกับคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อนมีค่า .3532 นั้นเนื่องมาจากธรรมชาติของความสัมพันธ์ของการปรับตัวทั้งสองด้านนั่นเอง ซึ่งเป็นค่าความสัมพันธ์ที่ต่ำ ส่วนค่าความสัมพันธ์ในด้านอื่น ๆ เช่น การปรับตัวด้านสุขภาพร่างกาย กับ การปรับตัวด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ไม่มีค่าความสัมพันธ์สูงถึง .7559 แสดงว่าธรรมชาติของความสัมพันธ์ทั้งสองด้านนี้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันสูงอยู่แล้ว

6. การวางรูปแบบของตัวคำถาม

ผู้วิจัยได้ยึดเอารูปแบบของการวางตัวคำถามจากแบบทดสอบมาตรฐาน

ต่างประเทศ The Mooney Problem Check Lists สร้างโดย Mooney และ Gordon เมื่อ ค.ศ. 1950 เพราะพิจารณาเห็นว่าสะดวกในการตรวจ ไม่ก่อให้เกิดความสับสนในแต่ละด้านง่ายต่อการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้แนวความคิดที่จะเสนอแนะไว้ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขต

จังหวัดกำแพงเพชรเท่านั้น ดังนั้นในการนำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวไปใช้

กับนักเรียนระดับอื่นและห้องที่อื่น ควรระวังในการแปลผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

2. ควรจะได้มีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวโดยใช้รูปแบบข้อคำถามในลักษณะอื่น ๆ บ้าง เช่น เป็นข้อคำถามที่ตัวเลอให้มากกว่า 1 แล้วหรือใช้รูปภาพและแบบมีสถานการณ์ให้นักเรียนเลือกริธีที่เขาใช้ปฏิบัติต่อสถานการณ์นั้นบ่อย ๆ ก็จะทำให้ได้แบบทดสอบที่มีการวัดทางการปรับตัวในรูปพฤติกรรมอื่นเพิ่มขึ้น

3. การนำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวฉบับนี้ไปใช้ ควรนำไปใช้ควบคู่กับการสังเกต การสัมภาษณ์ ตัวนักเรียนด้วย จะช่วยให้ บิดามารดา ครู ผู้ปกครองสามารถพิจารณาวิเคราะห์ พัฒนาศักยภาพทางการปรับตัวของนักเรียน ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ควรจะได้มีการสร้างหรือพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ เช่น แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น เพื่อที่แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพจะได้เป็นรูจักแพร่หลาย ทำให้อบบวนการสอบวัดได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

โกวิท ประวาลพุกกะ และ ส้มศักดิ์ สันธะระเวชัย การตัดเกรด โรงพิมพ์เจริญทัศน์ 2518,
100 หน้า

คมเพชร ศัตร์คฤกุล การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรม
ในวิทยาลัยของนักศึกษา บ.กศ.ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ
ของวิทยาลัยครุศาสตร์วันออกเฉียงเหนือ บริญญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2515, 123 หน้า อัดสำเนา

สินตนา ทองย้อย การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของเยาวชนที่ทำผิดกฎหมาย บริญญาณิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 190 หน้า อัดสำเนา

ชวาล แพรัตกุล "การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย" พัฒนาการวัดผล โรงพิมพ์บรรณการ
2510, 113 หน้า

คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบมาตรฐานความถนัดทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงพิมพ์คุรุสภา 2520, 59 หน้า

ชวาล แพรัตกุล และคณะฯ รายงานความก้าวหน้าของโครงการสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ฉบับที่ 1 โรงพิมพ์คุรุสภา 2513, 201 หน้า

ชูศรี วงศ์รัตน์ สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์เจริญผล 2525, 252 หน้า

เป็ดศักดิ์ ไชวาลินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 132 หน้า อัดสำเนา

ดวงเดือน พันธุหมากวีน และ เพ็ญแข ประชนปัจฉนิภ ความพึงพอใจภายในครอบครัวกับ
คุณภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 297 หน้า

ดู๋ ยุ่มลาย, ม.ถ. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2508,
446 หน้า

- นวน giri เปาไรหิต สุขภาพจิตและการบรรเทาทุกข์ โรงพิมพ์ ดี แอนด์ เอส ม.บ.บ.,
124 หน้า
- นิภา นิธยาน การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษา สำนึกวิชาการพิมพ์ 2520,
276 หน้า
- ประไพสุธ อ้าวอ้าว และคนอื่น ๆ การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา ไทยวัฒนาพานิช 2519,
646 หน้า
- ปราชญ์ฉบับ กิ่งเหนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ
และการปรับตัว ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515,
235 หน้า อัดสำเนา
- พวงสร้อย วรกุล การศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 99 หน้า อัดสำเนา
- พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ เศรษฐกิจและสังคม 2523
2523 หน้า 11 - 12
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย 2525, 433 หน้า
- รติภา ชัยทิพย์ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู พฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล
และการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 76 หน้า อัดสำเนา
- ล้วน ล้ายยศ คำบรรยายประกอบการสอนวิชาจิตผล 503 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2525
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ล้วน ล้ายยศ และ อังคณา ล้ายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช 2522,
286 หน้า
- หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีกิจการพิมพ์ 2524, 287 หน้า

- วรรณิ จรัสตระกูล ปัญหาของวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514,
72 หน้า อุดสาเนา
- วรรณิ ปุณณโชติ "วิธีแก้ไขเด็กที่ปรับตัวไม่ได้ในโรงเรียน" วารสารจิตวิทยาคลินิก
3 : 49 - 53 สิงหาคม 2515
- ศศิวิมล โสภณพันธ์ ลำดับการเกิดการปรับตัว วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2522, 65 หน้า อุดสาเนา
- สมคิด ไชยอินบวร การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถ
ในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อันมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
สาริดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 65 หน้า
อุดสาเนา
- สมาน กานีต การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ส่งผลต่อการปรับตัวของเด็ก ปรินญาณิพนธ์ ค.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 64 หน้า อุดสาเนา
- อุษา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม จิตวิทยาวัยรุ่น โรงพิมพ์อักษรบริการ 2518,
520 หน้า
- อุษาศิ โสภณประมุข โครงการสุขภาพในโรงเรียน ไทยวัฒนาพานิช 2514, 191 หน้า
- อุทรี ไควิน "ผลกระทบของการพัฒนาในแง่ของจิตใจวิทยาลัย" พัฒนบริหารศาสตร์
19 : 374 - 396 กรกฎาคม 2515
- อุษา มาลากุล "สุขภาพจิตของเด็กนักเรียน" การอบรมครูแนะแนวรุ่น 1 กองแนะแนว
กรมวิชาการ 2518
- อรทัย ชื่นมณชัย สุขภาพจิตและการปรับอารมณ์ โรงพิมพ์ ดี แอนด์ เอล. ม.ป.ป.,
124 หน้า
- อนันต์ ศรีโสภา การวัดผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 ไทยวัฒนาพานิช 2525, 324 หน้า
- อัมพร โอตระกูล "ศึกษาสุขภาพจิตผู้รับบริการศูนย์สุขภาพจิต" วารสารจิตวิทยาคลินิก
9 : 144 - 155 สิงหาคม 2521

- Balwin, Alfred L. "Socialization and Parent Child Relationship," Child Development. 19: 127 - 130, September, 1948.
- ✓ Bertrand, Alvin L. Rural Sociology: An Analysis of Contemporary Rural Life. New York, McGraw-Hill Book Company, Inc., 1958. 454 p.
- Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. New York, Harper and Brothers, 1960. 650 p.
- Edwards, Allen L. Techniques of Attitude Scale Construction. New York, Appleton-Century, 1957. 256 p.
- Ferguson, L.W. Personality Measurement. New York, McGraw-Hill Book Company, 1952. 457 p.
- Garrett, Henry E. Statistics in Psychology and Education. 4th. ed., Bombay, Vakils, Feffer and Simons Private, Ltd., 1967. 491 p.
- Gill, L.J. "Some Non-Intellectual Correlated of Academic Achievement among Maxican Secondary School Student," Journal of Educational Psychology. 53 : 144 - 149, March, 1962.
- ✓ Gilmer, B. Von. Haller and others. Industrial and Organizational Psychology. New York, McGraw-Hill Book Company, 1971. 682 p.
- ✓ Goldman, Bert A. "Relationship between Scores of the Mooney Problem Check List and the California Test of Personality," The Journal of Education Research. 61 : 307 - 310, March, 1968.
- ✓ Gorlow, Leon. Readings in the Psychology of Adjustment. 2nd. ed., New York, McGraw-Hill, 1968. 586 p.
- X Groulund, Norman Edward. Sociometry in the Classroom. New York, Harper, 1959. 340 p.
- Hoffsommer, Harold. The Sociology of American Life: An Introduction Analysis. New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1958. 620 p.
- Hurlock, Elizabeth B. Child Development. 4th. ed., New York, McGraw-Hill, 1950. 766 p.
- Kaplan, Louis. Mental Health and Human Relation in Education. New York, Harper and Brothers, 1959. 515 p.
- ✓ Landis, Paul H. "The Ordering and Forbidding Technique and Teenage Adjustment," School and Society. LXXX : 105 - 106, October, 1954.

- Lazarus, R.S. Patterns of Adjustment and Human Effectiveness.
New York, McGraw-Hill Book Company, 1969. 680 p.
- Lee, Dong Yul. "Evaluation of a Group Counseling Program Designed to Enhance Social Adjustment of Mentally Retarded Adults," Journal of Counseling Psychology. 24 : 318 - 323, July, 1977.
- Lehner and Kube. The Dynamics of Personal Adjustment. New Jersey, Prentice-Hill, Inc., 1955. 498 p.
- Nunnally, Jun. Psychometric Theory. New York, McGraw-Hill, 1969. 570 p.
- Onoda, Larry. "Personality Characteristice of High Achieving and Under Achieving Japanese American Saneis," Dissertation Abstracts. 35 : 7726-A, June, 1975.
- Rogers, C.R. "The Organization of Personality," American Psychologists. 2 : 358 - 368, December, 1947.
- ✓ Shaffer, Laurence F. and Edward J. Shoben. The Psychology of Adjustment. Boston, Houghton Mifflin Company, 1956. 672 p.
- Stott, L.H. "Parental Attitude of Farm, Town and City Parent in Relation to Certain Personality Adjustments in Their Children" Journal of Social Psychology. p. 415 - 423, November, 1940.

ภาพผนวก

ภาคผนวก ก

คำสถิติจากผลการสอบครั้งที่ 1-3

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถทาง

การปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย จากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	.82	.15	.60	.24	2.44	101	.92	.08	.54	.25	4.75
2	.58	.25	.28	.21	3.00	102	.82	.15	.18	.15	8.00
3	.82	.15	.70	.21	1.50	103	.86	.12	.48	.25	4.22
4	.40	.24	.24	.19	1.77	104	.94	.06	.80	.16	2.00
5	.78	.18	.74	.20	0.44	145	.90	.10	.48	.25	5.25
6	1.00	.00	.74	.20	4.33	146	.76	.19	.66	.23	1.11
7	.66	.23	.34	.23	3.20	147	.72	.21	.62	.24	1.11
8	.68	.22	.46	.25	2.20	148	.92	.08	.50	.26	5.25
49	.90	.10	.56	.25	4.50	149	.84	.14	.14	.12	10.00
50	.92	.08	.76	.19	2.29	150	.90	.10	.54	.25	4.50
51	.80	.16	.26	.20	6.75	151	.72	.21	.34	.23	4.22
52	.88	.11	.50	.26	4.22	152	.96	.04	.34	.23	8.86
53	.96	.04	.88	.11	1.60	193	.90	.10	.84	.14	0.86
54	.88	.11	.58	.24	3.75	194	.90	.10	.46	.25	5.50
55	.76	.19	.24	.19	5.78	195	.84	.14	.42	.25	4.67
56	.92	.08	.58	.24	4.25	196	.94	.06	.42	.25	6.50
97	.88	.11	.36	.24	6.50	197	.98	.02	.48	.25	7.14
98	.70	.21	.04	.04	9.43	198	.90	.10	.64	.24	3.25
99	.68	.22	.36	.24	3.20	199	.96	.04	.82	.15	2.33
100	.90	.10	.48	.25	5.25	200	.76	.19	.16	.14	7.50

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความ

สามารถทางการปรับตัวของนักเรียนตอบบรรยายภาคการเรียนการสอนจากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
9	.80	.16	.16	.14	8.00	109	.92	.08	.54	.25	4.75
10	.84	.14	.76	.19	1.00	110	.74	.20	.56	.25	2.00
11	.70	.21	.32	.22	4.22	111	.64	.24	.10	.09	6.75
12	.90	.10	.80	.16	1.43	112	.90	.10	.68	.22	2.75
13	.80	.16	.14	.12	9.43	153	.62	.24	.12	.11	6.25
14	.76	.19	.36	.24	4.44	154	.78	.18	.28	.21	5.56
15	.84	.14	.52	.25	3.56	155	.98	.02	.52	.25	6.57
16	.46	.25	.10	.09	4.50	156	.96	.04	.62	.24	4.86
57	.68	.22	.48	.25	2.00	157	.50	.26	.24	.19	2.89
58	.48	.25	.18	.15	3.33	158	.48	.25	.12	.11	4.50
59	.58	.24	.24	.19	3.78	159	.90	.10	.54	.25	4.50
60	.76	.19	.08	.08	9.71	160	.48	.25	.20	.16	3.11
61	.88	.11	.50	.26	4.23	201	.90	.10	.50	.26	5.00
62	.94	.06	.82	.15	2.00	202	.50	.26	.12	.11	4.23
63	.64	.24	.24	.19	4.44	203	.30	.21	.12	.11	2.25
64	.68	.22	.24	.19	4.89	204	.58	.24	.24	.16	4.22
105	.34	.23	.10	.09	3.00	205	.86	.12	.43	.25	4.39
106	.86	.12	.18	.15	9.71	206	.44	.25	.22	.18	2.44
107	.54	.24	.20	.16	4.89	207	.96	.04	.84	.14	2.00
108	.78	.18	.18	.15	7.50	208	1.00	0.00	.78	.18	3.67

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความ

สามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
17	.20	.16	.04	.04	2.67	177	.44	.25	.16	.14	3.11
18	.12	.08	.60	.24	6.00	188	1.00	.00	.62	.24	5.43
19	.78	.18	.22	.18	7.00	119	.96	.04	.50	.26	5.75
20	.82	.15	.28	.21	6.75	120	.98	.02	.64	.24	4.86
21	.38	.24	.06	.06	4.00	161	.96	.04	.26	.20	10.00
22	.24	.19	.06	.06	2.57	162	.76	.19	.12	.11	3.00
23	.62	.24	.44	.25	1.30	163	1.00	.00	.74	.20	4.33
24	.96	.04	.52	.25	5.00	164	.90	.10	.64	.24	3.25
65	.46	.25	.12	.11	4.25	165	.92	.08	.64	.24	3.50
66	.96	.04	.58	.24	5.43	166	.36	.24	.20	.16	1.78
67	.76	.19	.18	.15	7.25	167	.90	.10	.50	.26	5.00
68	.76	.19	.44	.25	3.56	168	.38	.24	.10	.09	3.50
69	.84	.14	.46	.25	4.23	209	.80	.16	.16	.14	8.00
70	1.00	.00	.56	.25	6.29	210	.78	.18	.18	.15	7.50
71	.78	.20	.38	.34	3.60	211	.94	.06	.70	.21	3.43
72	.98	.02	.64	.24	4.86	212	.64	.24	.18	.15	5.11
113	.80	.16	.18	.15	7.75	213	.90	.10	.70	.21	2.50
114	.38	.24	.02	.02	5.14	214	.94	.06	.74	.20	2.86
115	.60	.24	.12	.11	6.00	215	.84	.14	.66	.23	2.00
116	.96	.04	.66	.23	4.29	216	.74	.20	.24	.19	6.67

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการ
ปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
25	.96	.04	.78	.18	2.57	125	.63	.22	.26	.20	1.45
26	.86	.12	.18	.15	9.71	126	.86	.12	.38	.24	6.00
27	.44	.25	.24	.19	2.22	127	.76	.19	.20	.16	7.00
28	.98	.02	.58	.24	5.71	128	.90	.10	.66	.23	3.00
29	.84	.14	.70	.21	1.75	169	.96	.04	.50	.26	5.75
30	.54	.25	.06	.06	6.00	170	.92	.08	.66	.23	3.25
31	.62	.24	.22	.18	4.44	171	.96	.04	.42	.25	6.75
32	.64	.24	.40	.24	2.40	172	.88	.11	.20	.16	9.71
73	.90	.10	.44	.25	5.75	173	.78	.18	.18	.15	7.50
74	.48	.25	.28	.21	2.00	174	.88	.11	.36	.24	6.50
75	.48	.25	.30	.21	1.80	175	.96	.04	.74	.20	3.14
76	.40	.24	.16	.14	2.67	176	.96	.04	.64	.24	4.57
77	.54	.25	.34	.23	2.00	217	.70	.21	.40	.24	3.33
78	.58	.24	.38	.24	2.00	218	.90	.10	.62	.24	3.50
79	.90	.10	.78	.18	1.71	219	.92	.08	.46	.25	5.75
80	.32	.15	.50	.26	3.56	220	.96	.04	.34	.23	6.89
121	.78	.18	.56	.25	2.44	221	.88	.11	.56	.25	4.00
122	.88	.11	.42	.25	5.75	222	.66	.23	.48	.25	1.80
123	.65	.22	.32	.22	3.67	223	.90	.10	.40	.24	6.25
124	.96	.04	.38	.24	8.29	224	.64	.24	.32	.22	3.20

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว จากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
33	.88	.11	.62	.24	3.25	133	.94	.06	.28	.21	2.44
34	.86	.12	.52	.25	3.78	134	.94	.06	.10	.09	16.80
35	.82	.15	.58	.24	2.67	135	.92	.04	.66	.23	3.71
36	.56	.25	.10	.09	1.64	136	.82	.15	.34	.23	5.33
37	.92	.08	.62	.24	3.75	177	.78	.18	.48	.25	3.33
38	1.00	.00	.76	.19	4.00	178	1.00	.00	.54	.25	6.57
39	.82	.15	.54	.25	3.11	179	.70	.21	.18	.15	6.50
40	.92	.08	.56	.25	4.50	180	.68	.22	.14	.12	6.75
81	.88	.11	.40	.24	6.00	181	.70	.21	.20	.16	5.56
82	.98	.02	.78	.18	3.23	182	.60	.24	.36	.24	2.40
83	.94	.06	.60	.24	4.25	183	.84	.14	.64	.24	2.22
84	.78	.18	.32	.22	5.11	184	.60	.24	.26	.20	3.78
85	.96	.04	.68	.22	4.00	225	.94	.06	.64	.24	3.75
86	.84	.14	.36	.24	5.33	226	.84	.14	.48	.25	4.00
87	.94	.06	.72	.21	3.14	227	.98	.11	.70	.21	2.25
88	.68	.22	.30	.21	3.89	228	.90	.10	.62	.24	3.50
129	.98	.02	.56	.25	6.00	229	.98	.02	.72	.21	3.71
130	.94	.06	.38	.24	7.00	230	.96	.04	.46	.25	6.25
131	.90	.10	.78	.18	1.71	231	.88	.11	.50	.26	4.22
132	.94	.06	.52	.25	5.25	232	.96	.04	.68	.22	4.43

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการ
ปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป จากการทดสอบครั้งที่ 1

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
41	.48	.25	.06	.06	5.25	141	.84	.11	.42	.25	5.25
42	.92	.08	.86	.12	1.00	142	.96	.04	.54	.25	5.25
43	.56	.25	.20	.16	4.00	143	.88	.11	.32	.22	7.00
44	.66	.23	.08	.08	7.25	144	.65	.22	.12	.11	6.63
45	.94	.06	.62	.24	4.00	185	.70	.21	.12	.11	7.25
46	.64	.24	.10	.09	6.75	186	.68	.22	.28	.21	4.44
47	.50	.26	.16	.14	3.78	187	.90	.10	.42	.25	6.00
48	.80	.16	.70	.21	1.11	188	.68	.22	.08	.08	7.50
89	.56	.25	.52	.25	0.40	189	.82	.15	.20	.16	7.75
90	.96	.04	.88	.11	1.60	190	.70	.21	.18	.15	6.50
91	.92	.08	.82	.15	1.43	191	.54	.25	.10	.09	5.50
92	.72	.21	.28	.21	4.39	192	.82	.15	.18	.15	8.00
93	.28	.21	.00	.00	4.67	233	.78	.18	.28	.21	5.55
94	.30	.21	.10	.09	2.50	234	.76	.19	.46	.25	3.33
95	.86	.12	.42	.25	4.89	235	.54	.25	.12	.11	5.25
96	.74	.20	.28	.21	5.11	236	.48	.25	.14	.12	4.25
137	.44	.25	.10	.09	4.25	237	.54	.25	.86	.12	4.00
138	.80	.16	.52	.25	3.11	238	.82	.15	.68	.22	1.75
139	.66	.23	.58	.24	0.80	239	.80	.16	.40	.24	4.44
140	.80	.16	.56	.25	2.67	240	.86	.12	.44	.25	4.67

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ทางการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	.65	.13	.54	.26	3.10	85	.92	.07	.23	.18	8.63
2	.69	.22	.18	.15	5.10	86	.85	.13	.49	.26	4.50
3	.97	.03	.56	.25	5.13	87	.97	.03	.85	.13	2.00
4	.67	.23	.26	.20	3.73	125	.95	.05	.62	.24	4.71
5	.72	.21	.26	.20	4.60	126	.95	.05	.69	.22	3.25
38	.97	.03	.63	.23	4.25	127	.82	.15	.23	.21	5.40
39	.85	.13	.63	.23	2.20	128	.95	.05	.63	.23	4.00
40	.90	.09	.31	.22	6.78	129	.90	.09	.34	.24	6.22
41	.72	.21	.36	.24	3.27	130	.90	.09	.46	.26	4.89
42	.90	.09	.49	.26	4.56	170	.90	.09	.51	.26	4.33
43	.75	.17	.38	.24	4.10	171	.90	.09	.56	.25	3.78
44	.92	.09	.44	.25	5.33	172	.97	.03	.33	.23	8.00
80	.95	.05	.64	.24	3.44	173	.97	.03	.49	.26	5.33
81	.56	.25	.13	.11	4.30	174	.97	.03	.51	.26	5.11
82	.82	.15	.56	.25	2.60	175	.95	.03	.62	.15	1.66
83	.95	.05	.41	.25	6.00	176	.63	.22	.36	.24	3.00
84	.97	.03	.46	.26	5.67						

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนก ของข้อสอบเป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดความ

สามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอนจากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
6	.64	.24	.10	.09	6.00	93	.79	.17	.59	.25	2.00
7	.77	.18	.18	.15	6.56	94	.69	.22	.05	.05	8.00
8	.82	.15	.18	.15	4.11	95	.90	.09	.85	.13	0.63
9	.85	.13	.41	.25	4.40	131	.56	.25	.08	.07	5.33
10	.90	.09	.46	.26	4.89	132	.69	.22	.28	.21	3.73
11	.38	.24	.15	.13	2.30	133	.90	.09	.49	.26	4.56
45	.64	.24	.38	.24	2.36	134	1.00	.00	.69	.22	3.88
46	.64	.24	.05	.05	6.56	135	.26	.20	.03	.03	2.88
47	.69	.22	.41	.25	2.55	136	.38	.24	.15	.13	2.30
48	.74	.20	.15	.13	6.56	137	.95	.05	.56	.25	4.33
49	.95	.05	.67	.23	3.50	138	.51	.26	.18	.15	3.30
50	.97	.03	.72	.21	3.13	177	.92	.07	.49	.26	4.78
51	.51	.26	.18	.15	3.30	178	.56	.25	.18	.15	3.40
52	.82	.15	.28	.21	5.40	179	.36	.24	.05	.05	3.44
88	.36	.24	.03	.03	4.13	180	.46	.26	.15	.13	3.10
89	.79	.17	.15	.13	7.11	181	.85	.13	.33	.23	5.20
90	.85	.13	.15	.13	8.75	182	.59	.25	.18	.15	4.10
91	.69	.22	.18	.15	5.10	183	1.00	.00	.85	.13	2.50
92	.85	.13	.51	.26	3.40	184	1.00	.00	.87	.11	2.60

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการ
ปรับตัวของนักเรียนต่อครู จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
12	.26	.20	.10	.09	1.78	101	.92	.07	.64	.24	3.11
13	.77	.18	.21	.17	6.23	102	.87	.11	.38	.24	5.44
14	.72	.21	.26	.20	4.60	103	.92	.07	.49	.26	4.78
15	.46	.26	.03	.02	4.78	139	.82	.15	.21	.17	6.78
16	.21	.17	.08	.07	1.86	140	.56	.25	.21	.17	3.50
17	.93	.07	.51	.26	4.56	141	1.00	.00	.67	.23	4.13
53	.44	.25	.13	.11	3.10	142	.95	.05	.59	.25	4.00
54	.90	.09	.51	.26	4.33	143	.97	.03	.56	.25	5.13
55	.77	.18	.05	.05	9.00	144	.95	.05	.46	.26	5.44
56	.59	.25	.49	.21	1.00	145	.33	.23	.15	.13	1.80
57	.85	.13	.46	.26	3.90	185	.72	.21	.18	.15	5.40
58	1.00	.00	.67	.23	2.83	186	.74	.24	.21	.17	5.30
59	.85	.13	.23	.18	6.89	187	.92	.07	.72	.21	2.50
60	.97	.03	.69	.22	3.50	188	.62	.24	.23	.18	3.80
96	.82	.15	.28	.21	5.40	189	.90	.09	.56	.25	3.78
97	.67	.23	.03	.03	8.00	190	.97	.03	.60	.24	4.63
98	.67	.23	.13	.11	6.00	191	.95	.05	.64	.24	3.44
99	.95	.05	.51	.26	4.89	192	.77	.18	.28	.21	0.49
100	.46	.26	.21	.17	2.37						

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
18	.97	.03	.79	.17	2.57	109	.77	.18	.31	.22	4.60
19	.87	.11	.26	.20	6.78	110	.92	.07	.56	.25	4.00
20	.44	.25	.31	.22	1.18	146	.90	.09	.54	.26	4.00
21	.97	.03	.62	.24	4.38	147	.97	.03	.51	.26	5.11
22	.59	.25	.13	.11	4.60	148	.97	.03	.44	.25	6.63
23	.85	.13	.28	.21	6.33	149	.90	.07	.26	.20	7.11
24	.77	.18	.31	.22	4.60	150	.77	.18	.18	.15	6.56
61	.85	.13	.18	.15	8.38	151	.97	.03	.31	.22	8.25
62	.59	.25	.28	.21	2.82	152	1.00	.00	.77	.18	3.29
63	.33	.23	.15	.13	1.80	153	.95	.05	.74	.20	2.63
64	.54	.26	.23	.18	2.82	193	.69	.22	.36	.24	3.00
65	.67	.23	.44	.25	2.09	194	.90	.09	.67	.23	2.56
66	.82	.15	.23	.18	6.56	195	.92	.07	.44	.25	5.33
104	.79	.17	.49	.26	2.73	196	.79	.17	.49	.26	2.73
105	.92	.07	.33	.23	6.56	197	.97	.03	.51	.26	3.11
106	.67	.23	.26	.20	3.73	198	1.00	.00	.33	.23	8.38
107	.92	.07	.46	.26	4.60	199	.67	.23	.44	.25	2.09
108	.95	.05	.38	.24	6.33						

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว จากการทดลองครั้งที่ 2

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
25	.95	.05	.44	.25	5.67	115	.92	.07	.18	.15	9.00
26	1.00	.00	.33	.23	8.38	116	.97	.03	.44	.25	6.63
27	.92	.07	.59	.25	3.67	117	.87	.11	.28	.21	6.56
28	.97	.03	.87	.11	1.67	154	.90	.09	.64	.24	4.00
29	.97	.03	.64	.24	4.13	155	.97	.03	.41	.25	7.00
30	.85	.13	.62	.24	2.30	156	.82	.15	.00	.00	13.67
31	.82	.15	.49	.26	3.30	157	.62	.24	.08	.07	6.00
67	.92	.07	.21	.17	8.88	158	.72	.21	.15	.13	6.33
68	1.00	.00	.56	.25	5.50	159	.69	.22	.15	.13	6.00
69	1.00	.00	.38	.24	7.75	160	.85	.13	.54	.26	2.82
70	.82	.15	.33	.23	4.50	161	.54	.26	.21	.17	3.00
71	.97	.03	.59	.25	4.75	200	.95	.05	.72	.21	2.88
72	.82	.15	.28	.21	5.40	201	.85	.13	.56	.25	2.90
73	.95	.05	.85	.13	1.43	202	.90	.09	.64	.24	2.89
74	.90	.09	.41	.25	5.44	203	.97	.03	.46	.26	5.67
111	1.00	.00	.36	.24	7.88	204	1.00	.00	.51	.26	6.13
112	.95	.05	.23	.18	9.00	205	.92	.07	.31	.22	6.78
113	.95	.05	.44	.25	5.67	206	.92	.07	.46	.26	5.11
114	1.00	.00	.10	.09	18.00	207	.97	.03	.74	.20	2.88

ตาราง 12 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป จากการทดสอบครั้งที่ 2

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
32	.54	.26	.05	.05	5.44	123	.97	.03	.26	.20	8.88
33	.54	.26	.31	.32	1.92	124	.69	.22	.08	.07	6.78
34	.64	.24	.15	.13	4.90	162	.74	.20	.10	.09	7.11
35	.87	.11	.59	.25	2.80	163	.90	.09	.15	.13	9.38
36	.74	.20	.13	.11	6.78	164	.87	.11	.33	.23	6.00
37	.64	.24	.23	.18	4.10	165	.64	.24	.08	.07	6.22
75	.77	.18	.18	.15	6.56	166	.79	.17	.18	.15	7.34
76	.23	.18	.03	.03	2.86	167	.79	.17	.28	.21	5.10
77	.41	.25	.03	.03	4.75	168	.54	.26	.05	.05	4.90
78	.77	.18	.56	.25	1.91	169	.87	.11	.18	.15	8.63
79	.79	.17	.26	.20	5.30	208	.56	.25	.31	.22	2.27
118	.41	.25	.03	.07	3.67	209	.64	.24	.21	.17	4.30
119	.82	.15	.56	.25	2.60	210	.46	.26	.15	.13	3.10
120	.85	.13	.64	.24	2.10	211	.54	.26	.13	.11	4.10
121	.79	.17	.54	.26	2.27	212	.77	.18	.41	.25	3.27
122	.79	.17	.48	.26	2.82	213	.95	.05	.56	.25	4.33

ตาราง 13 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ทางการปรับตัวของนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	.64	.23	.12	.11	8.67	64	.92	.03	.25	.19	11.17
2	.92	.08	.66	.23	4.33	65	.80	.16	.46	.25	4.86
3	.62	.24	.31	.21	4.43	91	.99	.01	.54	.25	9.00
4	.76	.18	.38	.24	5.43	92	.87	.11	.20	.16	11.17
5	.86	.12	.49	.25	5.29	93	1.00	.00	.67	.22	6.60
31	.78	.18	.33	.22	6.42	94	.87	.11	.31	.21	9.33
32	.75	.19	.48	.25	3.86	95	.98	.02	.59	.25	6.50
33	.75	.19	.19	.15	9.33	121	.96	.03	.51	.25	7.50
34	.92	.08	.42	.25	8.33	122	.95	.05	.51	.25	7.33
35	.93	.07	.48	.25	7.50	123	.98	.02	.42	.25	9.33
61	.59	.25	.16	.14	6.14	124	.95	.05	.54	.25	6.83
62	.93	.07	.39	.24	9.00	125	.88	.11	.67	.22	3.50
63	.92	.08	.42	.25	8.33						

ตาราง 14 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
6	.71	.21	.13	.11	9.67	69	.94	.06	.45	.25	8.17
7	.71	.21	.25	.19	6.57	70	.49	.25	.19	.15	4.29
8	.79	.17	.16	.14	10.50	96	.42	.25	.05	.05	6.17
9	.91	.09	.34	.23	9.50	97	.90	.16	.22	.18	9.67
10	.89	.18	.40	.24	8.17	98	.92	.09	.46	.25	7.67
36	.76	.18	.20	.16	9.33	99	.99	.01	.66	.23	6.60
37	.68	.22	.12	.11	9.33	100	.95	.05	.56	.25	6.50
38	.93	.07	.16	.23	12.83	126	.91	.09	.48	.25	7.17
39	.81	.15	.34	.23	6.71	127	.65	.23	.07	.07	9.67
40	.46	.25	.08	.08	6.33	128	.46	.25	.14	.12	4.57
66	.90	.16	.18	.15	10.33	129	.86	.12	.36	.23	8.33
67	.79	.17	.19	.15	10.00	130	.51	.25	.14	.11	5.29
68	.75	.19	.24	.18	7.29						

ตาราง 15 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
11	.68	.22	.19	.15	7.00	74	.95	.05	.36	.23	9.83
12	.80	.16	.22	.28	8.29	75	.92	.08	.31	.21	10.17
13	.33	.22	.13	.11	3.33	101	.80	.16	.11	.10	11.50
14	.95	.05	.35	.23	10.00	102	.99	.11	.69	.21	5.00
15	.98	.02	.45	.25	8.83	103	.95	.05	.58	.25	6.17
41	.86	.12	.12	.11	14.80	104	.98	.02	.49	.25	8.17
42	.86	.12	.51	.25	5.00	105	.93	.07	.39	.24	9.00
43	.82	.15	.27	.20	9.17	131	.74	.19	.15	.13	9.83
44	.86	.12	.22	.28	9.14	132	.79	.17	.22	.18	9.50
45	.47	.25	.04	.03	7.17	133	.59	.25	.29	.21	4.29
71	.58	.25	.11	.10	7.83	134	.94	.06	.61	.24	5.50
72	.95	.05	.47	.25	8.00	135	.95	.05	.74	.19	4.20
73	.95	.05	.38	.24	9.50						

ตาราง 16 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
16	.73	.20	.19	.15	9.00	79	.86	.12	.56	.25	4.29
17	.56	.03	.61	.24	5.83	80	.96	.03	.41	.25	9.17
18	.58	.25	.16	.14	6.00	106	.86	.12	.52	.25	4.86
19	.71	.21	.27	.20	6.29	107	.99	.01	.40	.24	11.80
20	.68	.22	.40	.24	4.00	108	.91	.09	.26	.19	10.83
46	.87	.11	.28	.21	9.83	109	.84	.14	.28	.21	9.33
47	.62	.24	.29	.21	4.71	110	.89	.10	.32	.22	9.50
48	.86	.12	.31	.21	9.17	136	.96	.03	.79	.17	3.40
49	.88	.11	.39	.24	8.17	137	.59	.25	.40	.24	2.38
50	.69	.21	.22	.18	6.71	138	.91	.09	.48	.25	7.17
76	.91	.09	.32	.22	9.83	139	.91	.09	.51	.25	6.67
77	.88	.11	.28	.21	10.00	140	.95	.05	.28	.21	11.17
78	.78	.18	.22	.18	8.00						

ตาราง 17 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
21	.96	.03	.42	.25	9.00	84	.93	.07	.16	.14	15.40
22	.39	.10	.32	.22	9.50	85	.94	.06	.35	.23	9.83
23	.94	.06	.52	.19	8.40	111	.86	.12	.16	.14	11.67
24	1.00	.00	.52	.25	9.60	112	1.00	.00	.35	.23	13.00
25	1.00	.00	.21	.17	19.75	113	.76	.18	.15	.13	10.17
51	.80	.16	.18	.15	10.33	114	.65	.23	.05	.05	10.00
52	.93	.07	.62	.24	5.17	115	.76	.18	.13	.11	10.50
53	.87	.11	.38	.24	8.17	141	.67	.22	.18	.15	7.00
54	.76	.18	.27	.20	7.00	142	.96	.03	.27	.20	13.80
55	1.00	.00	.28	.21	14.40	143	1.00	.00	.49	.25	10.20
81	1.00	.00	.21	.17	19.75	144	.88	.11	.25	.19	10.50
82	.96	.03	.24	.25	12.00	145	.82	.15	.29	.21	7.57
83	.93	.07	.07	.07	21.50						

ตาราง 18 ค่าสถิติพื้นฐานและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

ทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบุคคลทั่วไป จากการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t	ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2			$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
26	.62	.24	.06	.06	9.33	89	.82	.15	.28	.21	7.71
27	.71	.21	.16	.14	9.16	90	.83	.11	.35	.23	9.83
28	.58	.25	.13	.11	6.42	116	.79	.17	.03	.08	14.20
29	.62	.24	.22	.18	5.71	117	.73	.20	.08	.00	10.83
30	.60	.24	.08	.08	8.66	118	.73	.20	.21	.17	7.42
56	.41	.25	.01	.01	6.66	119	.69	.21	.06	.06	10.50
57	.41	.25	.01	.01	6.66	120	.74	.19	.16	.14	9.66
58	.55	.25	.13	.11	6.00	146	.79	.17	.39	.24	5.71
59	.53	.23	.06	.06	7.83	147	.73	.20	.07	.07	11.00
60	.93	.07	.53	.25	6.66	148	.48	.25	.09	.09	6.50
86	.89	.10	.25	.19	10.66	149	.69	.21	.39	.24	7.00
87	.79	.17	.04	.03	15.00	150	.91	.09	.56	.25	5.83
88	.75	.19	.08	.06	11.16						

ภาคผนวก ข

คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว

คู่มือดำเนินการสอบ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว

ความหมายของบุคลิกภาพและบุคลิกภาพทางการปรับตัว

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยทุกอย่างทุกอย่างอันได้แก่ ลักษณะ ท่าที การแสดงออก ความรู้สึก ฯลฯ ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เป็นผลสืบเนื่องมาจากพัฒนาการ นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พฤติกรรมดังกล่าวนี้มีความคงตัว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้บ้าง ถ้าใช้เวลาพอสมควรและเราสามารถพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกหรือ ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

บุคลิกภาพทางการปรับตัว หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่มีความสามารถที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยไม่มีความคับข้องใจ ชัดแจ้งในใจ หรือวิตกกังวล ประพฤติตนได้ตามแนวทางส่วนใหญ่ของสังคม ตลอดจนเข้าใจสภาพของตนเอง สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

โครงสร้างของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว เป็นแบบทดสอบที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึก หรือการกระทำบางอย่างของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเรียน และเรื่องทั่ว ๆ ไป โดยมีข้อความให้นักเรียนอ่านแล้วให้พิจารณาว่า นักเรียนมีความรู้สึก ความคิดเหมือนกับข้อความนั้นหรือไม่เพียงใด ถ้าตรงกับสภาพความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่เป็นส่วนใหญ่ ก็ให้ตอบว่า "ใช่" แต่ถ้าตรงกับสภาพความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่น้อยมาก ก็ให้ตอบว่า "ไม่ใช่" ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวนี้ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว หกคำถามด้วยกัน ซึ่งใช้เวลาในการทำ 50 นาที

แบบทดสอบทั้งหกด้านมีดังนี้

ด้านที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนด้านลู่วางร่างกาย มีจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบทดสอบใช้วัดความสามารถของนักเรียนที่จะรักษาอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เป็นปกติ แข็งแรง ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) เมื่อถึงเวลาเป็นหรือค่า ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอ่อนเพลียบ่อย ๆ

ข้อ (00) ภายหลังจากการดูหนังสือ ข้าพเจ้ามักรู้สึกเวียนศีรษะ

ด้านที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อบรรยากาศการเรียนการสอน มีจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบทดสอบใช้วัดความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนต่อกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อหาวิชา ระเบียบวินัย หลักสูตร สภาพภายในและนอกห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่ต้องไปพูดหน้าชั้นเรียน

ข้อ (00) ถ้าครูใช้ให้เขียนกระดานดำ ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวลกว่าปกติ

ด้านที่ 3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อครู มีจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบทดสอบใช้วัดความสามารถของนักเรียนทั้งในด้านส่วนตัวของครู การสอน การปกครอง ชั้นเรียน ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูเป็นคนถือตัวไม่ยอมเป็นกันเองกับนักเรียน

ข้อ (00) ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อทราบว่าหมดชั่วโมงแล้ว แต่ครูยังสอนต่อไป

ด้านที่ 4 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อเพื่อน มีจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบทดสอบใช้วัดความสามารถของนักเรียนในด้านการร่วมทำงานหรือการสังสรรค์กับเพื่อนเพศเดียวกัน และต่างเพศ ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ข้าพเจ้าจะโกรธเพื่อน ๆ เมื่อเขาพูดถึงปมด้อยของข้าพเจ้า

ข้อ (00) ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นการยากที่จะติดต่อกับเพศตรงข้าม

ด้านที่ 5 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพภายในครอบครัว มีจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนกับพ่อแม่ ญาติ และบุคคลอื่นที่อยู่ในครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ภายในบ้าน และรอบบ้าน วัสดุปลูกของพ่อแม่ต่อลูก ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) หลังจากถูกพ่อแม่ดูต่ำ บางครั้งข้าพเจ้าคิดอยากจะฆ่าตัวตาย

ข้อ (00) ข้าพเจ้าคิดว่า พ่อ - แม่ หรือผู้ปกครองคอยสับตีนในตัวข้าพเจ้า

ด้านที่ 6 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียน ต่อบุคคลทั่วไป มีจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการติดต่อ ประสานงาน เข้าร่วม กิจกรรม ที่สัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป ตลอดจนการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น ดังตัวอย่าง

ข้อ (0) ข้าพเจ้ารู้สึกมีความยุ่งยากที่จะพูดกับคนที่เพิ่งพบกันเป็นครั้งแรก

ข้อ (00) ข้าพเจ้ารู้สึกอายที่จะเดินเข้าไปในหมู่คน หรือในห้องประชุมตามลำพัง

การพัฒนาแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งหมดด้านนี้ ได้ดำเนินการทดลอง และปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่ 2525 ถึง 2526 ถึงสำเร็จตามที่ต้องการ เนื่องจากแบบทดสอบทั้งหมดด้าน ดำเนินการทดลองในเวลาเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเดียวกัน จึงเสนอผลการดำเนินการทดลองพร้อมกัน ทั้งหมด การดำเนินการทดลองปรับปรุงได้ทำติดต่อกันสามครั้ง คือ

การทดสอบครั้งที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง 203 คน การทดสอบครั้งนี้วิเคราะห์อำนาจ จำแนกเป็นรายข้อ และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป เพื่อรวบรวม เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวสำหรับใช้ในการทดสอบครั้งที่ 2 ต่อไป

ตาราง 1 จำนวนข้อและช่วงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
ทั้งหกด้าน จากการทดสอบครั้งที่ 1

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อ	จำนวนข้อ	ช่วงอำนาจจำแนก
ผู้ชมภาพร่างกาย	40	0.44 ถึง 10.00
บรรยากาศการเรียนการสอน	40	1.00 ถึง 9.71
ครู	40	-6.00 ถึง 10.00
เพื่อน	40	1.45 ถึง 9.71
สภาพภายในครอบครัว	40	1.64 ถึง 16.80
บุคคลทั่วไป	40	-4.00 ถึง 8.00

การทดสอบครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน ทดสอบเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก
ของแบบทดสอบเป็นรายข้ออีกครั้งหนึ่ง และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.358
ขึ้นไป ซึ่งเป็นข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกล่วงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมรวมเป็นแบบทดสอบ
วัดความสามารถทางการปรับตัว สำหรับใช้ในการทดสอบครั้งที่ 3 ต่อไป

ตาราง 2 จำนวนข้อและช่วงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว
ทั้งหกด้าน จากการทดสอบครั้งที่ 2

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อ	จำนวนข้อ	ช่วงอำนาจจำแนก
สุขภาพร่างกาย	33	1.86 - 8.63
บรรยากาศการเรียนการสอน	38	0.63 - 8.75
ครู	37	0.49 - 9.00
เพื่อน	35	1.18 - 8.38
สภาพภายในครอบครัว	38	1.43 - 18.00
บุคคลทั่วไป	32	1.91 - 9.38

การทดสอบครั้งที่ 3 เป็นการทดสอบครั้งสุดท้าย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 345 คน

ทดสอบเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ และทั้งฉบับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งหกด้าน

จากการทดสอบครั้งที่ 3 ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนข้อ ค่าเฉลี่ย ค่าอำนาจจำแนก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบวัด

ความสามารถทางการปรับตัวทั้งหกด้าน จากการทดสอบครั้งที่ 3

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อ	จำนวนข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าอำนาจจำแนก เฉลี่ย	S
สุขภาพร่างกาย	25	16.35	7.21	4.31
บรรยากาศการเรียนการสอน	25	12.61	8.03	4.60
ครู	25	14.52	8.05	4.70
เพื่อน	25	15.21	7.52	4.85
สภาพภายในครอบครัว	25	15.14	11.37	5.07
บุคคลทั่วไป	25	10.23	8.60	4.84
ทั้งหมด	150	94.01	8.46	22.25

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ความเชื่อมั่น หมายถึง ประสิทธิภาพที่แบบทดสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้อย่าง
แน่นอนคงที่ตามสภาพจริงของผู้สอบเพียงใด ไม่ว่าจะนำแบบทดสอบนั้นไปสอบซ้ำกับเด็กกลุ่มเดิม
หรือกับกลุ่มอื่นที่เป็นประเภทเดียวกันก็ตาม ค่าความเชื่อมั่นนี้หาโดยวิธีของ ครอนบาค แบบ
สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าความเชื่อมั่นและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

แบบทดสอบการปรับตัวของนักเรียนต่อ	r_{tt}	SE_{meas}
ดูสภาพร่างกาย	.7440	± 2.1829
บรรยายการดำเนินการสอน	.7726	± 2.1924
ครู	.8011	± 2.0968
เพื่อน	.7750	± 2.2052
สภาพภายในครอบครัว	.6734	± 1.8033
บุคคลทั่วไป	.8044	± 2.1425
ทั้งหมด	.9422	± 5.3482

3. ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ หมายถึง ประสิทธิภาพของข้อสอบฉบับนั้น ที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งจากการดำเนินการสร้างแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการปรับตัวในครั้งนี้ ได้วัดความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธี Known Group Technique โดยใช้ค่า t -test เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ พบว่า แบบทดสอบทุกด้านมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ ซึ่งหาได้จากการนำคะแนนจากการที่นักเรียนตอบแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับคะแนนที่ได้จากการตัดสินของครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวและครูผู้สอน มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันทั้งหกด้าน พร้อมทั้งทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าความเที่ยงตรงตามนั้น พบว่า แบบทดสอบการปรับตัวทุกด้านมีความเที่ยงตรงตามสภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบทั้งหมด

คะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวทั้งหมด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบแต่ละด้าน

แบบทดสอบ	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6
X_1	1.0000	.7959**	.4203**	.3532**	.3749**	.3815**
X_2		1.0000	.6232**	.7104**	.8952**	.6127**
X_3			1.0000	.3960**	.5880**	.7062**
X_4				1.0000	.5219**	.6798**
X_5					1.0000	.6260**
X_6						1.0000

** หมายความว่าสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบแบ่งออกเป็นสามระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติการสอบ และเมื่อสอบเสร็จแล้ว ซึ่งจะได้ชี้แจงรายละเอียดดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ การปฏิบัติดังนี้ คือ

1.1 กำหนดวัน เวลาสอบล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ

การสอบ

1.2 เตรียมห้องสอบให้เรียบร้อย และมีผู้ดำเนินการสอบ 1 คน กับผู้ช่วย 1 คน

1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบ ได้แก่ แบบทดสอบ กระดาษคำตอบ โดยเตรียม ให้มีจำนวนมากกว่าผู้เข้าสอบ

2. ระเบียบปฏิบัติการสอบ ปฏิบัติดังนี้ คือ

2.1 พุดโน้มน้าวจิตใจผู้สอบ ให้มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอบอย่าง เต็มความสามารถ

2.2 การให้คำชี้แจง รายละเอียดปรากฏอยู่บนแผ่นหน้าของแบบทดสอบ ผู้ดำเนินการสอบอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบให้ผู้เข้าสอบ เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทุกคน และอย่าให้ผู้สอบลงมือทำก่อนเวลา ควรลงมือทำพร้อมกันแล้ว เริ่มสับ เวลา นับตั้งแต่ผู้ดำเนินการสอบอนุญาต ให้ลงมือทำได้

2.3 การเตือนเวลา ให้เตือนสองครั้งเท่านั้น คือ เตือนเมื่อหมดเวลาครั้งแรก และอีก 2 - 3 นาที จะหมดเวลาอีกครั้งหนึ่ง

3. ระเบียบปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

3.1 สั่งให้ผู้สอบวางดินสอหรือปากกาหยุดทำทันที แล้วเก็บกระดาษคำตอบ และแบบทดสอบ

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบแล้ว ก่อนที่จะให้ผู้สอบออกจากห้องสอบ ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวคำชมเชยนักเรียนที่พยายามตั้งใจสอบเป็นอย่างดี

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน ผู้ตรวจต้องถือหลักการให้คะแนนดังนี้

1. ให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ "ไม่ใช่" ไม่มีการให้คะแนนหรือค่าของคะแนน
2. ให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ "ใช่" เว้นว่าง หรือตอบเกินกว่าหนึ่งตัวเลือก
3. มีข้อสอบบางข้อที่มีความหมายในทางที่ดีการให้คะแนนจะตรงข้ามกับสองข้อแรก ที่กล่าวมา คือให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ "ใช่" ให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบ "ไม่ใช่"

สำหรับข้อความที่ใช้วัดความสามารถทางการปรับตัวในแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านที่ 1 ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 31, 32, 33, 34, 35, 61, 62, 63, 64, 65, 91, 92, 93, 94, 95, 121, 122, 123, 124, 125 ๒

ด้านที่ 2 ข้อ 6, 7, 8, 9, 10, 36, 37, 38, 39, 40, 66, 67, 68, 69, 70, 96, 97, 98, 99, 100, 126, 127, 128, 129, 130

ด้านที่ 3 ข้อ 11, 12, 13, 14, 15, 41, 42, 43, 44, 45, 71, 72, 73, 74, 75, 101, 102, 103, 104, 105, 131, 132, 133, 134, 135

ด้านที่ 4 ข้อ 16, 17, 18, 19, 20*, 46, 47*, 48*, 49*, 50, 76, 77, 78, 79, 80, 106, 107, 108, 109, 110, 136, 137, 138, 139, 140

ด้านที่ 5 ข้อ 21, 22, 23, 24, 25, 51, 52, 53, 54, 55, 81, 82, 83, 84 ๐
85, 111, 112, 113, 114, 115, 141*, 142, 143, 144, 145

ด้านที่ 6 ข้อ 26, 27, 28, 29*, 30, 56, 57, 58, 59, 60, 86, 87, 88, 89, 90, 116, 117, 118, 119, 120, 146, 147, 148, 149, 150

*ข้อความที่มีความหมายในทางที่ดี

คะแนนเกณฑ์ปกติ

คะแนนเกณฑ์ปกตินี้ เป็นเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norm) กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 707 คน คะแนนเกณฑ์ปกตินี้ เป็นคะแนนมาตรฐานในรูปคะแนนปกติ (Normalized T-scores) ดังแสดงในตาราง 6 - 7

ตาราง 6 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบทั้งหกด้านในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ - ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติของแบบทดสอบแต่ละด้าน						คะแนนดิบ
	ลักษณะ ร่างกาย	บรรยายภาค การเรียนการสอน	ครู	เพื่อน	สภาพภายใน ครอบครัว	บุคคลทั่วไป	
25	68	76	72	72	65	78	25
24	66	73	70	70	63	76	24
23	64	71	68	68	62	74	23
22	62	69	66	66	60	72	22
21	60	67	63	64	59	70	21
20	58	65	62	62	57	67	20
19	55	63	59	60	56	66	19
18	53	61	57	57	54	65	18
17	51	59	55	55	53	62	17
16	50	57	53	53	51	61	16
15	47	55	51	51	50	59	15
14	45	52	49	48	48	57	14
13	43	50	47	46	46	55	13
12	41	48	45	44	45	54	12
11	39	46	43	42	43	52	11
10	37	44	41	40	42	50	10
9	35	42	39	38	40	48	9
8	32	40	36	36	39	46	8

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติของแบบทดสอบแต่ละด้าน						คะแนนดิบ
	ลักษณะ ร่างกาย	บรรยาการ การเรียนการสอน	ครู	เพื่อน	สภาพภายใน ครอบครัว	บุคคลทั่วไป	
8	32	40	36	36	39	46	8
7	31	37	35	34	37	45	7
6	29	35	32	31	35	42	6
5	26	33	30	29	34	41	5
4	24	31	28	27	32	39	4
3	22	29	26	25	31	37	3
2	20	27	24	22	29	35	2
1	18	25	22	20	27	33	1
0	16	22	20	19	26	31	0
$\bar{X}$	16.35	12.61	14.52	15.21	15.14	10.23	$\bar{X}$
S	4.31	4.60	4.70	4.65	5.07	4.84	S
N	345	345	345	345	345	345	N

ตาราง 7 เกณฑ์ปกติของคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับในรูปของคะแนนมาตรฐานที่ปกติ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
150	79	129	70	108	61
149	79	128	70	107	60
148	79	127	69	106	60
147	78	126	69	105	59
146	78	125	68	104	59
145	77	124	68	103	58
144	77	123	67	102	58
143	76	122	67	101	57
142	76	121	67	100	57
141	75	120	66	99	57
140	75	119	66	98	56
139	74	118	65	97	56
138	74	117	65	96	55
137	73	116	64	95	55
136	73	115	64	94	54
135	73	114	63	93	54
134	72	113	63	92	54
133	72	112	62	91	53
132	71	111	62	90	53
131	71	110	62	89	52
130	71	109	61	88	52

ตาราง 7 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
87	51	66	42	45	32
86	51	65	41	44	32
85	51	64	41	43	31
84	50	63	41	42	31
83	50	62	40	41	30
82	49	61	39	40	30
81	49	60	39	39	29
80	48	59	39	38	29
79	48	58	38	37	29
78	47	57	38	36	28
77	47	56	37	35	28
76	46	55	37	34	27
75	46	54	36	33	27
74	46	53	36	32	26
73	45	52	36	31	26
72	45	51	35	30	25
71	44	50	35	29	25
70	44	49	34	28	24
69	43	48	34	27	24
68	43	47	33	26	23
67	42	46	33	25	23

ตาราง 7 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
24	23	16	19	8	15
23	22	15	19	7	15
22	22	14	18	6	14
21	21	13	17	5	14
20	21	12	17	4	14
19	20	11	17	3	13
18	20	10	16	2	13
17	19	9	16	1	12
$\bar{X} = 84.01; S = 22.25; N = 345$					

เกณฑ์ตัดสิน

เนื่องจากการคิดของคะแนนเป็นแบบอิงกลุ่ม เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบจึงใช้คะแนนมาตรฐานในรูปของคะแนนที่ปกติ การตัดสินคะแนนผลการสอบคิดได้ดังนี้คือ

1. การคิดคะแนนผลการสอบเป็นแต่ละด้าน โดยคิดจากคะแนนที่ปกติของนักเรียนตามเกณฑ์ดังนี้ (ขวาล แพรัตกุล 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า การปรับตัวเป็นที่น่าสนใจอย่างมาก

ตั้งแต่ T55 - T65 แปลว่า การปรับตัวเป็นที่น่าสนใจ

ตั้งแต่ T45 - T55 แปลว่า การปรับตัวปานกลาง

เฉพาะที่ T50 แปลว่า มีการปรับตัวในระดับปานกลางของกลุ่ม

ตั้งแต่ T35 - T45 แปลว่า การปรับตัวไม่น่าพอใจ

ตั้งแต่ T35 และต่ำกว่า แปลว่า การปรับตัวไม่น่าพอใจอย่างมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งกลุ่มพอดี คือที่ T35, T45, T55 และ T65 แล้วให้
เลื่อนผู้ลอบนั้นขึ้นไปอยู่ในกลุ่มที่สูงถัดไปเสมอ

2. การคิดคะแนนผลการสอบรวมทุกด้าน โดยรวมคะแนนดิบทุกด้านแล้วไปเทียบ
เป็นคะแนนที่ปกติจากตารางที่ให้ไว้ ส่วนเกณฑ์ตัดสินเหมือนข้อ 1

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อบรรยากาศการเรียน การสอน พ่อแม่ ครู เพื่อน และบุคคลทั่วไป ผลที่ได้จากการตอบคำถามของนักเรียนนี้ จะนำไปศึกษาค้นคว้าเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียน ต่อนักเรียนเอง ตลอดจนนักเรียนรุ่นต่อ ๆ ไปอีกด้วย แบบสอบถามนี้ไม่มีข้อถูก หรือผิด พยายามตอบให้ตรงกับความรู้สึกหรือความเป็นจริงมากที่สุด แบบสอบถามนี้มีจำนวน 150 ข้อ เวลา 50 นาที ให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความแล้วหาคำเครื่องหมายกากบาท (X) กับอักษร ก. หรือ ข. อักษรใดอักษรหนึ่งเท่านั้น ในกระดาษคำตอบซึ่งแยกไว้ต่างหากโดยดูข้อให้ตรงกัน การจะเลือกขีดอักษรตัวใดให้ถือเกณฑ์ดังนี้

ขีดกากบาทกับอักษร "ก" หมายถึง "ใช่" นั่นคือตรงกับสภาพความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่เป็นส่วนใหญ่

ขีดกากบาทกับอักษร "ข" หมายถึง "ไม่ใช่" นั่นคือตรงกับสภาพความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่น้อยมาก

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่าง	ใช่	ไม่ใช่
(0) ข้าพเจ้ามักจะติดเชื้หวัดจากบุคคลอื่นได้ง่าย	☒	☐
(00) เพื่อน ๆ ชอบเลือกให้ข้าพเจ้าร่วมกลุ่มทำงานด้วย	☐	☒

ข้อ (0) หมายความว่าเมื่อนักเรียนได้พูดคุยหรือพบปะกับบุคคลอื่น นักเรียนมักจะติดเชื้หวัดจากบุคคลเหล่านั้นได้ง่าย หรือบ่อย ๆ

ข้อ (00) หมายความว่า ส่วนใหญ่เพื่อน ๆ มักไม่ค่อยชวนตัวนักเรียนเข้าร่วมกลุ่มทำงานด้วย

ต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามจริง ขอให้นักเรียนอ่านอย่างระมัดระวัง แล้วตอบให้ตรงกับความจริงมากที่สุด คำว่า "ข้าพเจ้า" หมายถึงตัวของนักเรียนเอง

ข้อ	ข้อความ
1.	เมื่อข้าพเจ้านั่งอยู่กับเพื่อน ๆ จะรู้สึกปวดหลัง
2.	หลังจากรับประทานอาหารของหวาน ข้าพเจ้ามักจะปวดฟัน
3.	ข้าพเจ้าจะหิวดาเมื่อเพิ่งดื่มน้ำมานาน ๆ
4.	เมื่อข้าพเจ้า เป็นหวัดข้าพเจ้าต้องใช้เวลาในการรักษาไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์
5.	ข้าพเจ้าจะคิด เรื่องราวในอดีตเป็นเวลานาน ก่อนเข้านอนทุกคืน
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่ต้องไปพูดหน้าชั้นเรียน
7.	บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าใจลอยในขณะที่เรียนหนังสือ
8.	ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นเรื่องหนักใจมากที่ต้องไปแสดงกิจกรรมบางอย่าง เช่น การลำเลียงหน้าชั้นเรียน
9.	ถ้าครูให้เขียนกระดานดำ ข้าพเจ้ารู้สึกมือสั่นกว่าปกติ
10.	ถ้าครูใช้ให้เป็นคนบอกให้เพื่อนจดงาน ข้าพเจ้าจะรู้สึกใจเต้นแรง
11.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อครูมาเยี่ยมบ้านโดยมิได้คาดหมาย
12.	บ่อยครั้งที่ครูพูดรู้ดีโน่นดีนี่ข้าพเจ้ากลัวความจำ เป็นคนน่าเบื่อหน่ายในขณะที่ข้าพเจ้าทำงาน
13.	ข้าพเจ้ารู้สึกอับอายเมื่อถูกครูตำหนิ หรือลงโทษเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อน ๆ
14.	ข้าพเจ้าจะแสดงท่าทีไม่สนใจในบทเรียน เมื่อครูสอนเลยเวลา
15.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครู เป็นคนถือตัวไม่ยอมเป็นกันเองกับนักเรียน
16.	ข้าพเจ้าจะโกรธเพื่อน ๆ เมื่อเขาพูดถึงบมด้อยของข้าพเจ้า
17.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองขาดเพื่อน
18.	ข้าพเจ้ารู้สึกอายในการกระทำบางอย่างเมื่อเพื่อน ๆ ทำได้แต่ข้าพเจ้าทำไม่ได้

ข้อ	ข้อความ
19.	ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการยากที่จะต้องติดต่อกับเพศตรงข้าม X
20.	ถ้าในวงสนทนาไม่สนุ่กข้าพเจ้าจะเป็นผู้นำให้วงสนทนาดำเนินการ
21.	ข้าพเจ้าคิดว่า พ่อ-แม่ หรือผู้ปกครองคอยสับผิดในตัวข้าพเจ้า X
22.	หลังจากถูกพ่อ-แม่ตำ บางครั้งข้าพเจ้าคิดอยากจะทำตัวตาย ✓
23.	พ่อแม่มักจะไมยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า ✓
24.	พ่อแม่ผู้ปกครอง เข้มงวดกับข้าพเจ้ามากเกินไป ✓
25.	ข้าพเจ้ารู้สึกขาดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ✓
26.	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความยุ่งยากที่จะพูดกับคนที่เพิ่งพบกันเป็นครั้งแรก \
27.	ข้าพเจ้าคิดว่าหาบุคคลที่เข้าใจตัวข้าพเจ้าได้ยาก ✓ X
28.	ข้าพเจ้ารู้สึกอายที่จะเดินเข้าไปในหมู่คน หรือในห้องประชุมตามลำพัง X
29.	ข้าพเจ้ามักจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นการสนทนา หรือพูดคุยกับคนที่เพิ่งรู้จักใหม่ ๆ X
30.	ขณะคุยกับบุคคลที่ข้าพเจ้ารู้สึก แต่ยังไม่สนิทสนม ข้าพเจ้ามักจะไม่กล้ามองหน้า X
31.	เมื่อถึงเวลาเป็นและค่าข้าพเจ้ามีความรู้สึกอ่อนเพลียบ่อย ๆ
32.	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกปวดฟันจนอยากจะถอนฟันออกทุกซี่
33.	ภายหลังการดูหนังสือ ข้าพเจ้ามักรู้สึกเหงา เวียนศีรษะ
34.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่รูปร่างหน้าตา ท่าทางของข้าพเจ้าไม่เป็นที่น่าสนใจของคนอื่น X
35.	ข้าพเจ้ามักมีความรู้สึกหวาดกลัวแต่ไม่ทราบว่าจะกลัวอะไร
36.	เมื่อถูกขึ้นตอบคำถามของครูในห้องเรียน ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกใจเต้นแรง
37.	บางครั้งข้าพเจ้านึกถึงการเรียนแล้วรู้สึกสลดใจ และท้อแท้ใจ
38.	ข้าพเจ้ากังวลใจมากถ้าต้องปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
39.	บางครั้งในการเรียนภาคปฏิบัติบางอย่างที่ข้าพเจ้าปฏิบัติไม่ได้ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจจนอยาก ตะโกนออกมาดัง ๆ

ข้อ	ข้อความ
40.	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจว่าจะได้คะแนนในบางวิชาต่ำกว่าเพื่อนบางคน
41.	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจน้ำใจ เมื่อครูกล่าวหาว่าข้าพเจ้าโกงในวิชาที่ข้าพเจ้าเรียนอ่อน
42.	การได้พูดคุยหรือเล่าเรื่องให้อาจารย์ผู้ที่ปรึกษาฟังไม่ได้ทำให้ข้าพเจ้าสบายใจขึ้น
43.	เมื่อข้าพเจ้าประสบปัญหาต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีใครช่วยข้าพเจ้าได้
44.	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อทราบว่าหมดชั่วโมงเรียนแล้ว แต่ครูยังสอนต่อไป
45.	ขณะที่การบ้านถ้ามีครูมาถามข้าพเจ้าจะรู้สึกประหม่าใจไม่ค่อยดี
46.	ข้าพเจ้ารู้สึกขาดเพื่อน หรือบุคคลใกล้ชิดที่จะปรับทุกข์ด้วย X
47.	ข้าพเจ้าจะหักทลายเพศตรงข้ามหรือเป็นฝ่ายเริ่มต้นการสนทนากับเพื่อนนักเรียน X
48.	เพื่อน ๆ ชอบเลือกให้ข้าพเจ้าร่วมกลุ่มทำงานด้วย
49.	เพื่อนร่วมโรงเรียนคิดว่าข้าพเจ้าเป็นเพื่อนที่ดีต่อพวกเขา
50.	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความลำบากใจในการสนทนากับเพื่อนต่างเพศ X
51.	ข้าพเจ้ายึดอัดใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีที่บ้านของข้าพเจ้า
52.	เมื่ออยู่บ้านข้าพเจ้ามักชอบปิดประตูอยู่คนเดียว ✓
53.	ข้าพเจ้ามีอาการเสียง่าย ๆ เมื่ออยู่บ้าน
54.	ข้าพเจ้าจะแสดงความโกรธของข้าพเจ้าให้ญาติพี่น้องได้เห็นเมื่อข้าพเจ้าไม่พอใจ ✓
55.	พ่อแม่มักจะแสดงอาการในทางองที่ว่าข้าพเจ้าเป็นคนไม่มีค่า ✓
56.	เมื่อคุยกับคนที่ไม่คุ้นหน้า ข้าพเจ้ารู้สึกว่าวางตัวไม่ค่อยถูก X
57.	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเมื่อต้องไปในสถานที่ที่ไม่มีคนรู้จัก
58.	เมื่ออยู่ในกลุ่มคนมาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจที่จะหาเรื่องมวคุยกับบุคคลเหล่านี้ X
59.	ถ้ามีคนวิจารณ์หรือติเตียนข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่สบายใจ
60.	ข้าพเจ้ารู้สึกโมโห เมื่อเล่นเกมหรือกีฬาแพ้ผู้อื่น

ข้อ	ข้อความ
61.	ข้าพเจ้ากลัวใจมากที่เป็นคนขี้ลืม จำบทเรียนไม่ค่อยได้
62.	ข้าพเจ้ารู้สึกปวดท้องบ่อย ๆ
63.	ข้าพเจ้ามักจะติดเชื้หวัดจากบุคคลอื่นได้ง่าย ๆ
64.	ข้าพเจ้ารู้สึกปวดหัวบ่อย ๆ
65.	ข้าพเจ้าเคยเป็นเกี่ยวกับโรคผิวหนัง เช่น เท้าเปื่อยคันในบริเวณง่ามเท้า
66.	ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงการพูดหน้าชั้น
67.	ยิ่งใกล้วันสอบข้าพเจ้ายิ่งรู้สึกไม่สบายใจและวิตกกังวลมาก
68.	เมื่ออาจารย์ถามคำถามในห้องเรียนถึงข้าพเจ้าจะตอบได้แต่ก็ไม่กล้าตอบ
69.	ข้าพเจ้ารู้สึกอัดอั้นใจที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน เช่น ต้องตัดผมสั้น
70.	ข้าพเจ้ากังวลใจที่เข้าใจบทเรียนช้า เรียนไม่ทันเพื่อน
71.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคิดไม่ค่อยออกถ้ามีครูมายืนเวลาทำข้อสอบ
72.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูบางคนลงใจที่จะแกล้งข้าพเจ้า
73.	ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงการพบปะกับครู
74.	ข้าพเจ้ากลัวใจเพราะครูชอบดูว่า และลงโทษข้าพเจ้ารุนแรง
75.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเพราะครูชอบย้ำถึงข้อบกพร่องของข้าพเจ้า
76.	เมื่อเพื่อน ๆ พูดจาหยอกล้อหรือพูดถึงปมด้อยข้าพเจ้าจะโกรธทันที
77.	ข้าพเจ้าไม่อยากเข้าสังคมกับเพื่อน เพราะรู้สึกมีปมด้อยทางการเงิน
78.	ข้าพเจ้ารู้สึกอัดอั้นใจในการทำตัวให้มีนิสัยเหมือนกับเพื่อน
79.	ข้าพเจ้าไม่เคยมีความประทับใจในตัวเพื่อน
80.	เพื่อนร่วมงานเห็นว่าข้าพเจ้าไม่มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม
81.	พ่อแม่ของข้าพเจ้ามักจะเข้าข้างคนอื่นเสมอ เช่น พี่สาว น้องสาวอื่น ✓

ข้อ	ข้อความ
82.	ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกเหมือนกับว่าพ่อแม่ต้องคอยผลักดันข้าพเจ้าอยู่ตลอดเวลา ✓
83.	มีอยู่หลายครั้งที่ข้าพเจ้าอยากจะหนีไปจากบ้าน ✓
84.	เวลาทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ ข้าพเจ้าจะถูกตำหนิมากกว่าคนอื่น ✓
85.	ถ้าพ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนและโง่งมมาก ✓
86.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีปมด้อยในรูปร่างหน้าตาเวลาเข้าสังคม ✗
87.	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดใจเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นที่เพิ่งรู้จัก ✗
88.	ข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้งเมื่ออยู่ร่วมกับผู้ที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน ✓
89.	ข้าพเจ้าไม่ค่อยกล้าขอความช่วยเหลือจากผู้ร่วมงาน
90.	ถ้ามีคนขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ข้าพเจ้าจะมีอารมณ์ฉุนเฉียว
91.	ข้าพเจ้าเป็นหวัดง่ายกว่าบุคคลทั่ว ๆ ไป
92.	ข้าพเจ้าเคยปวดศีรษะในลักษณะที่ปวดแปลบ ๆ หรือ จี๊ด ๆ
93.	ข้าพเจ้ายังมีการเจ็บป่วยที่ก่อให้เกิดบาดเจ็บอย่างเรื้อรังแก่สุขภาพของข้าพเจ้า
94.	เมื่อข้าพเจ้าป่วยเป็นหวัด ข้าพเจ้าต้องใช้เวลา นานกว่าจะหาย
95.	ข้าพเจ้าเป็นไข้หรือตัวร้อนได้ง่าย ๆ
96.	ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าควรดูแลสุขภาพแต่เฉย ๆ แต่ข้าพเจ้ามักจะเลยเก็บไว้ทูตอนใกล้สอบ
97.	เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ แต่ถ้าครูไม่อยู่ในห้อง ข้าพเจ้ามักคุยหรือเล่นกับเพื่อน
98.	เมื่อได้รับมอบหมายให้เตรียมอุปกรณ์บางอย่างมา ข้าพเจ้ามักไม่ได้นำมา
99.	เมื่อครูให้ทำงานเป็นกลุ่มข้าพเจ้ามักจะปล่อยให้ผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ ทำ
100.	ข้าพเจ้าคิดว่าโรงเรียนให้เรียนวิชาต่าง ๆ มากเกินไป จนไม่มีเวลาพักผ่อน
101.	ข้าพเจ้าเกิดความตึงเครียดเนื่องจากครูเข้มงวดเกินไป
102.	ข้าพเจ้าคิดว่าครูสอนไม่ดี ไม่ตั้งใจสอน

ข้อ	ข้อความ
103.	ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้ใครมาคอยให้กำลังใจ เวลาที่ข้าพเจ้าประสบความล้มเหลว
104.	เมื่อข้าพเจ้าไม่ชอบใครคนใด ข้าพเจ้าจะไม่เอาใจใส่หรือชานั้น
105.	ข้าพเจ้าคิดว่าครูสั่งงานใหญ่ให้อารมณ์ดีตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ โดยขาดเหตุผล
106.	เมื่อมีกิจกรรมต้องไปคนจำนวนมาก ๆ ข้าพเจ้าจะพยายามไม่ไปเกี่ยวข้อง
107.	เพื่อนร่วมงานมักไม่สนใจผลงานของข้าพเจ้า
108.	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีเพื่อนที่แท้จริงเลย ✕
109.	ข้าพเจ้าจะโกรธและน้อยใจถ้าเพื่อนทำอะไรแล้วไม่ชวนข้าพเจ้า
110.	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองไม่เป็นที่สนใจของเพื่อนต่างเพศ ✕
111.	ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญที่เวลาไปไหนต้องขออนุญาตและชี้แจง เรื่องที่จะไปให้ละเอียด ✓
112.	พ่อแม่รักข้าพเจ้าไม่เท่ากับรักคนอื่น ๆ ในบ้าน ✓
113.	ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวัง เพราะ เมื่อขออนุญาตไปเกี่ยวกับเพื่อนมักไม่ได้รับอนุญาต ✕
114.	ข้าพเจ้าคับข้องใจอย่างมาก ที่พ่อแม่มักพูดว่าข้าพเจ้าได้เที่ยว เมื่อฉันชี้แจง เหตุผลให้ท่านฟัง ✓
115.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาที่โรงเรียน ข้าพเจ้าไม่กล้าเก็บมาเล่าให้พ่อแม่ฟัง
116.	ข้าพเจ้าไม่ค่อยกล้าเข้าไปหาผู้ใหญ่ที่มีความสำคัญ เช่น แพทย์ อาจารย์ใหญ่
117.	ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนใจที่ได้รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นที่ไม่ใช่คนในครอบครัว
118.	ข้าพเจ้ามักจะอยู่ด้านหลัง ๆ ของคนอื่น ๆ ในเวลาจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ต่าง ๆ
119.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจที่จะไปไหน ๆ กับคนอื่นที่เพิ่งรู้จักกันใหม่ ๆ ✕
120.	ข้าพเจ้ามีความท้อแท้ใจง่าย เพราะความผิดหวังหรือการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่น
121.	ข้าพเจ้ามีอาการทอนซิลอักเสบหรือเจ็บคอบ่อย ๆ
122.	ข้าพเจ้ามีอาการท้องอืดเฟ้อ หรืออาหารไม่ย่อยบ่อย ๆ
123.	ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนเพลีย และเหนื่อย แม้งานที่ทำจะเป็นงานเล็กน้อยก็ตาม

ข้อ	ข้อความ
124.	หลังจากตื่นนอนในตอนเช้า ข้าพเจ้ารู้สึกหมดแรงบ่อย ๆ
125.	ข้าพเจ้าค่อนข้างจะมีน้ำหนักน้อยเกินไป (ผอม)
126.	ข้าพเจ้าคิดว่ามีจำนวนวิชาที่เรียนมากเกินไป
127.	ข้าพเจ้าเกิดความเบื่อหน่ายต่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
128.	ข้าพเจ้ารู้สึกเอือมระอาต่อสภาพในห้องเรียนที่ไม่มีความเป็นระเบียบ
129.	ก่อนประกาศผลการสอบข้าพเจ้ามักฝันว่าสอบตกหรือสอบได้ที่ไม่ดี
130.	ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญจนอยากจะตะโกนเมื่อมีเสียงคุยในเวลาเรียน ทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง
131.	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ใจเมื่อครูไม่สนใจข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าเรียนไม่ทันหรือไม่เข้าใจ
132.	ข้าพเจ้าไม่พอใจที่ครูเอาอกเอาใจนักเรียนที่เรียนดีจนเกินไป
133.	เมื่อครูว่ากล่าวตักเตือนข้าพเจ้าเมื่อทำผิด ข้าพเจ้าจะเก็บมาคิดว่าเป็นเวลานาน
134.	ถึงแม้ว่าครูจะพูดตลกในเวลาสอนจนเพื่อน ๆ หัวเราะขบขัน แต่ข้าพเจ้ารู้สึกเฉย ๆ
135.	เมื่อได้พบปะหรือสนทนากับครูข้าพเจ้าต้องพูดเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าที่เกินความจริง หรือ
	เกินความสามารถไว้ก่อน เพื่อที่ครูจะได้ไม่ดูถูกข้าพเจ้า
136.	ข้าพเจ้ามักจะแย่งคนอื่นพูด ขณะที่เขายังพูดไม่ทันจบ
137.	ข้าพเจ้าไม่ยอมแพ้ใคร เมื่อมีการแข่งขัน
138.	ถ้าข้าพเจ้าไม่ชอบเพื่อนคนใด ข้าพเจ้าจะพูดก่อนขอตหรือประชดประชัน
139.	เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกโกรธแค้นใคร แต่ยังทำอะไรตอบโต้ไม่ได้ ข้าพเจ้าเคยกล่าวคำอาฆาต
	ให้เขาได้ยิน
140.	ในเวลาปรึกษาหารือกันในกลุ่ม ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจอย่างมาก เมื่อคนอื่นมีความขัดแย้ง
	กับข้าพเจ้า

ข้อ	ข้อความ
141.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อนข้าพเจ้ามักจะปรึกษาพ่อแม่หรือญาติที่ใกล้ชิด
142.	พ่อแม่จะพูดจาซ้ำเดิมหรือลมน้ำหน้าเมื่อข้าพเจ้าทำอะไรผิดพลาด ✓
143.	ข้าพเจ้าคิดว่าบิดา มารดาเป็นอุปสรรคของข้าพเจ้าในการคบเพื่อนต่างเพศ ✗
144.	ข้าพเจ้ารู้สึกน้อยใจที่เกิดมามีชีวิตไม่สู้สบายเท่าเพื่อน ๆ ✗
145.	ข้าพเจ้าไม่กล้าคุยกับคนอื่นถึงความเป็นอยู่ทางบ้าน ✓
146.	เมื่อเห็นเลือดหรือคนบาดเจ็บ ข้าพเจ้ามีความรู้สึกตกใจทั้ง ๆ ที่ไม่มีอันตรายหรือเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า
147.	ข้าพเจ้ากลัวใจกับสภาพบ้านเมืองในปัจจุบัน
148.	ข้าพเจ้ากลัวใจเกรงจะเกิดเหตุร้ายกับบ้านเมือง
149.	ถ้าถูกใครทำร้าย ข้าพเจ้าจะพยายามหาทางแก้แค้นให้เขาเจ็บปวดยิ่งกว่าที่ข้าพเจ้าเคยได้รับ
150.	ถ้าเด็กที่เล็กกว่าไม่เชื่อฟังหรือทำให้ข้าพเจ้าไม่พอใจ ข้าพเจ้าเคยขู่ว่าจะทำร้ายเขา

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัว

สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในจังหวัดกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

ของ

สุรัชย์ โกศลยะกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นค่านหนึ่งของการศึกษาดารมหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2526

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวที่มี
คุณภาพเหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) แบบทดสอบฉบับนี้วัดการปรับตัวของ
นักเรียนทั้งหมด 6 ด้าน คือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพร่างกาย
ต่อบรรยากาศการเรียนการสอน ต่อครู ต่อเพื่อน ต่อสภาพภายในครอบครัว และต่อบุคคล
ทั่วไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียน
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 707 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน
วิธีการศึกษาได้ทำการทดลองสามครั้ง การทดสอบครั้งที่ 1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
เพื่อคัดเลือกพร้อมทั้งปรับปรุงข้อสอบ การทดสอบครั้งที่ 2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
อีกครั้งหนึ่ง และการทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง
และสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนปกติ

ผลการศึกษาพบว่า ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยวิธีสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่ามีค่าตั้งแต่ .7440 ถึง .8734 และ
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับมีค่า .9422 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดย
วิธีเทคนิคกลุ่มที่รู้ค่าอยู่แล้ว พบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพหาโดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนนักเรียนได้
จากการทำแบบทดสอบ กับคะแนนที่ได้จากการจัดอันดับของครูผู้สอน ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา
พบว่ามีความเที่ยงตรงตามสภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A CONSTRUCTION OF ADJUSTMENT TEST FOR
MATTAYOM SUKSA III STUDENTS
IN KAMPHAENG PHET PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

SURACHAI KOSIYAKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1983

1

The purpose of this study was to construct an appropriate quality adjustment test for students at around Mattayom Suksa III level. This test was composed of six aspects of adjustment that is - adjustment to; instructional atmosphere, teachers, peer groups, family situation, and to other people in general. The samples of the study were 707 Mattayom Suksa III students of the academic year 1982 in Kamphaeng Phet Province. These samples randomized by the multistage random sampling technique. The procedure of studying consisted of three testings. The first testing was for reviewing and selecting test items and finding discriminating power. The Second one was to re-find the discriminating power of the test. And the third one was for finding discriminating power, reliability, validity, and normalized T-score norm.

The findings were as follows. The discriminating power was highly significant at .01 level. The reliability on each aspect of adjustment, which was calculated by α -coefficient, ranged from .7440 - .8734. The construct validity, which was calculated by known group technique, was highly significant at .01 level. And the concurrent validity, which was calculated by finding the correlation between the scores earned by the students from the test and the scores ranged by the classroom teachers, the guidance teachers, and the counselors was highly significant at .01 level.